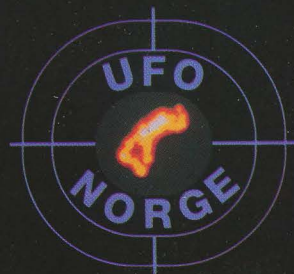
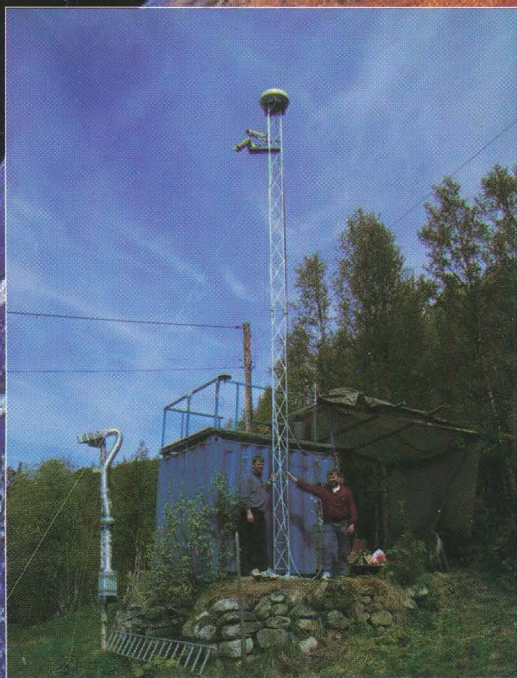


UFO

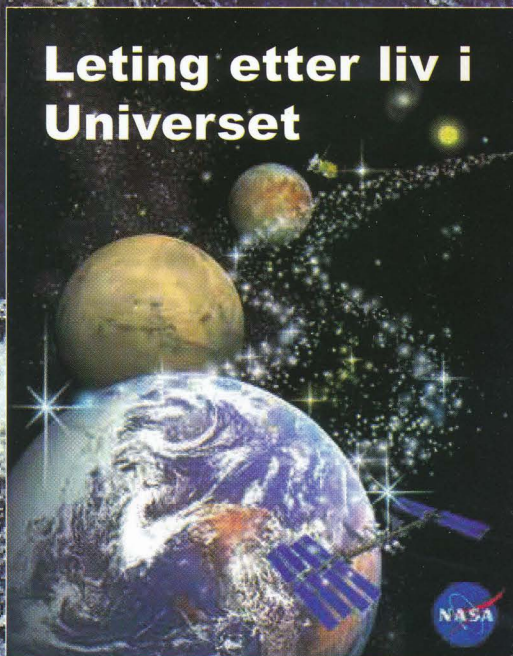


NORGES STØRSTE SPESIALTIDSSKRIFT OM UFO-FENOMENET NR. 2/3-2001 20. ÅRGANG

Hessdalen i fokus



Leting etter liv i Universet



“UFO” i Levanger

ABONNEMENTSPRIS KR. 200,- PR. ÅR

UTGITT AV UFO-NORGE

LØSSALG KR. 60,-



ISSN 977080017500

TIDSSKRIFTET UFO NR. 1 2001 - 20. ÅRGANG

Logoen til venstre viser
et bilde tatt av Hessda-
lenfenomenet i 1984

Utgitt av UFO-Norge
- en landsomfattende organisasjon

Organisasjonsnummer 978 617 328

Utgivelse

Tidsskriftet UFO utgis av organisasjonen UFO-Norge, som uavhengig arbeider med registrering og studium av UFO-fenomenet, samt informasjon til abonnentene og offentligheten.

Redaksjon

Ansvarlig redaktør

Ole Jonny Brønne
Bygdøy allé 117 B
0273 Oslo
Tlf. 22 54 99 49
E-post: ole@ufo.no

Redaktør Internett

Stein Carlsen
Gimleveien 51
1358 Jar
Tlf. 67 58 07 25
E-post: scar@ufo.no

Medredaktør:

Mentz D. Kaarbø
Strandgaten 221
5004 Bergen
Tlf. 55 23 17 59
E-post: mentz.karbo@ufo.no

Illustrasjoner

Carsten Bjørndal
Dramsveien 97
9010 Tromsø
Tlf. 951 63 337

Innlevering av stoff: Se redaksjon

Abonnement

Tidsskriftet UFO utkommer 4 ganger i året.
Abonnementet for 2001 koster kr. 200,-
Medlemsskap inkl. abo. for 2001, kr. 350,-
Beløpet betales enklast over bank/postgiro.
Gironummer: 2470 17 28862

Trykk

Unique Trykk &
Design
Bromsv. 5
3183 Horten

Abonnementsadresse

UFO-Norge
Nordlysveien 4C
3113 Tønsberg

Ombrekking

Harald Warholm
Tlf. 990 17 916
E-post: hawarholm@c2i.net

Copyright UFO-Norge 2001

Innholdet i UFO kan gjengis med inntil 50 ord fra hver artikkel uten spesiell avtale, forutsatt at full kildeangivelse er gitt. Ytterligere gjengivelse av stoff, kun etter skriftlig avtale med UFO-Norge. Artiklene i bladet fremstår som bidrag til, kjennskap om og forståelse av UFO-fenomenet og forskningen av dette, uten at organisasjonen UFO-Norge eller bladets redaksjon er ansvarlige for eller nødvendigvis deler de fremsatte meninger.

Vi oppfordrer våre abonnenter til snarest mulig å sende melding om adresseforandring til vår abonnementsadresse ved endring av bopel.

Organisasjonsoversikt for UFO-Norge

Daglig ledelse (Komitéen)

Ole Jonny Brønne
Stein Carlsen
Ole Morten Vestby

UFO-Norges Internettsteder

<http://www.ufo.no>

Informasjons- og kontaktadresse

UFO-Norge
v/Odd-Gunnar Røed
Postboks 124
3163 Borgheim
Tlf. 33 38 65 00 m/mobilsvr
Fax: 33 38 33 68
Mobil: 917 93 210 m/mobilsvr
E-post: odd-gunnar.roed@ufo.no
Gironummer: 2470 17 11390

Utsendelse av info/abonnement

Frank Lie
Nordlysveien 4C
3113 Tønsberg
Tlf. 33 32 70 84
E-post: frank.lie@ufo.no

Avdelinger og ledere:

Rapportsentral og avd. UFO-Norge Midt

Arnulf Løken
Engveien 6C
7600 Levanger
Tlf. 74 08 28 02
Mobil: 906 86 568
E-post: arnulf@ufo.no

UFO-Norge Nord

Leif Normann Solhaug
Indre-Sand
8387 Fredvang
Tlf. 76 09 40 02
Fax: 76 09 44 27
Mobil: 916 76 044
E-post: leif.solhaug@ufo.no

UFO-Norge Øst

Stein Carlsen
Gimleveien 51
1358 Jar
Tlf. 67 58 07 25
E-post: scar@ufo.no

UFO-Norge Vest

Pål Reimund Skjold
Postboks 550 Madla
4090 Hafrsfjord
Tlf. 51 55 08 08
E-post: pr.skjold@ufo.no

UFO-Norge Sør representant

Anders Jan Funnemark
-
3825 Lunde
Tlf. 35 94 75 78
E-post: -

Project Hessdalen

v/Erling Strand
Bukkholmveien, Ullerøy
1747 Skjeberg
Tlf. 69 16 96 00 Mob. 414 25 411
Fax. 69 16 80 18
E-post: erling.p.strand@hiof.no

Oversikt over lokalgrupper tilsluttet UFO-Norge

UFO Sarpsborg v/Ole M. VestbyeAstronomi

Postboks 90
1745 Skjeberg
Tlf. 970 76 610
E-post: afgm@ufo.no

Jan Qvam
Fløyveien 47
3080 Holmestrand
E-post: jq@ufo.no

UFO-Hamar

v/Kjell Michelsen
2322 Hamar
Tlf. 62 59 61 83
E-post: hamar@ufo.no

UFO-Sandefjord

Østerøyveien 401
3237 Sandefjord
Tlf. 33 45 07 26
E-post: sandefjord@ufo.no

UFO-Rogaland

v/Robert Moklev
Postboks 571
4003 Stavanger
Mob. 907 49 809
E-post: ufor@usa.net
Hjemmeside:
www.qsl.net/la3eq/ufo-rogaland

UFO Polarsirkelen 66°33'N

v/Rolf Reiersen
Postboks 200
8151 Ørnes
Tlf. 75 75 11 87
Mob. 950 78 250
E-post: polarsirkelen@ufo.no

Fra redaksjonen...

Vel møtt igjen alle lesere.

Årsaken til at bladet (igjen) er så altfor sent ute, er at vi har mistet de tre siste redaktørene våre! De har gitt seg eller sluttet av ulike årsaker, og slikt kan sette tilbake nesten enhver organisasjons bladutgivelser.

Men vi gir oss ikke av den grunn!

Et dobbeltnummer har det blitt denne gangen, og vi tror dere vil finne det fullt av mye interessant lesestoff.

UFO-Norge avholdt et Landsstyremøte i Tønsberg den 27.-28. oktober 2001. Det kunne virke som om det spøkte litt for UFO-Norges fremtid, men en ting som alle organisasjoner lider under er mangel på folk som er villig til mer enn bare å lese et tidsskrift. Det ble noe omrokking av avdelingsledere, en ny komitè og ny redaksjon. Fremtiden vil vise om UFO-Norge fremdeles er levedyktig eller ikke.

Det er selvfølgelig fritt frem for alle og enhver å skrive artikler til bladet. Dette tidsskriftet er ikke bare til for ledelsen i UFO-Norge – det er til for dere! Så har dere noe å si – opplevelser, teorier, kritikk, spørsmål – så send inn stoffet til oss (redaktor@ufo.no).

Og er det noe dere savner i bladet – noe vi ikke har omtalt? – så gi oss beskjed om det også.

Ole Jonny Brønne

Innhold

4 Rapportnytt

UFO-rapporter fra det ganske land.

9 Amerikanernes tro har økt

Amerikanernes tro på psykiske og paranormale fenomener har økt gjennom det siste tiåret.

10 Disclosure Project med vitner fra Norge?

CSETI's webmaster Tony Craddock sendte ut pressemelding den 13. juni 2000, som omtalte CSETI's kommende prosjekt – Disclosure.

11 Carl Sagan senter innviet

Fredag 9. november 2001 ble "The Carl Sagan Center for the Study of Life in the Cosmos" innviet ved en seremoni på NASAs Ames Research Center.

12 Pensjonert marineoffiser så romskip for 28 år siden

Når Charles Hickson og Calvin Parker fortalte verden i 1973 at de var blitt bortført av fremmede vesener mens de fisket i Pascagoula elven, så var det få som trodde på dem.

14 Unikt UFO-arkiv stuet bort i garasje

Et av verdens største UFO-arkiv står i en garasje i Sedano i USA, omkring 15 000 rapporter fra den nedlagte UFO-gruppen APRO.

15 Stor undersøkelse om UFO

Troen på at utenomjordiske vesener besøker Jorden er svært utbredt i USA, viser en fersk opinionsundersøkelse.

16 Bokanmeldelser

Mange bøker om UFO-fenomenet.

24 Snart kan vi oppdage andre dimensjoner

En ny teori om hvordan universet ser ut åpner plutselig dørene til andre dimensjoner.

26 Nye instrumenter skal avsjøre Hessdals-fenomenet

Målestasjonen er blitt utvidet med flere fargekameraer og en radar sommeren 2001.

29 Atmosfære oppdaget rundt planet

Astronomer har for første gang oppdaget en planet utenfor vårt solsystem som har en atmosfære.

30 Mange tier om sine opplevelser

Stemningsrapport fra Hessdalen, skrevet av en erfaren «Hessdalen-turist», Barbro Magnusson i UFO-Sverige.

32 Russiske ufologer avslørte dokumentaren

Amerikansk dokumentar ren bløff, sier russiske ufologer.

34 Presseklipp

Klipp fra aviser og tidsskrift, radio og TV.

42 Hvor skal vi lete etter utenomjordisk liv?

Hvor skal vi lete for å finne intelligent liv i universet og hvor vil ETI-er lete for å finne oss?

RAPPORTNYTT

Ved Mentz Kaarbo

Det har vært relativt få innkomne rapporter siden sist. Sommerhalvåret er tradisjonelt ikke tiden for UFO-observasjoner. Dette er rimelig, da det skal mer til for et fenomen "å stikke seg frem" mot en lys nattehimmel, enn på den mørke årstid.

Observasjonskategorier:

NL – Nocturnal Lights – fenomener observert om natten, ofte som lyspunkt eller med begrenset vinkeldiameter (relativ utstrekning mindre enn fullmånen)

DD – Daylight Disc – fenomener observert i dagslys, ofte med klart avgrenset form

CE-1 – Nærkontakt av 1. grad – fenomen observert på bakken på mindre enn 150 meters hold

CE-2 – Nærkontakt av 2. grad – fenomen observert på bakken på mindre enn 150 meters hold og som etterlater seg fysiske spor

CE-3 – Nærkontakt av 3. grad – fenomen observert på bakken på mindre enn 150 meters hold, med levende vesener ("humanoider") i forbindelse med dette.

CE-4 – Nærkontakt av 4. grad – samme som CE-3; i tillegg blir observatøren(e) utsatt for "kidnapping" eller "bortføring" mot sin vilje

Forklaringer:

NNT = Norsk normaltid (1 time før GMT)

NST = Norsk sommertid (2 timer før GMT)

Langemyr nær Hønefoss

Dato: Desember 1992

Tidspunkt: 22.00 NNT

Varighet: 15-20 min.

Farge: Mangefarget

Lyd: Lydløst

Type: NL –

[større enn fullmånen]

Observatøren, en kvinne på 46 år ved observasjonstidspunktet, ønsker å være anonym. Sent i desember 1992 kjørte hun alene i bil på riksvei 404 fra Grimstad mot Hønefoss; klokken var et sted mellom 21 og 23 på kvelden.

Rett før krysset hvor vegen tar av til Langemyr, fikk hun øye på et objekt på himmelen over husene på Rønningen gård. Objektet, som var flerfarget, var større en fullmånen (relativ størr.) og så ut til å stå stille. Kvinnen stoppet i krysset, slo av motoren og gikk ut av bilen for å kunne observere bedre. Mens hun iakttok fenomenet, beveget objektet seg mot henne og stanset deretter rett over henne og bilen. Om dette uttalte hun: "Merkelig nok ble jeg ikke redd, bare veldig undrende." Hun syntes at det hele minnet om "sleden med Julenissen trukket av reinsdyr i en Disney-film".

Objektet sto stille over henne i ca. 5 minutter. Deretter beveget det seg sakte bort-

over himmelen mot sør, for siden å stige. Til slutt forsvant det over tretoppene i retning Lillesand. Objektet var hele tiden lydløst.

Vårforholdene: Vindstille og lett dis i luften, noen få cm med snø på bakken og temperaturen var mellom 0 og -5 grader.

Kvinnen tenkte at det kanskje kunne være et radiostyrt fartøy av et eller annet slag, f. eks. seilfly. Det kunne samtidig være en "generalprøve" på en nyttårsspøk. Hun kjørte mye rundt i området frem til Nyttårsaften, men så ikke noe mer til objektet. Dette førte til at hun begynte å tvile på teorien om en nyttårsspøk, og etter hvert helst ville glemme at hun hadde sett noe uforklarlig.

Akkerhaugen ved Notodden

Dato: 4. oktober 2000

Tidspunkt: ca. 06.30 NST

Varighet: 15 min.

Farge: Gulhvitt + rød

Lyd: Intet hørt pga. forstyrrende

bakgrunnsstøy

Type: DD – [rel. størr. 10x10 cm]

En kvinne i slutten av 60-årene bosatt nær Akkerhaugen, hadde en spesiell opplevelse i oktober i fjor. Akkerhaugen ligger ca. to mil sør for Notodden i Telemark.

Den 4. oktober 2000 satt hun på kjøkkenet i sitt hjem ved 06.30-tiden. Tilfeldigvis kikket hun ut av vinduet og fikk til sin store overraskelse se et objekt som svedde ca. 40 meter over telefonledningen. Avstanden fra observatøren til ledningen var rundt 100 meter. Objektet syntes å stå stille, så kvinnen hentet en kikkert og gikk utenfor huset for å se bedre. Objektet hadde fasong som en V og lyste svakt. Det sto stedet hvil i ca. 15 minutter for deretter å bevege seg sakte mot øst-nordøst, og forsvant bak en ås. Ingen lyd kunne høres.

Fargen på fenomenet gulhvitt og rød. Relativ størrelse ble oppgitt til å være 10x10 cm, noe som må betegnes å være oppsiktsvekkende. Hun anslo avstanden til fenomenet (omtrentlig) til 140 meter. Formen var skarpt avgrenset.

Været under observasjonen: Klar himmel, vindstille og temperaturen var 10 grader.

Bergen

Dato: Januar 2001

Tidspunkt: ca. 24.00 NNT

Varighet: Ca. 10 sek.

Farge: Skarpt gul

Lyd: Lydløst

Type: NL

Fra Bergen har vi fått inn en rapport fra El-na Krohn. Hun er et gammelt medlem av den lokale UFO-foreningen fra 20-25 år tilbake. Derfor er det litt interessant at hun nå, for første gang i sitt liv, har fått se UFO-fenomenet.

En sen kveld i begynnelsen av januar i år satt hun i sitt hjem og inntok kveldsmaten. Det var rundt midnatt da hun kikket ut av vinduet og fikk øye på noen merkelige lysfenomener, i retning nordøst. Huset hennes ligger i utkanten av Bergen, rundt 7-8 km sør for sentrum. Herfra har hun blant annet utsikt til fjellet Ulriken i nordlig retning. Det var her hun nå fikk se en lyskule som kom frem bak Ulrikens nedadgående åsrygg i

Tegn det fenomenet De observerte, om mulig i de omgivelser som De iakttok det:

(Kompletter gjerne med flere skisser på egne ark)



Rektangulært, uten fast omriss, bare lysene, som var i forskjellige farger, var synlige. De bare var der, lyste ikke opp bakken under.

Tegn en kartskisse over observasjonsområdet:

(Angi nord med en N)

Skjefniss.

Objekt



RPNV/NERN CARD

Her stoppe jeg

Byrom blekk er bann
obj. flyttet seg i.

N

404 til Gjemstad

Langemyr nær Hønefoss, desember 1992.

nordøst, og som deretter flyr i rett linje mot nordvest for så å forsvinne bak et skogholt. Hun tror først det er billys og rekker såvidt å tenke: "Går det vei så høyt oppe?", deretter kommer lyskule nr. to som ser ut og oppfører seg som den første. Sekunder senere kommer to lyskuler til, totalt fire stykker i løpet av 10 sekunder.

Neste dag henter hun kikkerten og gransker området nøye for å se om det er kommet vei såpass høyt oppe i terrenget, men kan ikke finne noe. For sikkerhets skyld holdt hun området under oppsikt flere av de påfølgende kveldene til samme tid, men fenomenene dukket ikke opp igjen.

Noen tid senere fikk hun se "Namdalsvideoen" på TV [Redaksjon 21, sendt 23. januar, red.anm.] og utbrøt forskrekket: "Det var jo slike jeg så!"

I sin beskrivelse av lysfenomenene sier hun at det var klart lysende kuler, med antatt (absolutt) diameter noe større enn en tennisball. Alle med samme form; lysstyrke, hastighet og flygemønster. Det virket som om de hadde samme innbyrdes avstand, selv om hun bare kunne observere én om gangen. Som bakgrunn hadde hun sørsiden av Ulriken; et åpent parti fjell med litt skog og snaufjell over dette. Mot nordvest, der kulene forsvant, er det skog.

Elna Krohn har ingen formening om hva disse fenomenene kunne være for noe.

Vi tar med følgende observasjon fordi flere lignende rapporter kom inn i samme tidsrom, og som også fikk mediaomtale (se under).

Sandefjord

Dato: 16. februar 2001

Tidspunkt: ca. 20.50 NNT

Varighet: 5 sek.

Farge: Gulhvit

Lyd: Lydløst/ Intet hørt pga. forstyrrende bakgrunnsstøy

Type: NL [på størrelse med fullmånen]

Observasjonen fant sted på Gjekstad, like utenfor Sandefjord. Observatøren hadde akkurat stoppet bilen for å levere en pakke i et hus ved siden av veien. Idet han stoppet motoren ser han et sterkt lys på himmelen foran ham. Han observerte det i ca. fem sekunder. Fenomenet hadde rett kurs på skrå nedover mot høyre (ikke bue). Fenomenet hadde en forholdsvis stor lysstyrke, og en ganske kort hale. Det hele lignet et stjerneskudd (meteor), men observatøren var av den oppfatning at dette fenomenet var mye nærmere enn et stjerneskudd.

Han var også helt sikker på at det ikke kunne være fly, helikopter, rakett/nødrakett. I sin forklaring tilføyer han at det kanskje var en "meteor-bit", "men da burde den vel ha falt ned et sted?"

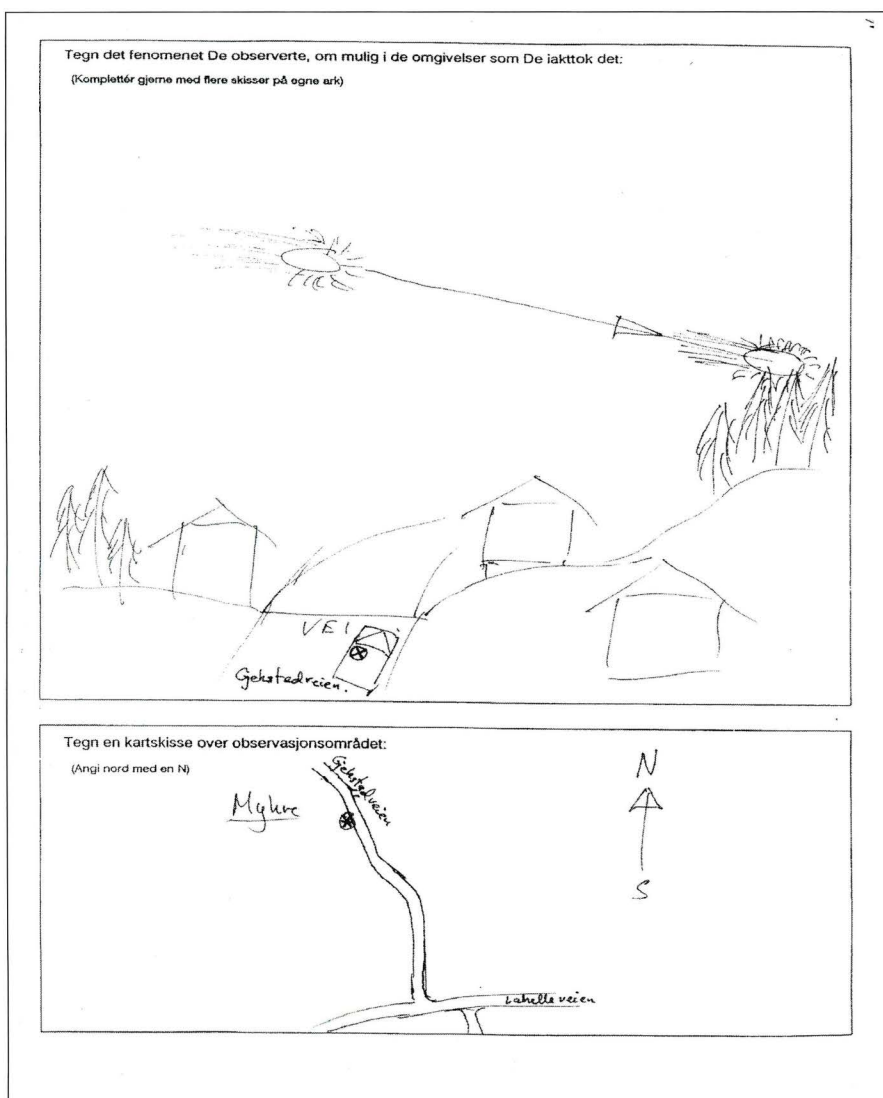
Det virker som om dette fenomenet er en klassisk bolid, det vil si en ekstra lyssterk meteor. Utseende, bevegelse og varighet tyder på det. At observatøren syntes at fenomenet var veldig nært, er også typisk for enkelte meteor/bolid observasjoner: Det forekommer til dels ofte at utrenede observatører tar feil av avstanden under slike forhold [se også tilsvarende saker under Presseklipp i dette nummer, red.anm.].

I forbindelse med observasjonen ovenfor tar vi med omtale av andre, kanskje ikke fullt så opplagte saker.

Først fra Sandefjords Blad 21. februar. En mann sier til avisen at han natt til søndag [18. februar] observerte en merkelig gjenstand over byen klokken kvart over tolv. Gjenstanden var stor, oransje og lysende.

Samme avis melder dagen etterpå under overskriften: - Så ildkula i Kodal - Den merkelige gjenstanden som er observert flere steder i Sandefjord er også observert i Kodal. En innringer fortalte at "kula" lyste opp himmelen i Kodal som en blå ildkule tirsdag [20. februar -?] kveld.

Sandefjords Blad 23. februar: - Ildkule over Bjerggata også - Himmelleget som den siste uken har kost seg over hustakene våre, er tydeligvis observert mange steder. Petter Torgersen så ildkula natt til søndag da den seg innover byen og Bjerggata fra vest og forsvant over Preståsen. Han lurte på hva det kan være siden den i så lang tid har befunnet seg over oss. *SB Direkte* har forsøkt å få klarhet i fenomenet uten å lykkes. [...]



Gjekstad ved Sandefjord, 16. februar 2001.

Sandefjords Blad 24. februar: - Svensk teori om ildkula. SB redaksjonen fikk inn en telefon fra Sverige, der innringer Christer Nyrell hadde lest om den siste tids observasjoner via *SB Direkte*. Han kom med følgende oppsiktsvekkende forklaring: - Jeg har lest og sett på Discovery på TV at slike fenomener opptrer på himmelen når det er stor solaktivitet. Nylig leste jeg i *Aftenposten* at vi har en meget høy solaktivitet for tiden, og da dukker slike lysende kuler frem på himmelen, sier Nyrell.

Kommentar: Det er riktig at solaktiviteten var på det sterkeste i vinter og frem på vårparten i år. At sterk solaktivitet medfører "lysende kuler" av ovennevnte art er imidlertid ukjent for undertegnede. Det er vanlig med kraftigere nordlysaktivitet, men vi går ut fra at folk kan se forskjell på nordlys (spredt utover hele eller deler av himmelen med varierende farger og lysspill) og "lysende kuler"/"gjenstander". Omtalen av observasjonene i SB var for så vidt dekkende, men én viktig opplysning manglet, nemlig varigheten av hver enkelt observasjon.

Riktignok har det tidligere vært tilfeller av at folk har sett relativt kraftige nordlys, og ringt til nærmeste "UFO-myndighet" (undertegnede). Vedkommende innringer har da gitt uttrykk for engstelse og en viss dramatik og ikke vært klar over at lysfenomenet hadde en høyst naturlig årsak.

Til slutt tar vi med (lignende?) observasjon, gjengitt i *Tønsbergs Blad* den 6. mars: Under overskriften *Lurer på om de så UFO* skriver avisen - En familie på Barkåker fikk se noe rart på himmelen mellom klokken 20.30 og 21.00 tirsdag kveld [27. februar] da de kjørte ned Bjellandsbakken mot Jarlsberg. - Det var en stor, gul rund klump høyt oppe. Men det var også to mindre gule lys som så ut som runde kopper og hadde en hale etter seg, og de opererte helt fritt i forhold til den store, forteller et familiemedlem.

Et annet yngre familiemedlem beskriver det største av de tre uidentifiserte flygende objektene som en stor lysende tallerken som snurret rundt samtidig som den gikk litt opp og ned på himmelen. De to mindre objekte-

ne hadde fløyet ved siden av.

- Nå er de borte, men den store er fortsatt igjen. Det var veldig nærme, men nå er den langt vekk. Men vi kan fortsatt se den her fra Barkåker, fikk *Tønsbergs Blad* vite. Da var klokken ca. 21.00. Det hører med til historien at besteforeldrene har sett det samme fenomenet tidligere.

Noen flere som har sett noe lignende? Og enda bedre: Er det noen som har noen forklaring på fenomenet?

Kommentar: Kan det være *aurora borealis* - nordlys?

Hunnestad ved Rørvik

Dato: 2. april 2001

Tidspunkt: ca. 23.00 NST

Varighet: Ca. 10 min.

Farge: Gul + blåhvit

Lyd: Kraftig drønn

Type: NL - Nærkontakt
(uten "ufonauter")

Følgende observasjon er noe spesiell og må mer betegnes som en *opplevelse*. Vi tar den med likevel, siden den gir et inntrykk av enkelte UFO-observasjoners drømmeaktige karakter.

Mandag den 4. april i befant den kvinnelige observatøren seg i sitt hus på Hunnestad, ikke langt Rørvik. Klokken var ca. 22.40 da hun plutselig en merkelig følelse av hun måtte ut. Hun gikk utenfor, tok etter hvert av fra veien, gikk raskt nedover et jorde. Hun skyndte seg, noe hun ikke pleier å gjøre - i alle fall ikke på denne måten. Hun stoppet opp og så seg rundt, ble stående noen minutter. Etter en kort stund ble hun var på noe merkelig: En gulaktig, rundt "ting" som sto over henne, helt lydløst.

Hun kikket nærmere på fenomenet og inntrykk av at dette måtte være "toppen på noe". Fenomenet var ikke nytt for henne, så hun sa høyt: "Å, er du her nå igjen". Plutselig endret fenomenet farge til blank metallisk, det ble større og større og sølvglinsende stråler strakk seg utover. Etter en kort stund kom et voldsomt sterkt blink, deretter et drønn som fylte hele området. Fargen forandret seg så tilbake til den opprinnelige gulfargen, "stråleglansen" opphørte. Plutselig gjentok det seg - et enormt blink [og, det antas at hun hørte det samme "drønnet" som første gang. Observatøren har ikke skrevet dette i sin forklaring, red.anm.] - kvinnen hoppet der hun sto. Deretter forsvant fenomenet, hun fikk ikke med seg hvor hen fordi hun sto med hendene foran øynene på grunn av sjokket.

Hun følte nå at det suste i ørene, det verket og hun kom seg ikke av flekken på flere minutter. Omsider kikket hun opp og fikk

se en gul kule komme fra sør og bevege seg i nordlig retning, på samme stedet [antakelig som det første fenomenet, red.anm.]. Hun hadde følelsen av at det var det første fenomenet som hadde gått rett opp, for deretter å ha tatt en sving over henne og forsvinne i stor fart mot nordvest.

Observatøren kunne forøvrig tydelig se konturene av objektet da det hang over henne innledningsvis, samt gjenskinnet fra dete.

Observatøren gikk deretter hjem – veldig sakte. Vel hjemme dusjet hun, hun følte seg skitten. Hun var sørgmodig og hadde

hodepine og øreverk; dagen etter var hun hes, hadde røde, verkende øyne – omtrent som om hun hadde sett på en sveisebue uten beskyttelse. Hun hadde disse symptomene nesten hele påsken, det vil si i nærmere 14 dager. Følelsen av nedstemthet ("tristhet") var te lenger.

"UFO" LANDET I LEVANGER

Rapportsentralen fikk onsdag 21. februar i år melding om at det var sett UFO nord for Markabygda i Levanger i Nord-Trøndelag. Observasjonen ble gjort samme natt kl. 01.15, og varte i hele 45 minutter. Det ble meldt om et sterkt blankt lys som beveget seg nedover åssiden, stod i ro, for så å bevege seg igjen. Noen ganger kunne observatøren se rødaktige lys. Fenomenet kunne også sees mellom trærne i skogen ovenfor Åsgårdene i Skogn. Til slutt avtok lysstyrken, og lyset forsvant.

Observasjonen ble gjort av to vitner. Det ene vitnet tok tre bilder av lysfenomenet, men disse var ubrukelige.

Sivil og militær flykontroll hadde ikke registrert fly eller helikopter i dette området.

Levanger-Avisa skrev en artikkel om hendelsen torsdag 22. februar 2001. Dagen etter, fredag 23. februar, ble Rapportsentralen kontaktet av Arnfinn Øien fra Levanger. Han hadde forklaring på hele mysteriet.

Øien eier og driver en skogsmaskin som drev hogst i det området de to vitnene så "UFO-et". Det jobbes skift på mas-

kinen, og denne natten var den i skogen ovenfor Åsgårdene. Maskinen er utstyrt med hele 32 lyskaster hver på 70 watt (totalt 2240 watt). Lyskasterne er innstilt i flerer retninger, men de fleste er rettet mot armen med kapp- og kvisteutstyret på. Det er alle disse lyskasterne de to vitnene har sett inne i skogen i Skogn, og som fikk dem til å stusse på hva dette kunne ha vært.



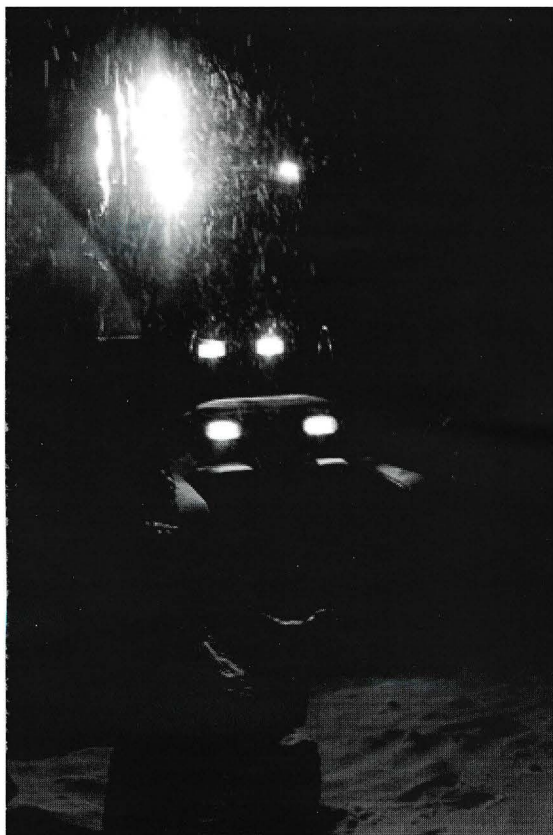
Arnfinn Øien

Arnfinn Øien var også natt til 1. mai 1997 årsak til en viss UFO-oppstandelse i nabokommunen Verdal da han kjørte hogstmaskinen oppe på Hallbakken i Vinne. Den gangen ble maskinen også kjørt om natten, og flere vitner lurte fælt på hva de hadde sett oppe på åskammen som vender mot Verdal sentrum.

Årsaken ble den gang like raskt oppklart. Øyen kan fortelle at det nå blir utprøvd nye lys på en del skogsmaskiner. De gamle glødelampene blir erstattet med gasslamper som tredobler lysstyrken på en lyskaster.

Ja-ja, vi har vel flere "UFO-observasjoner" i vente fremover.

- Arnulf Løken



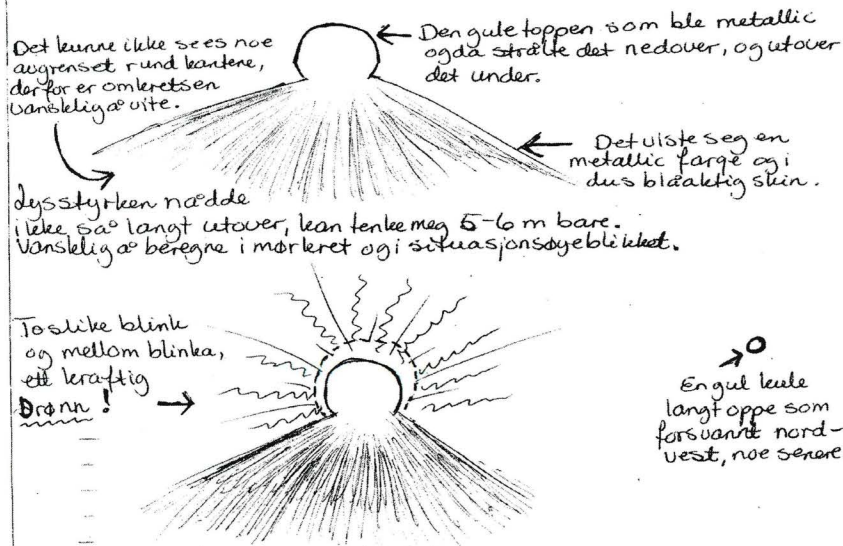
Her ser vi "UFO-et" som "landet" i Skogn.



Med litt mer lys står det faktisk VALMET på UFO-et, som viste seg å være en skogsmaskin.

Tegn det fenomenet De observerte, om mulig i de omgivelser som De iakttok det:

(Kompletter gjerne med flere skisser på egne ark)



Hunnestad ved Rørvik, 2. april 2001.

Kvinnen har også ved en tidligere anledning observert noe lignende, med de samme kroppslige og følelsesmessige reaksjoner, om enn ikke fullt så langvarige.

Horten

Dato: 2. august 2001

Forskjellige lysende fenomener på himmelen

Tidspunkt: ca. 0.05 – 04.00 NST

Varighet: 1: 2-3-4 min;

Farge: Ikke oppgitt – ett fenomen med rødt lys på siden

Lyd: Lydløst

Type: NL

Vi lar den ene av observatørene, Lisbeth Stokkenes fortelle: Klokken var ca. 00.05, natt til 2/8-01. Været var fint, og det var meget god sikt. Jeg var ute på verandaen. Da la jeg plutselig merke til en stjerne like ved Karlsvogna, og det slo meg at jeg ikke hadde lagt merke til at det var noen stjerne akkurat der tidligere. Jeg snudde ryggen til et lite øyeblikk, og da jeg igjen snudde meg, så jeg at "stjernen" beveget seg i meget høyt tempo. Jeg ropte på guttene (Tim Ronny Stokkenes og Jonatan Drivdal Leimbach, red.anm.) som kom løpende ned. Jeg viste dem dette lyset som suste av gårde, og vi sto alle og så på. Det beveget seg fra nord, nordvest, rundt hele horisonten mot sør, ble svakere og svakere, og ble borte i nordøst. Jeg anslår at det gikk 3-4 minutter fra jeg oppdaget at lyset bevæget seg til det ble borte. Guttene mener det gikk kortere tid, ikke mer enn 2 minutter. Da jeg la merke til lyset var det sterkt som en hvilk-

en som helst stjerne, ca halvparten så sterk som stjernene i Karlsvogna, grovt antatt. Denne avtok raskt i styrke da den var i bevegelse.

Det neste vi så var noe vi antok var et fly med lys foran. Det kom fra sørvest, og fløy mot nord. Da vi snudde ryggen til noen sekunder, var det borte.

Så dukket et nytt lys opp på himmelen. Det hadde samme retning som forrige. Jeg argumenterte med at dette var garantert et fly, og at det var ganske nærme fordi lyset var såpass sterk. Noen få sekunder etter at vi hadde oppdaget "flyet", stoppet det. Da sto det i vest. Jeg mente at det var fordi det fløy i vår retning at det virket som det hadde stoppet opp, og vi snart ville se at det beveget seg igjen. Dette skjedde ikke. Guttene

UFO over Mosjøen

Leserne kunne sikkert ikke unngå å legge merke til avisskriveriene i forbindelse med UFO-observasjonene over Mosjøen 24. og 25 september. Vår lokale representant, Leif Normann Solhaug var raskt på telefonen, men fikk dessverre ikke kontakt med noen av observatørene. Han snakket derimot med en kvinne som skal ha sett laserlys (eller kraftige prosjektører) til bruk i reklamesammenheng like i nærheten av Mosjøen på det aktuelle tidsrom. Dette kan indikere at fenomenet kan ha en konvensjonell forklaring. Vi vil komme tilbake til saken i et senere nummer hvis vi skulle få inn mer informasjon. Se også omtale i Presseklipp i dette nummer.

Antonio Ribera er død

En av pionerene i spansk ufologi, Antonio Ribera, døde 23. september 2001. Han ble født i 1920, og var en av grunnleggerne av *Centro de Estudios Interplanetarios (CEI)* i 1958. Selv om ingen av hans mange bøker ble oversatt til norsk, avar han en av de mest kjente UFO-forskerne internasjonalt.

Amerikanernes tro har økt

Amerikanernes tro på psykiske og paranormale fenomener har økt gjennom det siste tiåret.

*Av Frank Newport og Maura Strausberg.
Gallup Poll Releases 8. juni 2001.
Oversatt av Odd-Gunnar Røed*

odd.gunnar.roed@ufo.no

Hva mener egentlig amerikanere angående paranormale, psykiske og ute-av-denne-verden-opplevelser? En nylig utført amerikansk Gallup-undersøkelse rundt disse spørsmålene viser en markant økning i troen på en rekke av disse erfaringene i løpet av det siste tiåret., spesielt hjemsøkte hus, spøkelser og hekseri. Kun en av de forespurte områdene synes å ha tapt terreng siden 1990, nemlig djevlebesettelse.

Stort sett tror halvparten eller mer av alle amerikanere på to av disse emnene: Psykisk eller spirituell healing, og extrasensory perception (ESP). En tredjedel tror på saker som hjemsøkte hus, besatt av djevelen, spøkelser, telepati, at utenomjordisk liv har besøkt jorden, og klarsynthet.

Grunnleggende tro

De 13 emnene i den gjennomførte testen er (eclectic), på en skala fra Halloween og okkultorienterte fenomen så som spøkelser og hekser, til mentale eksperimenter som ESP, klarsynthet og psykisk eller åndelig healing.

Amerikanernes svar i testene varierte fra svakt flertall i troen på at viljen er i stand til å helbrede kroppen, til lave 15% som tror på New Age-konseptet der kanalisering eller det å la et åndsvesen ta kontroll over kroppen under transe.

Her er resultatene av de spørsmålene som ble lest opp for intervjuobjektene 14. mai 2001. Første kolonne står for *tror*, neste for *Ikke sikker* og siste for *tror ikke*.

Spørsmål	Tror	Vet ikke	Tror ikke
Psykisk eller åndelig healing eller at kreftene i den menneskelige hjerne kan heale kroppen	54	19	26
ESP eller synskhet	50	20	27
At hus kan bli hjemsøkt	42	16	41
At mennesker noen ganger kan bli besatt av Djevelen	41	16	41
At spøkelser eller døde menneskers sjeler kan komme tilbake til spesifikke plasser og situasjoner	38	17	44
Telepati, eller kommunikasjon mellom menneskesinn uten å benytte de tradisjonelle fem sansene	36	26	35
At utenomjordiske vesener har besøkt jorden en gang i fortiden	33	27	38
Klarsyn, eller sinnets kraft til å kjenne fortiden eller profetere framtiden	32	23	45
At mennesker kan høre fra eller kommunisere mentalt med noen som har dødd	28	26	46
Astrologi, eller at stjernenes og planetenes posisjon kan påvirke menneskenes liv	28	18	52
Hekser	26	15	59
Reinkarnasjon, som er gjenfødning av sjelen i en ny kropp etter døden	25	20	54
Kanalisering, eller å la et «åndevesen» midlertidig ta kontroll over menneskekroppen gjennom transe	15	21	62

Troen på flere av disse fenomener har gått opp siden 1990

Troen på de fleste av disse spørsmålene har ikke forandret seg nevneverdig i løpet av de siste 11 årene. For syv av disse derimot har det skjedd en økning i troen på mer enn fem prosent:

- Hjemsøkte hus
- Spøkelser
- Hekser
- Kommunisering med døde
- Psykisk eller åndelig healing
- At utenomjordiske vesener har besøkt jorden
- Klarsyn

Det har kun vist seg en større nedtur av disse spørsmålene og det er troen på at mennesker kan bli besatt av djevelen. 41% i dag, mot 49% i 1990.

De som vil lese hele undersøkelsen kan benytte nettadressen: <http://www.gallup.com/poll/releases/pr010608.asp>

Disclosure Project med vitner fra Norge?

CSETI's webmaster Tony Craddock sendte ut pressemelding den 13. juni 2000, som omtalte CSETI's kommende prosjekt – Disclosure. Nå skulle virkelig cover-up'et sprenge en gang for alle!

Nå er jo Disclosure-prosjektet igang for lengst, og de har også opprettet en egen webside for prosjektet – www.disclosureproject.org

Vanligvis er ikke slike pressemeldinger av stor interesse, men i innledningen sto det følgende å lese: "Currently, over 200 top-secret witnesses have been identified in the US, Brazil, United Kingdom, Denmark, Germany, Norway, Belgium, Russia, Italy and other countries." ("Til nå har over 200 topp-hemmelige vitner blitt identifisert i USA, Brasil, Storbritannia, Danmark, Tyskland, Norge, Belgia, Russland, Italia og andre land".)

Dette betyr at i det minste ett vitne var fra Norge. Og slikt er jo interessant – ikke minst for UFO-Norge.

Jeg forhørte meg umiddelbart blant lederen i UFO-Norge og NETI (den norske søsterorganisasjonen til CSETI) om noen hadde kjennskap til hvilken norsk person det ble hentydet til i pressemeldingen. Ingen av de som svarte visste noen ting.

Jeg tok deretter kontakt (august 2000) med CSETI v/Tony Craddock og Steven Greer, for å få bekreftet om de hadde kontakt med en slik norsk person og mulig få mer informasjon om saken. Etter mange purringer har vi bare mottatt standard svar pr epost, hvor det blir henvist til Steven Greer's bok *Extraterrestrial Contact*. Hver-

ken i den boken eller i den neste, *Disclosure*, er det noe å finne om denne norske personen.

Den eneste lille indikasjonen vi kan finne er i et 102-siders dokument som ligger på Disclosure Project sin webside, et såkalt *Executive Summary of the Disclosure Project Briefing Document*. På side 59 er det omtalt en Lt Colonel Dwyne Arneson som hevder at han var kryptografi-offiser ved Ramstein Air Force Base i Tyskland. Der skal han en dag ha mottatt en melding om at en UFO hadde krasjet på Spitsbergen i Norge. Noe mer informasjon står ikke i dette dokumentet eller i boken *Disclosure*. Så denne meldingen Arneson skal ha sett kan like gjerne ha vært en avisartikkel eller lignende – dette er umulig å si. Men om selve hendelsen – UFO-krasjen på Svalbard – den historien har vi jo hørt før. UFO-Norge tok for seg denne saken allerede for 10 år siden – i et spesialhefte vi utga i 1991. Vår etterforskning viste at det er ingenting som indikerer at historien har noen som helst rot i virkeligheten.

Men hvem er så dette mystiske vitnet fra Norge, omtalt i CSETI sin pressemelding?

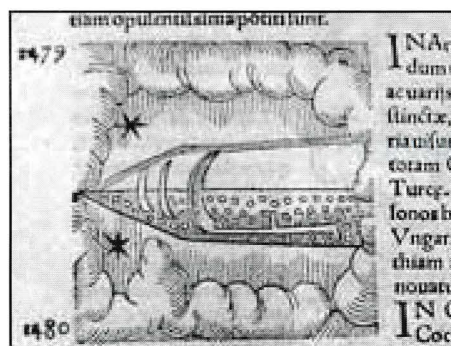
Undertegnede mistenker CSETI for å smøre litt vel tjukt på!

Ole Jonny Brønne

UFO fra 1557?



Boken *Prodigiorum Ac Ostentorum Chronicon* av Conrad Lycosthenes, var forleden til salgs. Om du ikke har hørt om den boken før så er du tilgitt. Den var nemlig fra 1557, og det var altså snakk om en førsteutgave. Med andre ord – ikke noen vanlig kiosklit-



teratur. Det som var interessant med denne boken var at den på side 494 hadde en illustrasjon av en fenomen observert over Arabia i 1479 (se illustrasjon). Boken gikk forøvrig for \$7.500 – et røverkjøp!

Ole Jonny Brønne

Videoer og bøker fra UFO-Norge

Videofilmer:

The Secret NASA Transmissions:

The Smoking Gun 250.-

Michael Hesemann:

The Footage:

Archives 1, 1950-1989 250.-

Archives 2, 1990-1992 250.-

Archives 3, 1993-1995 250.-

Archives 4, 1996-1998 250.-

Archives 5, 1998-1999 250.-

UFO-Abductions 250.-

UFO & Area 51 250.-

UFOs: The Contacts 250.-

UFOs The Secret Evidence 250.-

Fra Australia:

Barry Taylor

UFOs Down Under 200.-

UFO-Konferansen i

Folkets Hus januar 2000

1. Derrel Sims USA

Richard Boyland USA 300.-

2. Steven Greer USA

Joe Firmage USA 300.-

3. Odd-Gunnar Røed Norge

Erling Strand Norge 300.-

Erich von Däniken Sveits

4. Jaime Maussan Mexico 300.-

Michael Hesemann Tyskland

5. Paneldebattene 300.-

Bøker:

Däniken:

Budskapet fra Nazca 150.-

Willy Ustad:

Roswell-mysteriet 150.-

UFO i Norge 180.-

Philip Mantle:

Without Consent 180.-

Alle priser pluss porto, evt oppkr.

Ring/fax el. E-post

UFO-Norge, box 124

3163 Borgheim

33 38 65 00/33 38 33 68

www.bestilling@ufo.no

Giro: 2470 17 11390

Carl Sagan senter innviet

Fredag 9. november 2001 ble "The Carl Sagan Center for the Study of Life in the Cosmos" innviet ved en seremoni på NASAs Ames Research Center, Moffett Field, i California. Dette ble gjort for å hedre den avdøde astronomen Carl Sagan, som var kjent over store deler av verden for sin entusiasme med hensyn til å utbre kunnskap om astronomi generelt og for leting etter utenomjordisk liv spesielt. På datoen for hans 67 års fødselsdag var denne seremonien spesielt viktig, og fungerte som første skritt på veien til å etablere NASA Research Park (NASA forskningspark - NRP) på et 28 måls stort område i Moffet, California. Sagan døde av kreft i 1996.

Kilde:

Pressemelding fra NASA Ames Research Center, Moffett Field, California, 6. november 2001

Bearbeiding og oversettelse:
Mentz Kaarbø

– Som en av mine siste offisielle opptredener som NASAs leder, er jeg svært glad for å være med på innvielsen av dette stedet som skal bli det nye Carl Sagan Senteret like ved NASA Ames Research Center, uttalte NASAs toppsjef Daniel S. Goldin før seremonien.

– Carl var et enestående og visjonært menneske, og nå kan arven etter ham bli tatt vare på og fremmet gjennom virksomheten til et forsknings- og undervisningslaboratorium i det 21. århundre. En institusjon som er dedikert til å utvide vår forståelse for liv i Universet og ytterligere fremme incitamenter for å utforske rommet også i fremtiden, uttalte han.

– Ingen ærebevisning ville ha betydd mer for Carl enn dette, sa Ann Druyan, hans kone og samarbeidspartner gjennom 20 år.

– Han elsket NASA, satte svært stor pris på sitt forhold til Ames, og drømte om at vi, som sivilisasjon, ville rette vår kreativitet og forskning mot de dype spørsmål vedrørende liv i Kosmos.

– Sagan senteret vil være et stort steg fremover mot vårt mål med hensyn til å utvikle et flerbruker forsknings og utviklings-senter i verdensklasse med forbindelser til universitet, industri og non-profit institusjoner, uttalte direktøren for Ames senteret, dr. Henry McDonald.

– Jeg tror at vi i fremtiden vil se tilbake på denne dagen som en av de viktigste i utviklingen av Ames Research Center og etableringen av NASA Research Park, en begivenhet som vil være retningsgivende for de neste 20-30 år og enda lenger.



Pensjonert Marineoffiser sier han sa

PASCAGOULA – Når Charles Hickson og Calvin Parker fortalte verden i 1973 at de var blitt bortført av fremmede vesener mens de fisket i Pascagoula elven, så var det få som trodde på dem.

av Natalie Chambers, *The Associated Press*

Nå nesten 28 år seinere, så kan det se ut som om de ikke var alene om sin opplevelse kvelden den 11. oktober.

En pensjonert Kvartermester fra Marinen kontaktet nylig avisen «*The Mississippi Press*» om en observasjon han ikke kan glemme.

Mike Cataldo fra Rotonda West, Florida, sa at han var i mannskapet for ferdigstilling av USS Tunney som var under konstruksjon ved Ingalls skipsverft. Mens skumringen var på vei var han og hans arbeidskamerater Ted Peralta og Mack Hanna på US 90 motorveien mot Ocean Springs. Peralta kjørte, Hanna var front passasjer, mens Cataldo satt i baksetet.

«Vi så et veldig merkelig objekt i horisonten som fløy fra nordvest over motorveien US 90. Den beveget seg ganske raskt. Den gikk ned i et skogbevakst område og ned i myren. Den hang over trærne i nesten et minutt antar jeg. Vi kjørte faktisk inn til siden av veien og iakttok den. Vi sa «Åh, Gud, hva er dette for noe!»» sa Cataldo.

«Vi så den, ikke noe spørsmål om det. Vi snakket om det. Var det et stjernskudd, en meteoritt? Dette var veldig forskjellig».

Cataldo sa at objektet så ut som en stor tamburin med små blinkende lys på.

«Straks vi så det, så forsvant det».

Cataldo sa at han hadde en annen observasjon noen minutter seinere, denne gang i St. Andrews nærheten av hans hjem.

«Den var ikke så høyt oppe som da vi så den den første gangen. Den var virkelig».

Cataldo sa at han skyndte seg inn til sin kone og fortalte hva som hadde skjedd.

«Jeg hyperventilerte nesten. Jeg var ikke rystet, men var opprømt over å ha sett denne tingen».

Den påfølgende morgenen, kontaktet Cataldo sin nestkommanderende på ubåten og avga en rapport.

Den påfølgende mandagen, kontaktet han Keesler Luftforsvarsbase i Biloxi og la igjen sitt telefonnummer.

«Min nestkommanderende og mine andre arbeidskamerater trodde vi bare var sprø, helt slått ut».

«Det kom aldri opp igjen. Keesler ringte aldri tilbake eller gjorde noenting som helst med saken».

«Det var så merkelig, nesten litt skremmende» sa Cataldo.

Cataldo ble pensjonert fra marinen 19 år seinere. Han var sist i Jackson County i 1974.

Cataldo sa at han aldri møtte eller pratet med Hickson.

Hickson sa at heller ikke han eller Parker ønsket å gi deres historie til massemedia. Deres eneste hensikt var å varsle de rette autoriteter, nemlig lensmannsetaten.

«Jeg har hatt en del folk som sa at de ikke trodde på det, men jeg har aldri hatt noen latterliggjøring av min person og det har heller ikke min familie hatt. En grunn til at når dette skjedde først med Calvin og jeg ikke ønsket å snakke om det, var det fordi jeg ikke ønsket å bli sett på som sprø. Men jeg syntes at vi måtte informere de rette myndigheter» sa Hickson, 70 år og som bor i Gautier.

Resten er historie.

Hickson sa at han kjenner andre som også så romskipet men som ikke ville stå frem.

«Det ville sikkert ha hjulpet oss hvis de hadde fortalt hva de hadde sett» sa Hickson.

Hickson skrev en bok om hendelsen, og ble intervjuet flerfoldige ganger av det vitenskapelige miljøet og var med på mange seminarer om de utenomjordiske. I løpet av 28 år, så vek han aldri fra sin påstand om hendelsen bak bygningen på det gamle Shau-peter skipsverftet ved Pascagoula elven, selv under hypnose.

Parker, som da var 19 år, hadde problemer med å takle det som hadde hendt. Han lever nå i Louisiana.

«Han er ikke seg selv lenger. Hendelsen ødela mye for ham» sa Hickson.

Hickson beskriver de tre skapningene som fløt ut til dem som bleke, spøkelseslignende og omtrent 150 cm høye. De hadde krabbeliggende klør og avrundede føtter. Han sa at det så ut som om de svedde mer enn de gikk.

Hickson sa han ble tatt om bord i det oval formede og godt opplyste romskipet og

undersøkt av en slags form for «øye».

«På en eller annen måte undersøkte de meg. Siden dette skjedde har jeg hatt påfølgelsen av at de vet hvor jeg er til enhver tid og hva jeg gjør» sa han.

«Disse tingene var roboter. Jeg så ingen øyne. De hadde ingen indikasjoner på at de pustet. De hadde ikke munn. Det var bare en rett sprekk. Det så ut som om de hadde noe å utføre og at de hadde nettopp gjort det. De tok oss tilbake, satte oss ned og de dro» sa han.

Hickson sa han ikke vet hvor lenge de var med de fremmede vesenene, men at han gjerne ville ha et møte til med de.

«Etter hendelsen, kunne jeg ikke gå alene om natten for meg selv. Jeg hadde mareritt. Min kone hjalp meg til å komme gjennom dette» sa han. Nå er all frykten borte. Jeg ønsker å møte de igjen og se om de vil ta meg til deres verden. Jeg tror at hvis de gjorde så, så ville de bringe meg tilbake. Hele vår verden er i ferd med å komme i en forferdelig tilstand.»

Glenn Ryder, skiftleder ved lensmannsetaten den kvelden da Hickson ringte, sa at det var en travel kveld, rundt kl. 23:00 når Hickson ringte fra en telefonkiosk og insisterte å snakke med den gang lensmann Fred Diamond, som tilfeldigvis lå i sengen.

Ryder sa at Hickson så ba om å få snakke med nestkommanderende. Tilfeldigvis var dette Ryder. Hickson fortalte Ryder at han hadde noe å berette men at han fryktet Ryder ville le.

Ryder ba ham om å fortsette og når Hickson var ferdig lo han.

«Jeg ba ham vente der og at jeg ville komme og snakke med ham. Han sa at han var på vei hjem og ga meg adressen dit slik at jeg kunne møte ham der» sa Ryder.

«Calvin Parker var helt hysterisk. Han hadde anfall. Jeg tok dem i patruljebilen til lensmannskontoret» sa Ryder.

Hickson og Parker ble grundig forhørt separat og så ble de begge ført til et annet rom hvor de var alene med hverandre og hvor en en skjult lydbåndopptaker var satt inn for å ta de i en løgn.

«Den gutten (Parker) var virkelig rystet. Charles var fattet. Gutten hadde nettopp

Å et romskip for 28 år siden

kommet ned fra Jones County og hadde alltid bodd på landet. Han ba Charles flere ganger på lydbåndet om ikke å snakke med oss. Han sa at hvis (Charles) fortalte dem noe om det som hadde skjedd så ville de komme tilbake og ta dem» sa Ryder.

«Det ene ledet til det andre. Vi dro så opp til området ved Shaupeter, hvor Colley Towning nå er. Han viste meg hvor romski-

pet landet og plukket han opp.»

Ryder sa at ingen fysiske bevis for landingen ble funnet, verken brennemerker eller avtrykk.

Han forteller så videre at da historien ble viden kjent at telefoner kom inn fra hele USA, samt England og Canada.

«De var ganske overbevisende om at noe

hadde skjedd med dem.» sa han.

Ryder sa at det var andre telefoner også den kvelden om observasjoner av lysglimt, men at bare Hickson og Parker rapporterte om å bli tatt om bord i et romskip.

Oversatt av Stein Carlsen

Denne seremonien er resultatet av mange måneders arbeid, i følge offisielle kilder. NASA Ames Research Center og representanter for Lockheed Martin undertegnet en historisk avtale 22. mars 2001 etter å ha arbeidet i mer enn 15 måneder med potensielle områder for samarbeid innen forskning og teknologi. Avtalen forpliktet begge parter til å initiere utviklingen av en flerbruker forskningsinstitusjon sammen med et bygningskompleks innen NRP, med det formål å arbeide mot samarbeid mellom NASA og andre partnere i NRP, spesielt Universitet i California.

– Vi er svært glade for at vi med dagens seremoni, beveger oss enda et skritt nærmere med hensyn til å virkeliggjøre Sagan senteret, uttalte Donald Fulop, visepresident i divisjon for næringsutvikling, Lockheed Martin Space Operations, Houston.

– Det er meget passende at dette laboratoriet for det 21. århundret blir oppkalt etter det 20. århundrets mest betydelige og entusiastiske personlighet når det gjelder utforskning av verdensrommet. Sagan senteret, produktet av et innovativt partnerskap mellom offentlig og privat sektor, vil trekke til seg og fremme forskning og utvikling i et samarbeid mellom aktører innen industri, universitet og NASA.

NASA Ames' viseadministrerende direktør og leder for utformingen av laboratoriefasilitetene, Nancy Bingham, var enig.

– Laboratoriet representerer et hittil uprøvd og fremtidsrettet forum for vitenskapelig samarbeid, sa hun.

– Det vil være åpent for generell vitenskap og er spesifikt utformet for å øke sam-

spillet mellom vitenskapsfolk innen fagfelt som ikke har noen åpenbar felles plattform. Et modulært bygningsmessig design inneholder de planlagte laboratoriene som samtidig gir fleksibilitet for forandring og utvikling, la hun til.

Slik planene foreligger nå, vil senteret bestå av tre laboratoriemoduler på hver 2800 kvadratmeter med muligheten til å bygge et fjerde senere. I tillegg kommer et kombinert offentlig galleri og utstillingsområde på 2800 kvadratmeter, samt et auditorium med plass til 500.

– Carl Sagan Senteret vil gi eksepsjonelle muligheter for banebrytende, multidisiplinær forskning innen NASAs grunnleggende felt, nemlig «er vi alene i Universet?», sa

THE WORLDS OF CARL SAGAN

Time Magazine commented "With terrestrials like Carl, who needs extras?" He was like no other... Cosmos Studios Presents a miniseries about the life of astronomer Carl Sagan, acknowledged pioneer in the scientific search for the origins of life and intelligence here - and elsewhere - and the greatest teacher of science the world has ever known. Carl was creator of the COSMOS television series, author of the best selling novel *Contact*, which was the basis for the Warner Bros. motion picture, and author of thirty best selling books communicating the worlds and wonders of science to a lay audience.

The significance of Carl Sagan's life may be best understood by contemplating a series of questions:

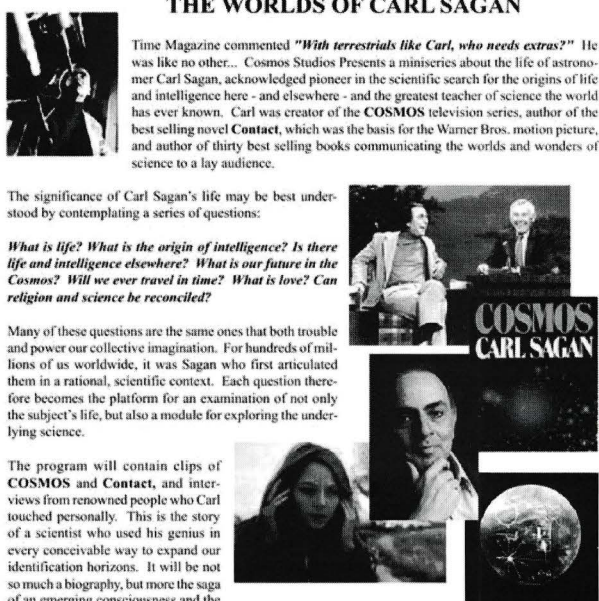
What is life? What is the origin of intelligence? Is there life and intelligence elsewhere? What is our future in the Cosmos? Will we ever travel in time? What is love? Can religion and science be reconciled?

Many of these questions are the same ones that both trouble and power our collective imagination. For hundreds of millions of us worldwide, it was Sagan who first articulated them in a rational, scientific context. Each question therefore becomes the platform for an examination of not only the subject's life, but also a module for exploring the underlying science.

The program will contain clips of COSMOS and *Contact*, and interviews from renowned people who Carl touched personally. This is the story of a scientist who used his genius in every conceivable way to expand our identification horizons. It will be not so much a biography, but more the saga of an emerging consciousness and the ethos that follows from it.

As Vice President Al Gore said on the day Carl died: "Who but the guy who wrote the entry on 'Life' in the Encyclopedia Britannica could teach us so much about how to live it".

Produced in High Definition Television - available late in 2001.



Fra et nettsted om Carl Sagan.

Scott Hubbard, NASA Ames' underdirektør.

– Forskere vil utføre både grunnforskning og anvendt forskning som vil utvide våre kunnskaper om livets opprinnelse, utvikling og fremtid. Forskere vil integrere nye oppdagelser innen nanoteknologi, biologi og informasjonsteknologi for å utvikle nye miniatyr verktøy for bruk til analyser av prøver og forståelse av data.

– Et laboratorium for mikrobiologi og genteknologi vil bli brukt for å forstå de fundamentale prosessene i levende systemer hentet fra forskjellige miljøer, la Hubbard til.

– Et nytt laboratorium for biosensorer vil gjøre det mulig å utvikle instrumenter som kan registrere karakteristika i livsprosessene. Små enheter som etterligner prosessene i levende systemer vil bli utviklet i laboratoriet for nanoteknologi, fortsetter Hubbard.

– Vi planlegger at UCSC Silicon Valley Center for forskning, utdanning og kommunale tjenester vil bli lokalisert innen NRP, uttalte direktøren ved University of California i Santa Cruz, MRC Greenwood.

– Vi er svært glad for å bli den mest fremtredende forskningspartneren i det nye Carl Sagan senteret sammen med industrien og NASA.

Hele prosjektet er klarert fra miljøvernmyndighetene. Slik som planene foreligger, vil laboratoriefasilitetene sammen med et nytt kontorkompleks utgjøre inntil 65 000 kvadratmeter i ny bygningsmasse, spredt utover 85 mål. Selve laboratoriet vil utgjøre vel 11 000 kvadratmeter.

Unikt UFO-arkiv stuet bort i garasje

Et av verdens største UFO-arkiv står i en garasje i Sedano i USA, omkring 15 000 rapporter fra den nedlagte UFO-gruppen APRO.

Men ingen får tillatelse til å se på dem.

Her er historien om hvordan dette historiske materialet kom på avveie.

Av Clas Svahn

Ett av de beste amerikanske UFO-arkivene utenom CUFOS (Center for UFO Studies) er APROs arkiv. APRO, som er en forkortelse på Aerial Phenomena Research Organisation, ble grunnlagt i 1952 av ekteparet Jim og Coral Lorenzen. Begge gav ut flere bøker og hadde et omfattende kontaktnett rundt omkring i store deler av verden. Den svenske ufologen og forfatteren Gösta Rehn var en av mange som forsynte APRO med rapportmateriale.

Da astronomen og ufologen J. Allen Hynek flyttet til Arizona i 1984 traff han to entusiaster, Bryan Myers og Tina Choate, som hjalp Hynek med å få kontakt med en UFO-interessert millionær. Ved hjelp av sistnevntes penger åpnet han et lite kontor sammen med paret. Men snart fant Hynek ut at Myers og Choate ikke var til å stole på og brøt kontakten med dem. Et par år senere ble Hynek rammet av hjernekreft og døde i 1986.

Etter Hyneks død fortsatte Myers og Choate driften av kontoret under navnet International Center for UFO Research.

Ledelsens problem

Når så også Coral Lorenzen døde i 1988 stod plutselig APROs styre uten ledelse, med et kjempestort UFO-arkiv som de ikke visste hvor de skulle plassere.

- APROs styre var ikke vant til å handle på egen hånd, de gjorde stort sett det ekteparet Lorenzen sa til dem, forteller Mark Rodeghier, leder av Center for UFO Studies i Chicago. Nå var de plutselig nødt til å handle selvstendig, ettersom ingen av ektefellene hadde skrevet noe testamente der det sto hvem arkivet skulle tilfalle.

- De kunne ikke gi arkivet til MUFON

(Mutual UFO Research). Coral hatet MUFON ettersom lederen, Walt Andrus hadde gått ut av APRO for å starte MUFON. Igjen var CUFOS. Og vi var interessert. Vi begynte å samle inn penger for å kunne kjøpe arkivet da noe uventet hendte. Noen snakket med Coral Lorenzens sønn Larry og sa "Nei, la ikke CUFOS få arkivet, det hadde ikke Coral likt".

- Larry kontaktet APROs styre og rådet dem fra å gi materialet til oss. Dessuten påpekte han at det ville vært bra hvis arkivet kunne forbli i Arizona. Det triste er at Coral sikkert ville ha sagt ja til å la CUFOS ta hånd om arkivet hvis hun hadde levd. Det er åpenbart at den personen som snakket med Larry Lorenzen løy.

- Det var på dette tidspunkt navnene Bryan Myers og Tina Choate dukket opp. Ikke bare bodde de i Scottsdale utenfor Phoenix, Arizona, de hadde jo også samarbeidet med Allen Hynek. At Hynek hadde brutt med paret visste ikke ledelsen i APRO.

- Da Bryan Myers og Tina Choate fikk høre at ledelsen ikke visste hva de skulle gjøre med arkivet, kontaktet de denne og tilbød seg å ta hånd om hele materialet. Og ledelsen ble glad og takket ja. Slik fikk de hele APROs materiale gratis. Alt de behøvde å gjøre var å reise ned og hente det, forteller Mark Rodeghier.

- Etter det vi vet så bestod arkivet av minst tolv arkivskap bare med rapporter. Minst 15 000 rapporter pluss brev, bilder og mye annet.

- Nå står arkivet i deres garasje. Jeg reiste dit i 1991 for å snakke med dem, men fikk ikke se materialet. Ingen, så vidt jeg vet, har fått se arkivet etter at det havnet hos Bryan og Tina. Alt jeg har lyktes med er å få ut kopier av noen enkeltstående rapporter, blant annet Trinidade-observasjonen. Noen rap-

porter finnes på mikrofilm fra før, men de aller fleste er ikke tilgjengelige for UFO-etterforskere.

Bryan Myers og Tina Choate har bodd noen år i Sedona, sentrum for new age i USA. De har ved flere tilfelle blitt tilbudt penger for APRO-materialet, men har hittil nektet å selge det.

- Det er en stor tragedie, sier Mark Rodeghier. Undersøkende og historisk interesserte UFO-etterforskere over hele verden vil kunne ha stor nytte av APROs materiale. Nå står det bare der til ingen nytte. Det hele er svært sørgelig.

Kilde: UFO-Aktuellt nr. 4 2000 s. 15

Oversettelse: Mentz Kaarbo

Hatt setter aliens på plass

En mann i Bellevue, Washington, hevder at har laget en spesiell hatt som kan forhindre at man blir bortført av aliens.

Hatten består av en mototsykelhjelme i lær forsynt med atskillige lag av et anti-statisk materiale, som normalt blir brukt til beskyttelse av elektroniske kretskort.

Oppfinneren Michael Menkin uttaler at hans hatter virker som "tanke-skjold". Ifølge hans egen forskning er hattene 100% effektive som beskyttelse mot bortførelse. For å sikre en fullstendig beskyttelse bør man imidlertid bære hatten på 24 timer i døgnet, også når man sover, opplyser han.

Kilde: CNI-News, vol. 6 nr. 3/

UFO-NYT nr. 2 2000

Oversettelse: Mentz Kaarbo

Stor undersøkelse om UFO

Troen på at utenomjordiske vesener besøker Jorden er svært utbredt i USA, viser en fersk opinionsundersøkelse.

Dessuten er hver annen amerikaner overbevist om at regjeringen hemmeligholder informasjon om UFOer.

Clas Svahn

Nesten hver tredje amerikaner eller 30% tror at vesener fra andre planeter har besøkt Jorden. Det viser en ny opinionsundersøkelse offentliggjort i tidsskriftet *Life* i mars 2000.

Troen på at Jorden blir besøkt av eller er blitt besøkt av vesener fra andre planeter er utbredt. Det viser opinionsundersøkelser fra flere land. Den [i skrivende stund, red.anm.] ferskeste ble gjennomført i løpet av noen dager i januar 2000 blant 1564 amerikanere fra 18 år og oppover. *Life* gjorde sin undersøkelse sammen med opinionsinstituttet Yankelovich Partners. Feilmarginen er +/- 2,5%.

Undersøkelsen omhandler UFO og utenomjordisk liv, to emner som ofte blandes sammen – så også i denne undersøkelsen.

Svarene gir flere interessante fakta: Det er flere menn (59%) enn kvinner (49%) som tror at det finnes intelligent liv andre steder enn på Jorden. Jo lenger til venstre på den politiske skalaen man står desto større er sannsynligheten for at man også tror at det finnes liv på andre planeter.

Seks prosent har sett UFO

Hvis man i mer detalj tar hensyn til politisk orientering viser det seg at de som sympatiserer med det kristne høyre er mest skeptiske til at det finnes høyerestående vesener på andre planeter (36%), mens velgere som støtter et uavhengig parti er mer positive til tanken (63%). Blant demokratiske velgere er tallene 51% og blant republikanere 46%.

Av undersøkelsene fremgår det også at menn og kvinner er like tilbøyelige til å tro at vi har besøk av utenomjordiske vesener (30%) og at UFO-fenomenet er virkelig (43%). Hele 6% mener også å ha observert et uidentifisert fenomen som de ikke har kunnet forklare. Også her er tallene like for menn og for kvinner. 13% mener at de kjenner til noen som har sett et UFO.

Betydelig færre oppgir at de selv har møtt

vesener fra en annen verden. Spørsmålet er stilt på en måte som forutsetter at man vet at det vesenet man påstår å ha sett også kommer fra en fremmed planet. Hvordan man kan avgjøre dette fremgår ikke av undersø-

sener som i blant besøker Jorden (for eksempel flygende tallerkener)", mens hele 12% av de med grunnskoleutdannelse svarte ja.

Den amerikanske undersøkelsen viser også en sementert tro på at USAs regjering hemmeligholder informasjon angående UFO-fenomenet. Hele 49%, altså hver annen amerikaner, svarte ja på dette spørsmålet. Her fordeler tallene seg på følgende måte blant velgerne:

Uavhengige	56%
Demokrater	47%
Republikanere	43%

Det kan være interessant å sammenligne *Life*s undersøkelse med en amerikansk Gallupundersøkelse fra 1947. Spørsmålet gjaldt da "Hva tror du at de flygende tallerkenene er for noe?". Svaralternativet "utenomjordisk" var overhodet ikke oppgitt, og de fleste (33%) svarte vet ikke. De øvrige svaralternativer var blant annet feiltolkninger av ulike slag, i tillegg til det åpne alternativet "andre forklaringer" som 9% krysset av for.

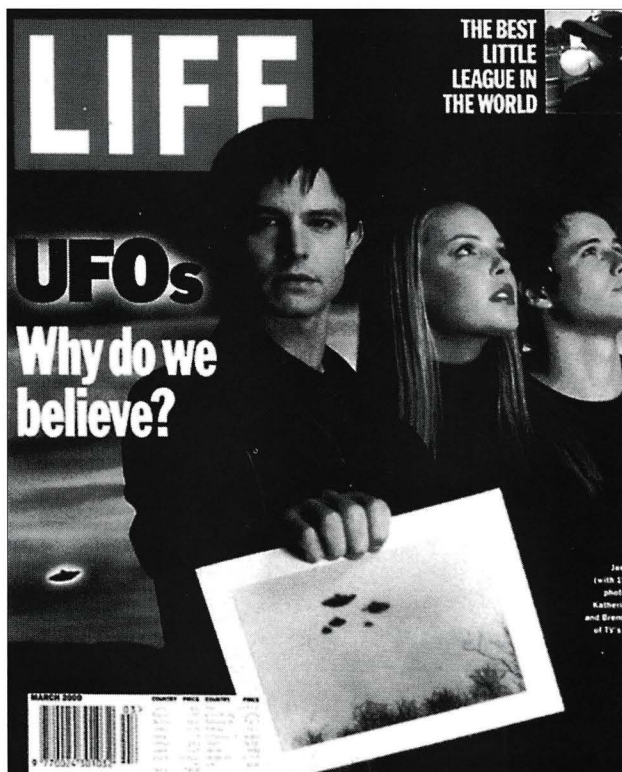
Gud på tredje plass

I mars 2000 ble det også offentliggjort en undersøkelse fra Storbritannia som viser at blant britiske ungdommer mellom 15 og 24 år er det flere som tror på spøkelser enn på Gud. UFO og utenomjordiske (som er anvendt synonymt i undersøkelsen) kom på andre plass:

Spøkelser	67%
"UFO"	61%
Gud	39%

Begge disse undersøkelsene antyder at samfunnet i dag aksepterer en type tro som var helt ukjent for vel 50 år siden.

*Kilde:: UFO-Aktuellt nr. 2 2000
Oversettelse: Mentz Kaarbo*



Faksimile fra Life magazine.

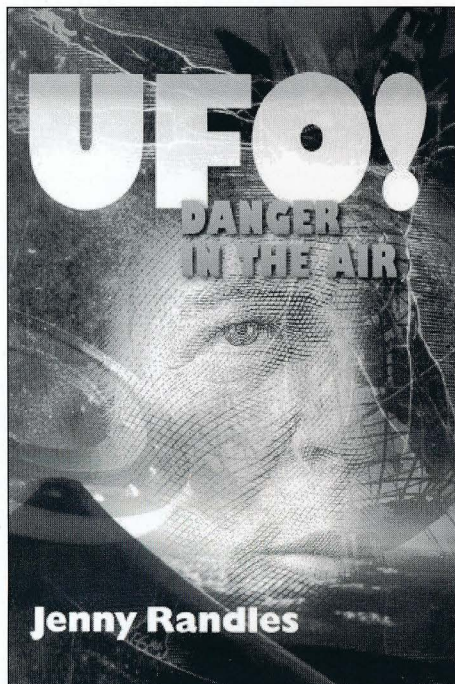
kelsesresultatet. Av de spurte oppgir 1% at de har sett slike vesener og 98% at de ikke har det (6% av disse kjenner likevel noen som har gjort det).

Likner svenske tall

Når det gjelder innstillingen til hvorvidt vi har hatt besøk av utenomjordiske vesener er det flere lavutdannede (30%) en høytutdannede (26%) som svarer ja på dette spørsmålet. Uventet nok er 42% i begge grupper enige om at UFO-fenomenet er et reelt fenomen.

Disse resultatene minner om den svenske forskeren Ulf Sjødins undersøkelse av svenskenes innstilling til samme spørsmål (omtalt i *UFO-Aktuellt* nr. 4 1995). Her svarte 6% av de høyskoleutdannede ja til påstanden om at "Det finnes utenomjordiske ve-

Bokanmeldelser 2 2001



UFO! Danger in the air
Jenny Randles
Sterling Publishing Co 1999

I sin siste bok skriver den engelske ufologen og forfatteren Jenny Randles om et stort antall observasjoner av uidentifiserte objekter i luften som alle er gjort av sivile flygere eller militære piloter. Randles viser også hvordan flere rapporter har "forsvunnet" i de offisielle arkivene og nå bare er kjent gjennom pilotenes personlige loggbøker og notater. Flere velkjente saker – som Valentich-saken 1978 – omtales, men det er de mindre kjente rapportene som gir boken tyngde og lokke til lesing.

Som vanlig er Randles belest og nøye og leserne kan stole på henne. Mange av de hendelser hun beskriver har hun selv undersøkt og hennes redegjørelse for sakene er nøyaktige og objektive. Randles er ikke ute etter å bevise noen favoritthypotese, men nøyer seg med å vise hvordan ett eller flere vanskelig forklarbare fenomener med jevne mellomrom observeres av flygere over hele Jorden.

Hun nøler ikke med å kritisere såvel ufologer som journalister; i tillegg også myndighetene som hun mener ikke alltid tar observasjonene på alvor.

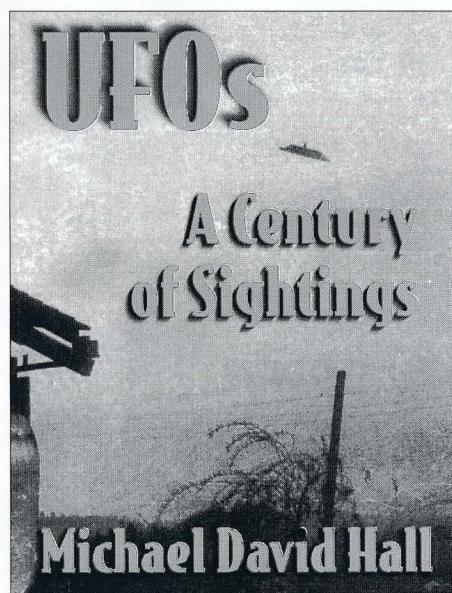
Hennes konklusjoner er jordnære og i slutten av boken lister hun opp en rekke mulige forklaringer til observasjonene. En vanlig feiltagelse er at vi tillegger akkurat

piloter spesielle egenskaper og troverdighet når det gjelder UFO-observasjoner. All erfaring viser at piloter ikke er bedre observatører enn andre når det gjelder for dem ukjente fenomener, hvilket Randles også nevner.

Randles bok er et stykke god lesing for alle som er interessert i dette uvanlige fenomenet. Den gir også et bra innsyn i hvor tabu-belagt UFO-fenomenet er og de vanskeligheter som foreligger når en pilot møter et ukjent fenomen.

Rapportere eller ikke? De fleste synes å ville tie istedenfor å sette sitt gode rykte på spill.

CLAS SVAHN
UFO-Aktuellt nr. 3 1999/OJB

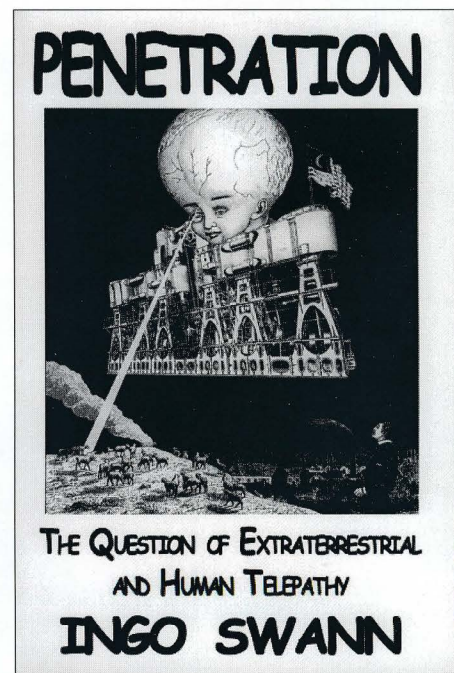


UFOs – A century of sightings
Michael David Hall
Galde Press 1999

Med hovedvekten på USA har Hall her samlet 1900-tallets mest interessante UFO-saker med fokus på de store rapportbølgene. Mange av hendelsene kommer fra forsvarets arkiver og i flere av dem er det også militært personell som har observert objektene. For objekter er akkurat hva Hall har siktet seg inn på. Til forskjell fra andre av dagens UFO-bøker er boken ikke nedlesset med heftige abduction-historier, hvilket er bra. Her får leseren møte den virkelige, fysiske, UFO-gåten – ikke hypnosefremkalte historier uten mulighet for kontroll. Hall, som er ansvarlig for Montgomery County Historical Society i Indiana, behandler sitt emne med stor kunnskap og uten overdrivelser. Hans sam-

menfatning av dette århundrets UFO-saker er et bra forsøk på å beskrive dette så kontroversielle fenomenet.

CLAS SVAHN
UFO-Aktuellt nr. 3 1999/OJB



Penetration
Ingo Swann
Eget forlag 1999

Mediet Ingo Swann er blitt kjent gjennom å delta i en rekke forsøk med "remote viewing" ved Stanford Research Institute på 1970-tallet. Forsøk som kom til å interessere etterretningsorganisasjonen CIA og som gjengis i blant annet Jim Schnabels interessante bok *Remote Viewers*.

Swann har blant annet på denne måten fått en aura av troverdighet. I sin bok *Penetration* gjør han sitt beste for å bli kvitt dette gode ryktet. Her beskriver han enda mer hemmelige eksperimenter der han selv, ført til en underjordisk bunker ikke langt fra Washington D.C., får i oppdrag å spionere på Månen og hva som skjer der. Swann rapporterer om store bygninger, kjempehøye tårn og en hel masse utenomjordiske. Intet av dette virker å overraske hans oppdragsgiver, den mystiske Mr Axelrod.

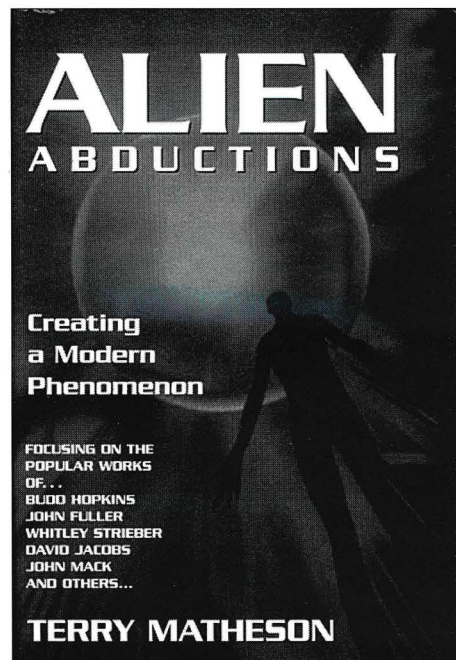
Swann påstår at den gruppen som Mr Axelrod og han selv arbeider for (med den ikke ufordelaktige lønnen av \$1000 per dag) er så ufordelaktig at man bare utveksler informasjon muntlig – ikke noe papir, ikke noe arkiv. Et utmerket måte å gjøre det me-

get vanskelig for alle som vil sjekke Swanns fantastiske historie.

Swann får også se hvordan en flygende tallerken av kjempeformat svever over en sjø i Alaska. Selv for en herdet Internett-leser blir Swanns bok i verste laget.

At den er blitt refusert av et 20-talls forlag (som Swann påstår) er fullt ut forståelig. Swann selv ser dog dette som et tegn på en form for cover-up fra myndighetenes side. Selv ser jeg det snarere som en sunn reaksjon på et stykke smøteri som selv de største konspirasjonsmakerne har problemer med å utkonkurrere. Men i denne bransjen vet man jo aldri.

CLAS SVAHN
UFO-Aktuellt nr. 3 1999/OJB



Alien Abductions –
Creating a modern phenomenon
Terry Matheson
Prometheus Books 1998

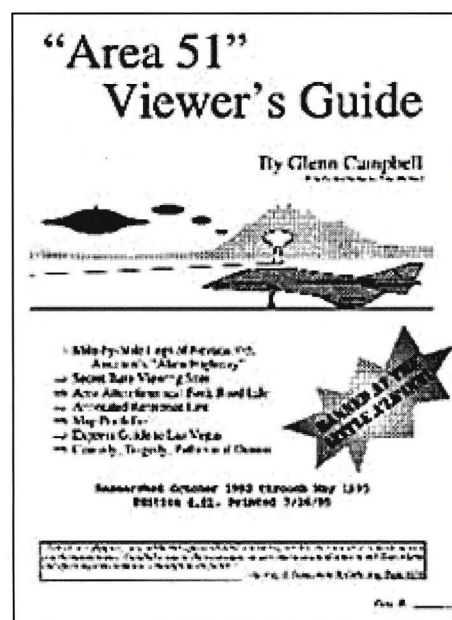
Helt siden John Fullers *The Interrupted Journey* ble utgitt i 1966 har det med jevne mellomrom dukket opp nye bøker om såkalte abductions. I bok etter bok gjengis det stadig nye fantastiske historier om menneskers møte med utenomjordiske, og de fleste har liten eller ingen interesse for den seriøse leseren. Behøves det da virkelig enda en bok om emnet? Absolutt. Hva som skiller *Alien Abductions* fra mange andre bøker i en genre fylt med spekulativ litteratur, er at Matheson ikke setter seg fore å fortelle om nye spennende møter med utenomjordiske, men heller konsentrerer seg om på en ypperlig måte å kritisere og analysere de bøker og forfattere som har bidratt mest til å forme abduction-fenomenet til hva det er i dag. Et sørgelig faktum innen UFO-relatert litteratur er at mange forfattere som utgir seg for å

være objektive har personlige synspunkter som til sist påvirker deres arbeid. Side etter side beskriver Matheson de feiltagelser som er å finne i de fleste, om ikke alle, bøker om abductions.

Veteraner som Budd Hopkins, Whitley Strieber, John Mack, David Jacobs med flere; alle får en dose av Mathesons kritiske analyser. At kritikken gjennomgående er gjennomtenkt og velbegrunnet gjør ikke saken dårligere. Han ser ikke bort fra at noe uforklarlig virkelig har inntruffet, men passer seg samtidig for å dra likhetstegn mellom ondsinnede utenomjordiske.

Boken avslutter med to interessante kapitler om myter og deres betydning for dagens samfunn, samt de mytiske innslag som ofte gjenfinnes i abduction-fenomenet. Mathesons *Alien Abductions* er nettopp den type bøker som UFO-fenomenet trenger for å vaske vekk det useriøse new age-stemplet som emnet dessverre altfor ofte får. Løp og kjøp!

STEFAN ISAKSSON
UFO-Aktuellt nr. 4 1999/OJB



Area 51 Viewer's guide
Glenn Campbell
Area 51 Research Center

Glenn Campbell, også kalt The Desert Rat, Psychospys med mer, er forfatteren bak hva som sannsynligvis kan kalles den ultimate guiden til Area 51. Det finnes i UFO-verdenen et flertall selvutnevnte "autoriteter" som påstår å vite "alt" om Groom Lake og Area 51. Det er tvilsomt om noen vet like mye om området som Glenn Campbell. Han var for eksempel mannen som lokaliserte plassen som ble kalt Freedom Ridge, der nysgjerrige – før militæret annekterte området – kunne se basen gjennom kikkert.

Det er lett å bli imponert når man blar gjennom de drøyt 100 sidene som heftet

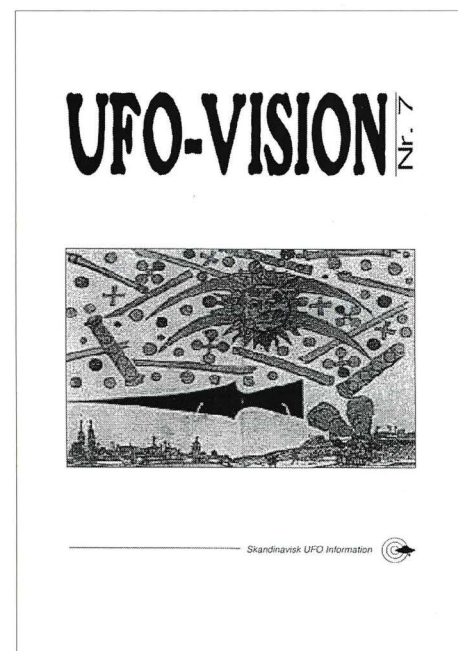
utgjør. Systematisk behandler Campbell emner som overlevelse i ørkenen, forbudte og tillatte områder, feiltolkningsguide og så videre. Han tar til og med for seg hvordan man bør oppføre seg overfor vaktene dersom disse begynner med trakassering!

Det er mildt sagt et lite gjestmildt landskap som Area 51 ligger i, og en eventuell besøkende må absolutt tenke seg om både en og to ganger med hensyn til hva som er nødvendig å ta med av bagasje.

Boken gir en gedigen mengde fakta som kan studeres hjemme i ro og mak, men heftet er nok enda nyttigere for den som virkelig har til hensikt å besøke området, selv om det også finnes en del bakgrunnsfakta for den allment nysgjerrige leser.

Heftet kan bestilles via Glenn Campbells webside www.ufomind.com, og er et must for alle som har tid (og råd) til å begi seg ut på eventyr i Nevada-ørkenen.

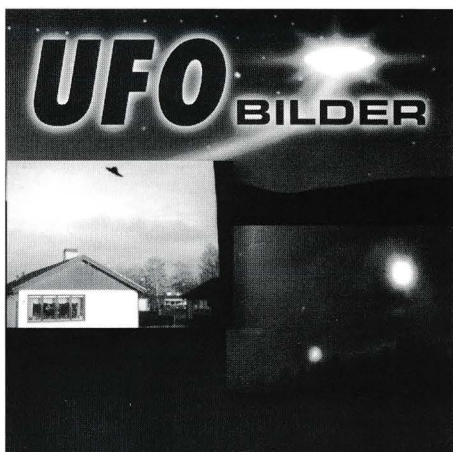
STEFAN ISAKSSON
UFO-Aktuellt nr. 4 1999/OJB



UFO-Vision Nr.7
Kim Møller Hansen (red)
SUFOI 1999

Årets opplag av *UFO-Vision* inneholder, som sine forgjengere, en lang rekke bokanmeldelser og analyser. Kvaliteten på tekstene er høy og innstillingen til anmelderne er seriøs. De mange bokanmeldelsene gir et bra inntrykk av utvalget i løpet av 1999 og artiklene er dyptpløyende essays som beskriver så forskjellige emner som Gray Barkers myter, liv i Universet (skrevet av Edward Ruppelt på 1950-tallet) og den påståtte obduksjonsfilmen. Flere tekster er skrevet av medlemmer i SUFOI, mens andre er oversettelser fra utenlandske tidsskrifter.

CLAS SVAHN
UFO-Aktuellt nr. 4 1999/OJB



**UFO-bilder. Ett bildgalleri
CD-ROM
UFO-Sverige/Union Media 1999**

Året 1999 bød på en CD-ROM som ikke lovet mer enn den kunne holde. Det dreier seg ikke om noen multimediaproduksjon, men en god gammel lysbildeserie – i elektronisk form. Bildene består av et 40-talls utenlandske og svenske fotografier, både klassiske og mer ukjente, som enten fremdeles er uoppklarte eller som i mange år har vært betraktet som bevis for UFO-fenomenets eksistens. Hvert bilde har en kort tilhørende tekst om hvor/når det ble tatt, eventuelle forklaringer og analyser, samt kilde. Dessverre har man i flere tilfeller brukt svart/hvitt foto når de faktisk finnes i farger.

Man kan selv bestemme tempoet i visningen eller la et automatisk program kjøre lysbildeserien. *UFO-bilder* er således spesielt brukbart ved utstillinger og andre offentlige arrangementer der man kan kjøre bildeserien automatisk på en PC og gi publikum et innblikk i UFO-fenomenets brokete verden.

Systemkrav er Windows 95/98 eller Mac OS.

*KIM MØLLER HANSEN
UFO-Aktuellt nr. 4 1999/OJB*

**Maritime UFO Files
Don Ledger
Nimbus**

Da Don Ledger først begynte å interessere seg for UFO-fenomenet i 1992 var det de "lokale" observasjonene i nordøstre del av Canada som kom til å oppta hans tid. I løpet av årene har han samlet inn og dokumentert en rekke rapporter fra Nova Scotia og New Brunswick med hovedvekt på dokumenter fra politi og forsvar. I sin bok gjør han rede for en lang rekke hendelser fra 50-tallet frem til i dag, men tar også opp lokale observasjoner av betydelig eldre årgang. Ledger diskuterer videre en del feiltolkningsfenomener, men synes dessverre ikke å innse hvor forskjellig et naturlig "fe-

nomen" – som for eksempel Venus eller en værballong – kan beskrives av en observatør.

Men boken inneholder en hel del av interesse, som regel beskrevet på en nøktern og saklig måte. Mest interessant er Don Ledgers undersøkelse av en hendelse i Shag Harbour sent på kvelden den 4. oktober 1967. Det lokale politiet fikk en rekke rapporter om hvordan flere lysende punkter som syntes å henge sammen hadde styrtet ned i sjøen. Ett av vitnene kunne følge det lysende objektet med øynene også etter at det hadde falt ned. Over telefonen beskrev han og hans kamerater hvordan objektet beveget seg på vannoverflaten.

Etter hvert meldte det seg flere observatører som hadde sett de uvanlige kulene styrt ned mot havnen. Politiet ankom stedet og kunne se hvordan lysene nå beveget seg ut av havneområdet på eller like over vannoverflaten. Etter en stund sluknet de.

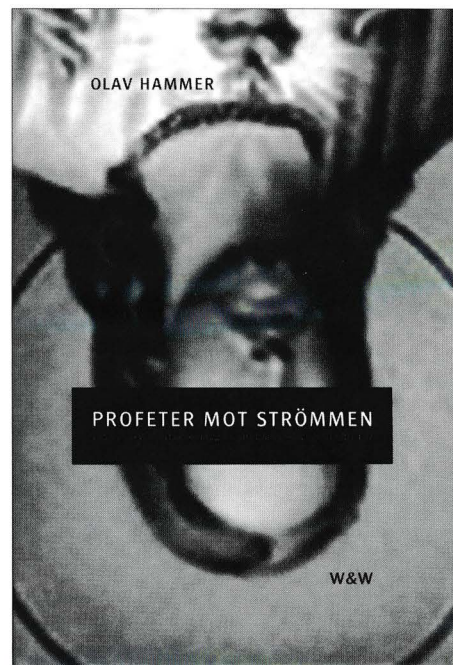
Politiet beordret to fiskebåter til å søke i området etter overlevende, siden man var urolige for at det kunne dreie seg om et styrtet fly. Da fiskerne kom frem til stedet fant de at overflaten var dekket av et svovelaktig skum. Men intet vrak ble funnet.

Det verserer flere historier om hva som egentlig hendte i Shag Harbour. Dykkere fra marinen skal dagen etter ha plukket opp aluminiumsliknende deler fra bunnen. Noen dager senere så flere personer hvordan noen lysende kuler, liggende på linje, stige opp fra vannet og deretter langsomt forvinne i skyene.

Don Ledger skriver at han sitter inne med enda flere interessante detaljer om Shag Harbour-hendelsen, som kommer til å resultere i en bok. Og uansett hva som hendte denne oktoberdagen i 1967 så fortjener den

videre undersøkelser. Alt for mange observatører så lyskulene styrtet i sjøen til at man kan ignorere hendelsen. Det skal bli interessant å følge Ledgers fortsatte undersøkelser.

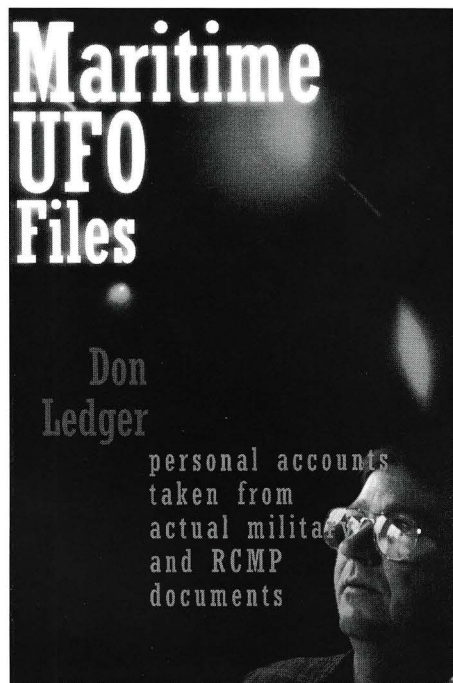
*CLAS SVAHN
UFO-Aktuellt nr. 2 2000/MDK*



**Profeter mot strømmen
Olav Hammer
Wahlström & Widstrand**

Religionshistorikeren Olav Hammer har tidligere skrevet om new age i *På jakt etter helheten* i 1997. Når han her i *Profeter mot strømmen* søker røttene til dagens nyåndelighet treffer han på mange karismatiske og ikke så sjelden odde figurer. Boken forteller historien som ligger bak teosofien, spiritismen og mye annet tankegods; det som i dag utgjør fundamentet til det vi kaller new age. Bakgrunnen for alt dette finner Hammer i den fremvoksende mesmerismen på slutten av 1700-tallet, som han beskriver utførlig. Franz Anton Mesmer satte sine pasienter i hypnotisk "søvn" der han lyktes i å forene astrologi, astrologi, datidens vitenskap og en god porsjon okkultisme i en syntese som gjorde ham til en av sin tids mest etter søkte personer. Hans virksomhet var populær og en rekke etterfølgere tok snart opp Mesmers vinnende konsept.

Hammer mener at mesmerismens stadig større utbredelse i 1700-tallets Europa la grunnlaget for 1800-tallets oppblomstring av en rekke nye religiøse bevegelser. Da mesmerismen nådde USA på 1830-tallet, lokket seansene til seg mengder av nysgjerrige. I mesmerismens lære fant blant annet grunnleggerne av bevegelsen Christian Science mange av sine idéer. I forlengelsen av dette har vi i dag bøker som *A Course of Miracles*,



som bygger sitt budskap på Christian Science.

En annen viktig person er Helena Petrovna Blavatsky som på slutten av 1800-tallet utviklet teosofien, en bevegelse der alle viktige ingredienser i dagens new age bevegelse finnes: Astrologi, aura, myten om Atlantis og troen på sjelevandring.

Troen på det overnaturlige gjennomsyrrer selvsagt alle disse trossystemene. UFOer som besøkende fra rommet er også med i bildet. På samme måte som at Bibelen tolkes på forskjellige måter av alle de involverte.

Hammer har skrevet en svært fascinerende og velskrevet bok. Den bør leses av alle med interesse for det overnaturlige og religion.

CLAS SVAHN
UFO-Aktuellt nr. 2 2000/MDK

ufologiens mest kjente mysterier, nemlig "The Shaver Mystery" som utgjør en av hjørnesteinene i den fremvoksende tallerkenmyten på 40-tallet. Mysteriet går ut på at det eksisterer en hemmelig, underjordisk verden befolket med millioner av vesener, hvorav de fleste i dag er døde, og som kalles deros. Uansett hva man mener om disse deros; det virker som de har oppstått i Richard Shavers og hans redaktør Arnold Palmers fantasi, så kommer man ikke utenom det faktum at historien har påvirket troen på at utenomjordiske vesener finnes i blant oss.

Det er mye som kan sies om *Fortean Studies*; uansett er den et praktverk. Her diskuterer man flere gåtefulle fenomener på en rasjonell måte og boken anbefales varmt.

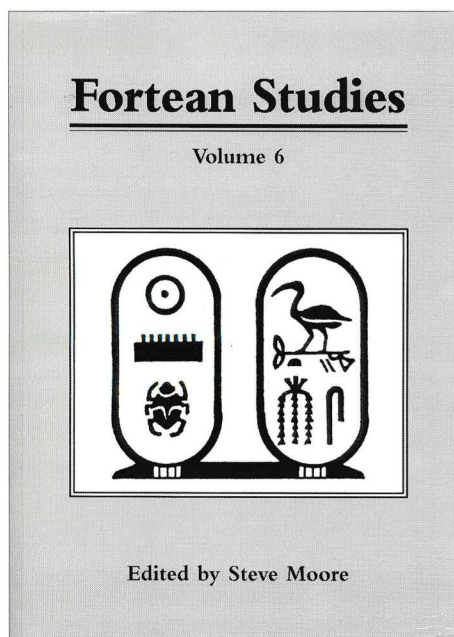
CLAS SVAHN
UFO-Aktuellt nr. 2 2000/MDK

vært tydeligere. Det merkes at ekteparet Bord selv gjerne anser en paranormal forklaringsmodell for å være like sannsynlig som en mer hverdagslig, som for eksempel svindel og overtro. Men flere bløffnumre blir også presentert og bokens siste kapittel vies noen tilsynelatende mystiske fotografier som alle får sin forklaring. I de fleste tilfeller har imidlertid forfatterne selv ingen førstehåndskunnskap om sakene, men må stole helt på andre, ikke fullt så gode kilder.

Bokens fortjeneste er at den gir et innblikk i hvor rik menneskets forestillingsverden er og hvor lett vi har for å tro på de mest usannsynlige ting. Som for eksempel amerikanske Katie som påstår å kunne produsere kopperfolie fra sin egen hud!

Det morsomste er imidlertid å lese om de fenomenene som naturen selv skaper, så som kulelyn, sirkler i isen og jordforkastninger av ulike slag. Dette er ekte fysiske fenomener på tross av deres egenart er virkelige nok.

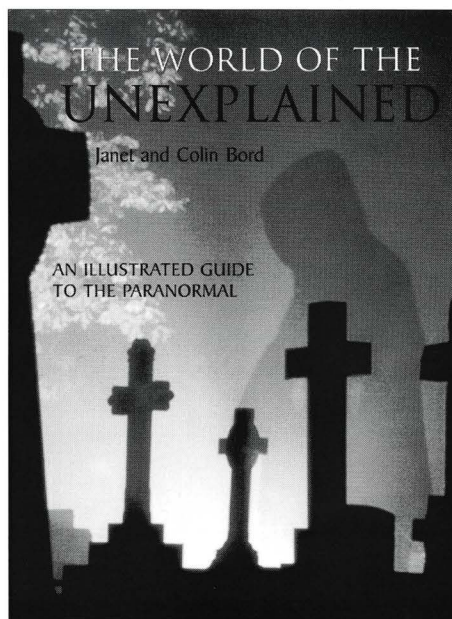
CLAS SVAHN
UFO-Aktuellt nr. 2 2000/MDK



Fortean Studies, volume 6
Steve Moore (red.)
Fortean Studies

Dette sjettede bind i rekken av utmerkete essaysamlinger som omhandler gåtefulle fenomener, inneholder kapitler om UFO, sjøormer, astrologi, forteana og mye annet i grenselandet til disse emnene. Som seg hør og bør er innfallsvinkelen kritisk granskende og kunnskapsrik. Målgruppen er nok ganske smal med tanke på at de fleste som interesserer seg for "det ukjente" mest er interessert i selve mysteriene og ikke av eventuelle løsninger på dem. Men her finns det mange mulige forklaringer. En påstått papyrusrull med en tidlig "UFO-observasjon" fra farao Thutmosis den III's tid granskes av Ulrich Magin og synes å være beheftet med flere problemer selv om Magin tvinges til å konstatere at noen sikre bevis for være seg det ene eller andre ennå ikke finnes.

Bruce Lanier Wright undersøker ett av

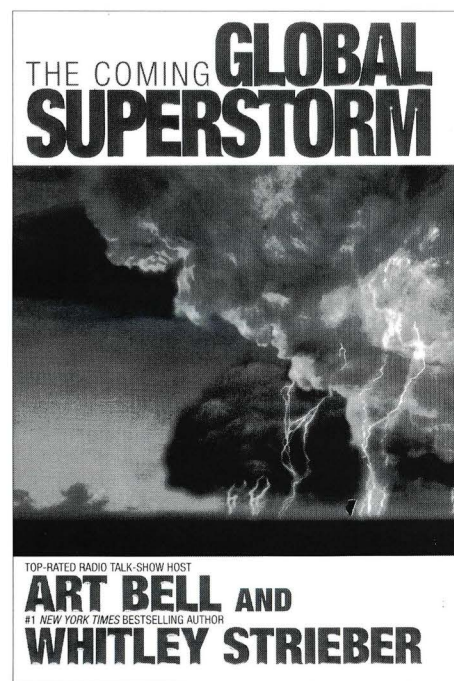


The World of the Unexplained
Janet & Colin Bord
Blandford

I mer enn 20 år har Janet og Colin Bord i Wales bygget opp et av verdens mest uvanlige bildebyråer, Fortean Picture Library. Her har paret samlet bilder av merkelige og ekstraordinære hendelser som senere selges til bøker og tidsskrifter over hele verden. Sammen har de også publisert egne bøker om "det ukjente".

The World of the Unexplained er en omfattende gjennomgang av diverse mer eller mindre mystiske fenomener og hendelser på 176 sider i A4-format. Kapitlene er samlet i fire seksjoner, "Mystery animals", "Ghosts and spirits", "Strange powers" og "Weird happenings", og byr på korte, men informative beretninger om alver, UFO, tankefotografering, sjøuhyrer, hjemsøkte steder og mye annet. Alt rikt illustrert.

Kanskje kunne den kritiske distansen ha



The coming global Superstorm
Art Bell & Whitley Strieber
Pocket Books

En hurtig global værforandring kan komme til å utløse en eller flere fryktelige stormer som får katastrofale følger for hele menneskeheten. En ny istid truer. Dette er temaet i den amerikanske radioverten Art Bells og forfatteren Whitley Striebers felles bok som kom ut i fjor vår.

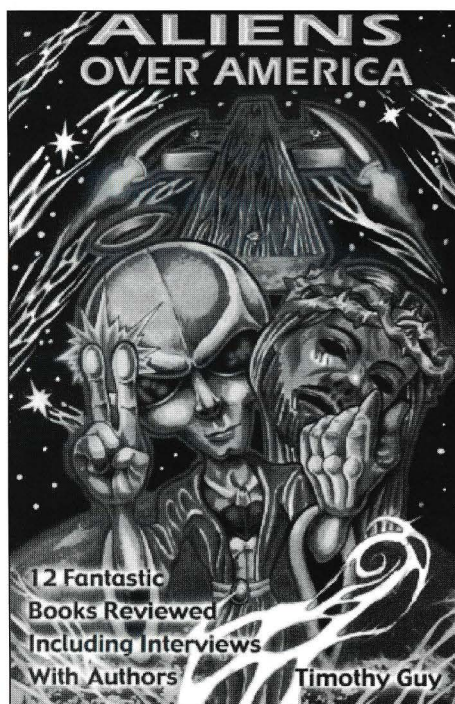
I følge de to forfatterne kommer de første tegnene i form av synkende vintertemperaturer samtidig som saltholdigheten i Golfstrømmen reduseres. Snart endrer Golf-

strømmen kurs noe som medfører store meteorologiske forandringer. En rekke mindre stormer oppstår før superstormen rammer de nordlige breddegrader på den nordlige halvkule med en kraft som utrydder nesten alt levende i området.

Forfatterne er av den oppfatning at liknende stormer har rammet Jorden ved flere tilfeller tidligere og at store deler av livet da har dødd ut. Bell og Strieber hevder at høytstående teknologiske kulturer har forsvunnet fra Jordens overflate på denne måten. Man ser en tydelig likhet med Erich von Dänikens teorier. Dessverre er Bell og Strieber knapp når det gjelder kildehenvisninger, hvilket gjør det umulig å bedømme teoriernes holdbarhet. Det er lett å bli forledet av forfatternes medrivende måte å skrive på, særlig Striebers fiktive og velskrevne fremtidsscenario som løper som en rød tråd gjennom boken. Jeg kan ikke la være å forholde meg skeptisk til materialet. Noen konkrete bevis finnes knapt og påstandene i boken drives fram av forfatternes egen tilsynelatende brennende overbevisning. Bare synd at de ikke tok seg bedre tid til å utarbeide kildehenvisninger. Da kunne boken ha blitt et viktig innlegg i debatten om klimaendringer og drivhuseffekten.

CLAS SVAHN

UFO-Aktuellt nr. 2 2000/MDK



Aliens over America
Timothy Guy
AOA Press 2000

I 1953 ga ekteparet Bryant og Helen Reeve seg ut på en to år og 37.000 kilometers lang reise tvers over det nordamerikanske kontinent. Langs veien møtte de datidens fremste kontaktpersoner og UFO interesserte.

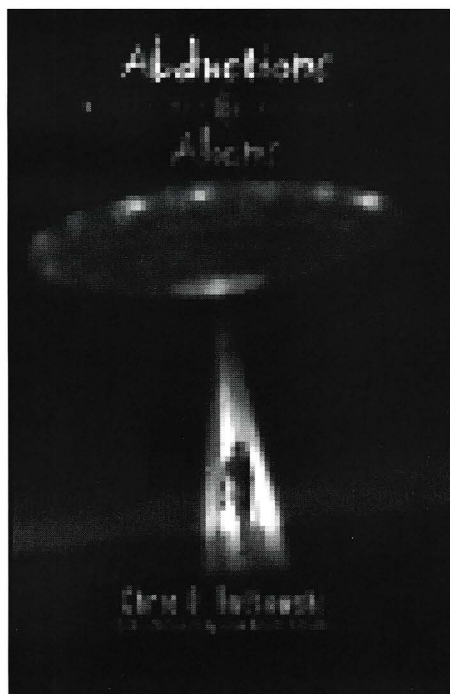
Resultatet ble boken *Flying Saucer Pilgrimage* som ennå i dag kan leses med stort utbytte av den som vil danne seg et bilde av den gryende tallerkenbevegelsen.

Nå, mer enn 40 år seinere kommer en bok som forsøker å kopiere ekteparets Reeves reise, om enn i en betydelig mer beskjeden skala. Men ambisjonen er lav og innholdet vakler. De fleste intervjuene er gjort over telefon, hvilket gjør teksten platt og uten atmosfære. Forfatteren som er journalist og sosiolog har intervjuet tolv forfattere av bøker om romskip og utenomjordiske. Hans utvalg avslører også hans egen interesse for den spektakulære siden av ufologien: Zecharia Sitchin, Frank Stranges, Timothy Green Beckley, «Skip» Atwater, Brad Steiger, Art Bell, Jim Keith og Whitley Strieber for å nevne noen. Timothy Guy har også foredrag med deler fra deres bøker. Man kan lure på hvor alle seriøse ufologer har tatt veien.

Aliens over America er ingen bok med undersøkende journalistikk. Man kan knapt kalle den for kritisk. Samtidig gir den et godt innblikk i dagens amerikanske ufologi der new age og UFO ofte blandes sammen til en illeluktende suppe. Her får vi møte disse forfatterne med garden senket i diskusjon med en likesinnet. Kanskje det hele kan fungere som en advarsel.

CLAS SVAHN

UFO Aktuellt nr. 3 2000/Stein Carlsen



Abductions and Aliens
Chris A. Rutkowski
Dundurn 1999

Den kanadiske ufologen Chris Rutkowski er kjent for sin nøyaktighet og objektive holdning til UFO fenomenet, et fenomen han har studert siden midten av 70-tallet.

Rutkowskis arbeide strekker seg over en tiårsperiode hvor han har arbeidet med saker hvor flere personer påstår å blitt tatt med om bord i fremmede farkoster. Historiene som de beretter kan kjennes igjen i annen litteratur om emnet og Rutkowski konstaterer at deres ulikheter er større enn likhetene. På en måte virker opplevelsen mer knyttet til den personen som påstår å ha opplevd den, enn til et ytre, fysisk stimulus.

Noen fysiske bevis for at ombordtagningen har skjedd finner Rutkowski ikke. Derimot konstaterer han at de psykologiske og sosiale følgende ofte er påtagelige for de personer som opplever dem. Hendelsene er ofte traumatiske og meget oppskakende.

I boken oppfordrer Rutkowski det vitenskapelige miljø til å ta beretningene på alvor. Her finns det mennesker som trenger profesjonell hjelp. Han peker også på det faktum at ingen i dag vet hvorfor disse hendelser inntreffer og hvorfor de har blitt så vanlige i vår tid. Her gjenstår enda mye arbeid.

Rutkowski kommenterer også hvordan han etter sine mange år som UFO-etterforsker ser på fenomenet. Her konstaterer han at de fleste av rapportene handler om feiltolkninger av ulike slag og at de rapporter som etter en undersøkelse ikke kan forklares «er få og inntreffer sjelden».

Abductions and Aliens er skrevet i en diskuterende og objektiv ånd og tar opp både de skeptiske og de troendes argumenter. Den gir leseren en god mulighet til selv å danne seg et bilde av dette ennå uforklarte fenomenet.

CLAS SVAHN

UFO Aktuellt nr. 3 2000/SC

Journal of UFO Studies
New series, vol. 7
Center for UFO Studies 2000

For drøyt et tiår siden ga Center for UFO Studies i USA ut sin ambisiøse serie med grundige artikler om UFO-fenomenet. Stilen er akademisk og gjennomgående i hele serien.

Artiklene i denne utgaven har en viss spennvidde. Edward Zeller og Gisela Dreschoff diskuterer koblingen mellom ulike typer av kosmisk stråling og rapporter om UFO fenomenet.

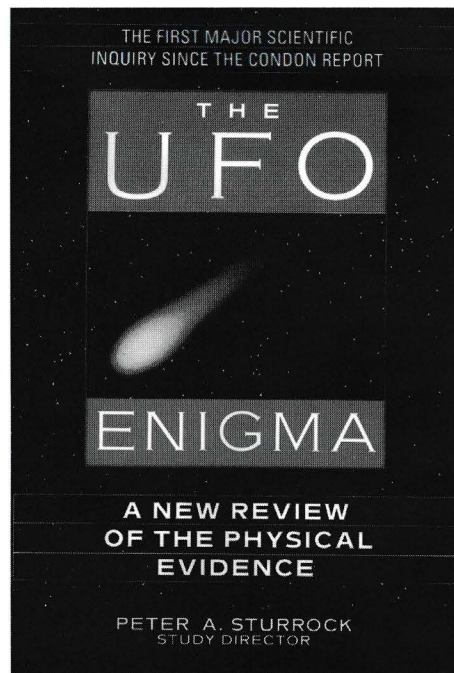
Blant annet har forfatterne undersøkt om det finns noen forbindelse mellom antallet observasjoner og forekomsten av solflekker. Undersøkelsen kan dog knapt vise til noen tydelig forbindelse og ofte må forfatterne konstatere at man helt enkelt ikke har nok data for å kunne trekke en slik konklusjon.

Mer interessant er Michael Swords historiske analyse av det amerikanske flyvåpe-

nets tidlige etterforskning av UFO-rapporter, Project Sign, og den slutt rapport som prosjektet utarbeidet i slutten av 1948. I rapporten trakk flyvåpenets etterforskere den konklusjon at de observasjoner som inntil da var blitt gjort, best kunne forklares ved besøk av utenomjordiske farkoster.

Men det var ikke Pentagon enig i og rapporten ble stoppet og ødelagt. Og selv i dag har ingen kopi av denne rapporten blitt funnet.

CLAS SVAHN
UFO Aktuell nr. 1 2001/SC



The UFO Enigma
Peter Sturrock
Aspect 1999

I 1975 foretok astrofysikeren Peter Sturrock en spørreundersøkelse blant medlemmene i American Astronomical Society (det amerikanske astronomiske selskap). Resultatet viste at hver fjerde astronom var av den oppfatning at UFO-spørsmålet burde undersøkes vitenskapelig.

25 år seinere kommer Sturrock tilbake med et forsøk på en vitenskapelig analyse av UFO-fenomenet. I boken *The UFO Enigma - A New Review of the Physical Evidence* lar Sturrock, nå som Professor Emeritus, en gruppe anerkjente UFO-etterforskere presentere sine beste saker foran en komité med vitenskapsmenn.

Selve undersøkelsesgruppen består av ni vitenskapsmenn, blant andre: Thomas Holzer, High Altitude Observatory i Boulder, Colorado; Randy Jokipii, professor i planetarisk vitenskap ved Universitetet i Arizona; Günther Reitz, instituttet for fly-og rommedisin i Köln og Charles Tolbert, professor i astronomi ved universitetet i Virginia.

UFO-etterforskere som ble bedt om å legge frem sine beste saker var Richard Haines, Mark Rodeghier, John Schuessler, Illobrand von Ludwiger, Michael Swords, Jacques Vallee, Jean-Jacques Velasco, samt Erling Strand fra UFO-NORGE.

Bokens tyngdepunkt ligger på de "harde" sakene, observasjoner som innbefatter fotografier, filmer, radarbilder, spor i terrenget og påvirkning på kjøretøy, for å nevne noe.

Men vitenskapsmennenes dom over UFO-etterforskerne ble hard. I sammendraget skriver de blant annet at "det synes som om de fleste nåværende UFO-undersøkelser gjennomføres på en måte som ikke er i overensstemmelse med den fremherskende vitenskapelige standard" og at ytterligere data knapt ville kaste nytt lys over de saker som ble presentert for komiteen.

Samtidig gav vitenskapsmennene ros til det arbeid og den hengivenhet som de forskjellige etterforskerne hadde nedlagt i sine undersøkelser og utelukket ikke at framtidige rapporter kunne komme til å tilføye ny og anvendelig informasjon.

Forskerne fant også ut at noen av rapportene kunne ha sitt opphav i sjeldne naturfenomen, men slo også fast at langt fra alle fenomen kunne forklares på denne måten og at man neppe kunne regne med at UFO-fenomenet skulle kunne forklares gjennom enda en årsak av dette slaget.

Man stilte seg også skeptisk til at denne forklaringen skulle være at en utenomjordisk intelligens besøker Jorden eller at vi har å gjøre med til nå ukjente naturfenomen.

Boken inneholder mange beskrivelser av mange interessante saker og henvender seg til ufologer med lang erfaring og med god

kjennskap til emnet.

Francois Louange og Jean-Jacques Velasco beskrivelse av franske GEPANs (seinere SEPRAs) undersøkelser hører til tross for sitt begrensede stoffomfang til et av bokens mer interessante kapitler sammen med noen av de sakene som omtales.

Et av bokens mer svake trekk er bildematerialet som er av meget lav kvalitet, nærmest amatørmessig, hvilket bidrar til å dra ned troverdigheten. Men enda verre er det at Sturrock faller i den letteste av alle felle-ne: han sjekker ikke sine kilder. Flere saker som beskrives i boken gjengis ufullstendig eller er misvisende.

Blant annet omtales den svenske Väddö saken på en måte som antyder at materialet i den metallbiten som ble funnet i forbindelse med observasjonen, skulle ha vært «outstanding, but not unusual for the early 1950s». Faktisk så inneholdt metallbiten alle de forurensinger som var typiske for et hardmetall fra denne tidsperiode (se min bok *UFO-Mysteriet*, ss.68-79).

Også Lakenheath saken (fra august 1956) presenteres som en sterk radarvisuell observasjon til tross for at Sturrock her helt klart bare støtter seg til Condonrapportens konklusjon og ikke har forsøkt å få hendelsen bekreftet på annet hold. Engelske UFO-etterforskere som i de senere år har sporet opp kildene til rapporten kan vise til at hendelsen ikke skjedde slik den ble beskrevet i Condon komiteens slutt rapport. I stedet har man satt store spørsmålstegn ved hele saken.

At boken også viser til sensasjonsjournalisten Frank Edwards, som kilde til en hendelse der et metallfragment fra 1952 ble undersøkt viser dessverre også svakheten i håndteringen av kildene.

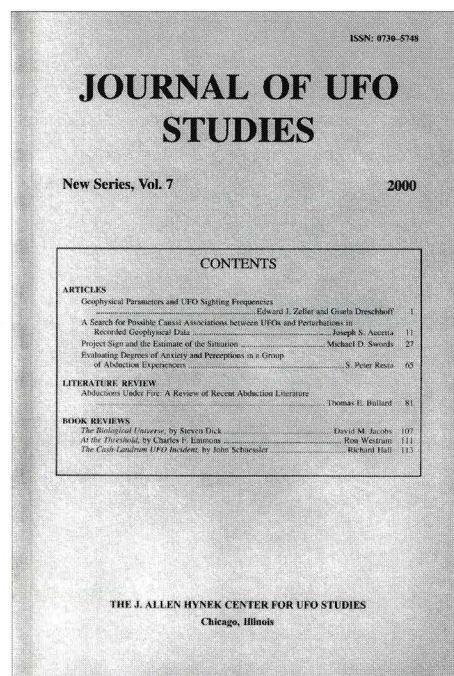
Konklusjonen blir at Sturrock har lyktes med å skrive en interessant bok for allerede interesserte ufologer, men klarer nok knapt å overbevise noen vitenskapsmenn om emnets tyngde.

CLAS SVAHN
UFO Aktuell nr. 1 2001/SC

UFO – Myten om romvesener og flygende tallerkener

Mikael Rothstein – Nya Doxa 2001

Mikael Rothstein er doktor i filosofi og ansatt ved Institutt for religionshistorie ved Universitetet i København. Han har i de senere år skrevet flere innlegg i UFO-debat-ten i det danske *UFO-Nyt* og *Illustrert Vitenskap*. I sin nye bok tar han opp UFO-fenomenet som myte og hvordan denne myten har påvirket en hel verden. Rothstein analyserer her en rekke religiøst orienterte UFO-bevegelser, så som Raël-bevegelsen, Aetherius Society og Unarius Society, men



tar også opp ombordtagningsfenomener, kornsirklene, fortidsastronauter og mye annet. Mest interessant er diskusjonen omkring UFO-profetene som helt siden 50-tallets George Adamski og til dagens Raël har basert sine forutsigelser på UFO-mytene.

Men kildekontrollen i boken er dårlig idet flere åpenbare faktafeil bringes videre til den svenske utgaven. Rothstein tidfester bølgen med spøkelsesraketter i 1946 til 30-tallet (side 14), han påstår at den for lengst nedlagte UFO-gruppen APRO fremdeles eksisterer (side 29), han skriver at kontaktpersonen George Adamski døde i 1956 når dette faktisk skjedde i 1965 (side 33), og angir ulike dødsår for George Van Tassel (side 52 og 57) – det korrekte skal være 1978. Disse feilene gjør at jeg ikke kjenner meg sikker på i hvor stor grad Rothstein egentlig har satt seg inn i det emnet som han nå analyserer i sin ellers så velskrevne bok.

En bok om UFO-spørsmålet som myte og som en del av vårt samfunn har lenge vært savnet på svensk. Håkan Blomquist berørte emnet i sin bok *UFO – i myte og virkelighet* (1993), men Rothstein tar skikkelig fatt i spørsmålet. For ham kan UFO-fenomenet forklares ut fra menneskets behov for sagn og påpeker at det ufologene sysler med ikke er selve fenomenet (om det finnes noe), men derimot *beretninger om* fenomenet. Forholdet mellom UFO som utenomjordiske romskip og menneskene er det samme som menneskene har til sine guder, noe som tydeligst viser seg i de tenkte besetningenes fremtoning som overmennesker. Den kalde krigen i 50-årene var en utmerket grobunn som tallerkenmyten kunne vokse i. Kanskje oppsto den til og med i denne perioden, mener Rothstein.

Rothstein peker også på den symbiose som eksisterer mellom flygende tallerkener og science fiction, både i dag og i den tidlige litteraturen. I begge tilfeller handler det om den respektive tidsperiodes spissteknologi anvendt i en fantasifull fortelling.

Det er viktig å merke seg at det Rothstein analyserer er den utenomjordiske teorien, ikke om UFO-fenomenet skulle ha noen mer jordnære forklaringer. Her fyller boken en viktig funksjon for alle som interesserer seg for denne siden av emnet. Påvirkningene er mange og samspillet mellom myten og rapportene/observasjonene er tydelige enda i dag.

Dessverre er boken fokusert på Danmark og man savner forbindelser til svenske forhold. Man lurer på hvorfor forlaget har latt være å skrive et kapittel beregnet på en svensk leserkrets. Dette faktum drar ned helhetsinntrykket.

CLAS SVAHN
UFO-Aktuellt nr. 3 2001/MDK

Hunden fra nord
Nils Börje Grip
Eget forlag 2001

Grips bok er en merkelig blanding av forfølgelsesvanvidd og konspirasjonsteorier med den uvanlige innfallsvinkelen at forfatteren selv diskuterer tanken om at han kanskje er mentalt forstyrret; noe som han imidlertid avviser. For leseren blir det raskt klart at Grip ikke deler den gjengse oppfatning av virkeligheten. I samtidige hendelser i samfunnet aner han at en skjult makt styrer og fremfører idéen om at genmanipulerte hybridmennesker er i ferd med å bli skapt i stadig større antall av disse ukjente makthaverne. Omfattende kosmiske datasystemer som virker på tvers av dimensjonsgrensene, eksisterer bakom en slags dobbel verdensordning der menneskeheten bare er en marionett. Grip mener også at de fleste av oss har en skapt dobbeltgjenger. I kapittelet "Om boremaskinfolket" beskriver han sine egne erfaringer med "biologiske blåkopier".

Forfatteren ser tydelige forbindelser mellom August Strindbergs liv og sitt eget der han i begge tilfeller påpeker "den usynlige håndens" virksomhet. Boken tar for seg mange emner: Palmemordet, UFO, kjernekraften, Strindbergs litterære produksjon (spesielt "Inferno") med mer.

UFO-spørsmålet kommer inn i flere ulike sammenheng, blant annet har forfatteren ved én anledning kontaktet Whitley Strieber og håper at hans egen bok skal få samme gjennomslag som Striebers *Communion*. Grip har imidlertid selv ingen erfaring med UFO-fenomenet, men har lest en del bøker om emnet og tror at utenomjordiske allerede lever i blant oss, godt maskert, som hybrider mellom Homo sapiens og en fremmed rase.

Den røde tråden i boken er forfatteren selv og hans opplevelser innenfor det som hender med verden. På tross av at det "går fort i svingene" går det an å følge forfatterens tanker, men bevisene er omtrent fraværende og helt sentrert omkring egen person, selv om Grip i blant viser en viss distanse til seg selv.

Men gjennomgående får jeg følelsen av paranoia og en overdrevet tolkning av selv de minste hendelser i dagliglivet. I et brev til meg skriver Grip også: "I overensstemmelse med et slikt resonnement vil jeg kunne påstå at det finnes piratkopier av boken min der forfalsknerne har skrevet om visse deler av teksten for å ta brodden av mitt budskap. Det kan synes som en paranoid tanke, men den er dessverre ikke ubegrunnet".

Ubegrunnet eller ikke, så blir *Hunden fra nord* ikke noe annet enn stykke urovekken-

de lesning fra en person i åndelig nød. Noen overbevisende fakta fant jeg ikke.

CLAS SVAHN
UFO-Aktuellt nr. 3 2001/MDK

Little Green Men, Meowing Nuns and Head-Hunting Panics
Robert E. Bartholomew
McFarland 2001

New York-forskeren Robert Bartholomew har studert UFO-fenomenet ut fra en sosiologisk synsvinkel og i årenes løp publisert flere studier om emnet (blant annet "UFO-lore: a social psychological study of a modern myth in the making" (1989) og "UFOs & Alien Contact" (1998)).

Også i denne boken ligger fokus på massehysteri og de mekanismer som kan få en foreteelse til å spres blant mennesker og i media. To kapitler handler om UFO. Det ene, som jeg og Anders Liljegren i AFU har bidratt til, omhandler bølgen av spøkelsesraketter over Skandinavia i 1946 over 13 sider.

Bartholomew mener at bølgen oppstod gjennom befolkningens uro over V-våpenet som Sovjet hadde overtatt etter krigen i 1945. Han anser den for å være en av flere liknende "moral panics" og drar paralleller til 30-tallets spøkelsesfly og 80-tallets ubåter.

På tross av at jeg har bidratt med underlagsmateriale til kapittelet er jeg ikke enig med Bartholomew i alle hans konklusjoner. Sant nok er det tegn på massehysteri, spesielt i form av de mange meteorer som ble innrapportert til forsvarsstaben, feiltolket som spøkelsesraketter. Men det er også et element som tyder på at et fysisk fenomen virkelig ligger bak mange rapporter; nedslag i innsjøer der tydelige "splash-downs" og bølger er observert; lyd fra passerende objekter og i flere tilfeller, iakttakelser av mer enn en observatør.

Spøkelsesrakettbølgen er etter alt å dømme en blanding av massehysteri og virkelige iaktatte objekter. Men så lenge man savner fysiske bevis utgjør Bartholomews diskusjon en nyttig innfallsvinkel.

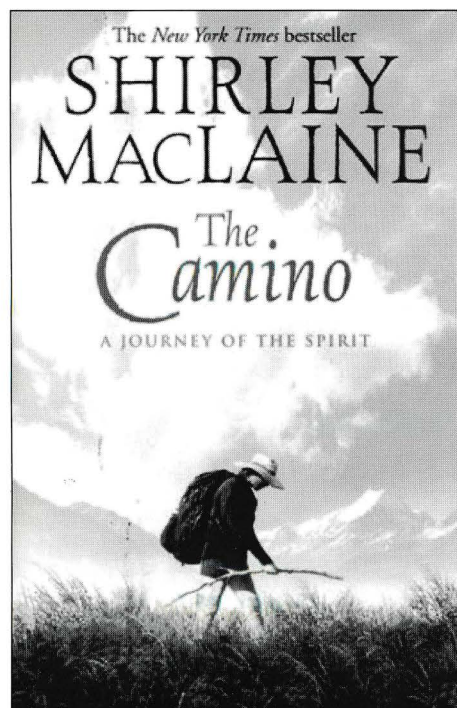
I ett annet kapittel diskuteres UFO-krasj for Roswell og forfatteren presenterer flere slike. Noen av dem er ubehagelig lik det som senere skulle komme til å utgjøre kjernen i Roswell-historien.

Little Green Men... inneholder mye annet av interesse. Pokemon-panikken i Japan i 1997, påståtte – men ikke virkelige – luftangrep mot Kanada under Første verdenskrig og den usynlige sniksskytteren i Esther, England er bare noen eksempler.

Massehysteri og ulike former for selvbedrageri er menneskelige fenomen som må

tas med i beregningen når man undersøker UFO-fenomenet. Bartholomews bok utgjør meget interessant lesning for den som vil trenge dypere inn i dette vanskelig forståelige fenomen.

CLAS SVAHN
UFO-Aktuellt nr. 3 2001/MDK



El Camino – En indre reise
Shirley MacLane
Prisma 2000

Den amerikanske skuespilleren Shirley MacLane har gjort seg kjent som en varm tilhenger av new age og er en av dets fremste talskvinner. I denne pilgrimsboken beskriver hun sin vandring gjennom Nord-Spania langs *El Camino* mot apostelen Jacobs grav i Santiago di Compostela. En 780 kilometer lang og hard vandring der åndene stadig viser seg og mange vandrere gir opp lenge før målet er nådd. MacLanes utsettes ikke bare for store fysiske påkjenninger, med lite mat, dårlige veier og ensomhet. I tillegg jages hun av pressen som gjør sitt ytterste for å få et intervju eller et avslørende bilde.

Men det er om MacLanes tanker og stemmer boken egentlig handler om. Om de kontakter med "åndeverdenen" som hun så levende beskriver. Natlige drømmer på elendige herberger; stemmer som taler under selve vandringen; tegn langs vegen. Selv ser hun på disse stemmene som virkelige kontakter med en høyere bevissthet. Hun gir ikke mye for vitenskapen og beskriver den som "sannhetens nye undertrykkere". Ellers tror hun på det meste og motsetter seg i det lengste å benytte ørepropper om natten ettersom de "blokkerer medianene til nyrene".

Utenomjordiske noe som opptar henne

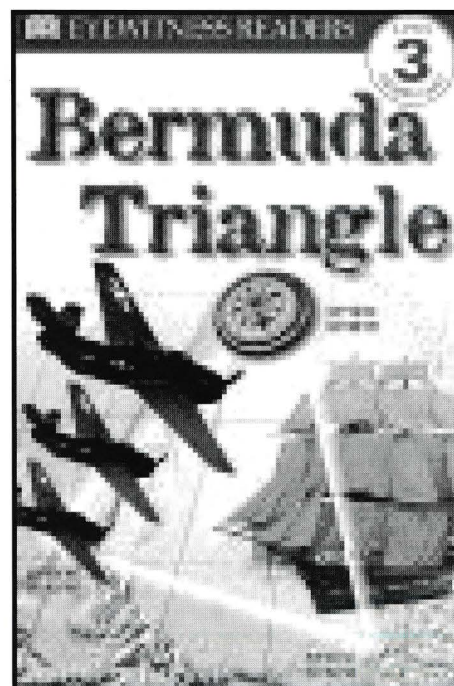
sterkt. En av hennes stemmer forteller henne at vesener fra andre planeter har overvåket Jorden i millioner av år. Hun møter andre på veien som har samme overbevisning.

Ved flere tilfeller kommer hun tilbake til sitt kjærlighetsforhold med Sveriges forhennevende statsminister Olof Palme. I en drømmevisjon får hun møte ham igjen og snakke med ham, nå i en form av en inkarnasjon som Karl den Store, og innser at de begge en gang har vært tvillingsjeler.

Nå lyder det hele ganske merkelig for en vanlig leser. Og det finnes mye i "El Camino" som er rent sludder. På tross av dette har boken sine kvaliteter. Den er lettlest og medrivende og Shirley MacLanes vandring lar ingen forbli uberørt. (selv om jeg er adskillig mer imponert av svenske Rolf Enanders 5 000 kilometer lange El Camino-vandring i Birgittas fotspor fra Linköping; se boken "Vägen til Santiago de Compostela"). Men visjonene og teoriene virker som ren fantasi hvis opphav mer er å finne i forfatterens sjelsliv enn i virkelige veseners budskap.

Når jeg leser bøker som dette, der side opp og side ned beskriver monologer og dialoger fremsprunget av visjoner og drømmer, så kan jeg ikke annet enn lure på hvordan forfatteren har kunnet huske alt i slike detaljer. Hvordan er det mulig å gjengi lange sitater rett fra hukommelsen? Risikoen for at sitater og andre bilder fra hukommelsen vil bli forvansket og fylt med egne spekulasjoner virker svært stor.

CLAS SVAHN
UFO-Aktuellt nr. 3 2001/MDK



Bermudatriangelet
Andrew Donkin
Bonnier Carlsen 2001

Dette lille heftet inngår i en serie for barn kalt "Lese-Lære-bøkene". Her gjengis noen spennende beretninger om forsvinninger og merkelige opplevelser i det som er blitt kalt Bermudatriangelet, øst for Florida. Beretningene er sterkt forenklet med tegninger og ordforklaringer som hjelp. På slutten av heftet diskuteres noen mulige forklaringer hvorav én går ut på at det dreier seg om utenomjordiske besøkende.

En teori som ikke tas opp er den som i dag oftest anvendes av vitenskapen: At bobler av gass fra havbunnen kan redusere vannets tetthet og oppdrift slik at skip raskt kan synke selv i pent vær. I det vitenskapelige tidsskriftet *New Scientist* for den 26. september i år presenteres et eksperiment utført av forskeren Bruce Denardo. Denardo, som var skeptisk til gassteorien, blåste inn luft i bunnen på et akvarium. Forsøket viste, til Denardos skuffelse, at luftboblene fikk modellskipene (som egentlig var stålkuler med vann) til å synke.

Om lignende bobler kan oppstå i Bermudatriangelet finnes det i dag ikke noe belegg for. Derimot vet man at antallet skip og fly som har forsvunnet i triangelet egentlig ikke er spesielt høyt med tanke på at området er ett av verdens mest trafikkerte.

Enkelte forsvinninger og opplevelser er merkelige, men å snakke om et "triangel" der ukjente krefter er virksomme synes ikke å være berettiget. Merkelige forsvinninger kan man støte på over hele Jorden.

CLAS SVAHN
UFO-Aktuellt nr. 3 2001/MDK

Snart kan vi oppdage andre dimensjoner

Av: Clas Svahn ≥ Kilde: UFO-aktuelt nr. 3 2000 ≥ Oversettelse: Arnulf Løken

**En ny teori om hvordan universet ser ut
åpner plutselig dørene til andre dimensjoner.
Vi kan ikke se dem,
men kanskje kan de registreres på våre instrumenter.
Men å komme dit virker ennå umulig for oss.**

Det universet vi ser når vi titter ut i verdensrommet er bare en liten del av kosmos. De få stjernene, bare noen tusen, som vises en klar kveld er våre nærmeste naboer og deler av den mektige galaksen Melkeveien. Alle de hundretalls milliarder andre stjerner som utgjør andre fremmede galakser kan vi bare skimte med våre største teleskop. Mørke felt av gass gjør også sikten problematisk. At våre øyne bare kan se en liten del av lysspekteret gjør at Universet ser nesten mørkt ut for oss. Vi er som gullfisker i et akvarium, fullt opptatt av vår egen verden og bare skimter omverdenen på den andre siden av glasset. Når vi en sjelden gang kan se noe utenfor glassveggen er det forvrengt og vanskelig å observere.

Mange dimensjoner

Nå har tre forskere ved Stanford University i USA presentert en teori om et slags befolket univers med en slags uendelig rad med gullfiskboller som for oss er usynlige, men ikke umulige å oppdage. De tre forskerne Nima Arkani-Hamed, Savas Dimopoulos og Georgi Dvali beskriver sin teori i augustnummeret 2000 av det anerkjente tidsskriftet *Scientific American*. Teorien går ut på at vårt Univers kan ha en uendelig rekke av nabounivers bare noen millimeter fra oss. Avstanden kan virke latterlig liten, men problemet er at de partiklene vårt Univers er bygd opp av ikke kan bevege seg mellom de ulike dimensjonene. Om dette er tilfelle kan

vi aldri komme i kontakt med eventuelle bevisstheter i andre «akvarium».

Den kraften som ser ut til å kunne passere uhindret fra dimensjon til dimensjon er gravitasjonen eller tyngdekraften. Gjennom å måle gravitasjonseffekter ned til under en millimeter skulle vi kunne oppdage disse andre dimensjonene. Om teorien holder kan vi få svar på om vi har usynlige naboer i parallelle univers allerede om 5-10 år.

Svak gravitasjon

Tanken på at det finnes andre dimensjoner ved siden av de fire vi til daglig bruker (høyde, bredde, lengde og tid) er ikke ny. Men det er først nå gjennom denne nye teorien man kan ane hvordan andre univers kan eksistere så nært inntil vårt eget. Disse usynlige dimensjoner kan være oppbygd av materie og planeter som vårt eget univers. Det kan også finnes andre levende vesener. På den andre siden kan det se helt annerledes ut, og være oppbygd av ukjente partikler og eksistensgrunnlag.

Ifølge de tre forskerne kan vårt eget univers være som et uendelig krumt papirark der vår bane slingrer frem og tilbake. Tenk deg at du tar et A4-papir og bretter det dobbelt, men lar det være en millimeter luft mellom de to flatene. Hvis du fortsetter å brette sammen papiret så mange ganger du greier, setter et kryss på oversiden og ett kryss på

undersiden, vil du se at flere papirflater skiller de to kryssene fra hverandre. Om du tenker deg at kryssene er galakser i vårt univers må du reise hele den slingrete veien med milliarder av lysår langs papirets brettete flater for å komme fra den ene til den andre galaksen. Det er også denne veien lyset bruker.

Men gravitasjonen tar en snarvei. Isteden for å ta «omveien» langs de forskjellige papirflatene stikker gravitasjonen i vei som små nåler gjennom alle papirlagene. På samme måte beveger gravitasjonen seg gjennom dimensjonene før den når oss. Stanford-forskerne mener at gravitasjonsbølger kan passere på samme måte fra vårt univers til et annet univers som befinner seg i en annen dimensjon, og så videre, og så videre.

Det eneste signalet som kan nå oss gjennom dimensjonene er altså gravitasjonen. Men gravitasjonen er faktisk den minst kjente naturkraften. Til tross for at vi til daglig merker den - særlig når vi faller og slår oss - er den vanskelig å måle. Vi kan forstå hvor svak den egentlig er når vi med en liten magnet kan løfte et metallstykke fra bordet og dermed overvinne hele jordklodens gravitasjonskrefter.

Umulig reise

Med vår nåværende kunnskap virker det for oss umulig å reise mellom vår dimensjon og



Nytt bilde av Universet: I følge forskerne ved Stanford University er det slik kosmos ser ut. Vårt Univers – og andre univers – er bøyd som et sammenbrettet papir. Lyset (den gule pilen) tar den lange veien mens gravitasjonen (de røde pilene) tar en gjenvei. Lyset fra de stjernene som dras inn i et svart hull millioner av lysår borte, når oss først lenge etter gravitasjonsbølgene.

en annen. Elektroner, protoner, fotoner og andre grunnleggende partikler kan simpelt hen ikke bevege seg over denne grensen. Fysikerne tenker seg våre tre romdimensjoner som «fastklistret» til en vegg der bare gravitasjonen kan bevege seg.

Å tenke seg våre tre romdimensjoner utbrettet på denne merkelige måten er en analogi som ikke er lett å forstå. Allerede i 1884 skrev forfatteren Edwin Abbott, under pseudonymen «A Square», boken *Flatland* på dette temaet. I *Flatland* bor forskjellige to-dimensjonale figurer som bare kan bevege seg i to retninger: fram og tilbake og til siden. At det eksisterer en tredje dimensjon, høyde, er et ukjent fenomen.

Når det en dag passerer en kule gjennom Flatland kan ingen begripe hva som hender. De har ingen mulighet til å se eller forstå hvordan en kule ser ut. Alt de kan registrere er at et punkt på bakken plutselig vokser seg større og større, til en sirkel, for senere å minske til et lite punkt som deretter forsvinner.

Men A Square får bli med kulen opp, og får

se at verden egentlig er tredimensjonal. Fra sin opphøyde posisjon spekulerer han på om det nye tredimensjonale univers kanskje også er en liten del av et ennå større firedimensjonalt kosmos.

Vi mennesker er i samme situasjon som A Square, og det er nærmest umulig for oss å forestille seg flere dimensjoner enn dem vi vanligvis lever i. Selv om vi forsøker å skape oss et bilde av dimensjonene blir bildet nødvendigvis bare en tredimensjonal modell av noe mye større.

Mørk materie

Stanford-forskernes teori har også et annet spennende aspekt. Den kan også forklare problemet med det mørke materie som ca. 90 prosent av Universet består av. Den mørke materien merkes i form av gravitasjon i rommet. Men når astronomene retter sine teleskop mot slike steder har de ikke kunnet se noen astronomiske objekter som kan forklare gravitasjonen.

Vårt eksperiment med et sammenbrettet papir kan hjelpe oss i å forklare hva som skjer. Det kan nemlig være slik at lyset fra slike

himmellegemer ennå er på vei mot oss langs den slingrete veien rundt «papirkantene» mens gravitasjonen tar snarveien rett igjennom. Men det kan også være at den mørke massen egentlig er tegn på andre, parallelle univers, bare noen millimeter fra oss, men for oss usynlige fordi fotoner ikke kan ferdes over dimensjonsgrensene.

En gang i fremtiden kan vi kanskje sende gravitasjonssignaler til disse andre verdener. Kanskje får vi til og med svar. Men spørsmålet om hvordan gravitasjonen fungerer er mange, og i dag vet forskerne ikke hvordan gravitasjonen overføres, eller hvorfor den er knyttet til lysmasser. Hvordan den kan brukes til å sende signaler tilhører fremtidige generasjoner å finne ut.

Den nye teorien om et multidimensjonelt univers gjør kosmos enda merkeligere, og enda mere kompleks enn vi tidligere tenkte oss. Om denne teorien holder er ennå for tidlig å si. Men om den gjør det, blir Universet aldri det samme.

Nye instrumenter skal avsløre Hessdals-fenomenet

Project Hessdalen ble startet 3. juni i 1983, på et møte mellom UFO-Sverige, UFO-Norge og foreningen for psykobiofysik. Det ble der bestemt at prosjektet skulle være et fritt prosjekt, og ikke koblet til noen av de organisasjonene som stod bak.

Av Erling Strand

UFO-flap'en startet i Hessdalen allerede i desember 1981. Prosjektet gjennomførte en feltaksjon i januar og februar 1984. Mange forskjellige instrumenter ble brukt, og totalt deltok nærmere 40 personer. Det ble gjort mange visuelle observasjoner og flere instrumentavlesninger i løpet av feltaksjonen. Det var en meget vellykket aksjon, som ledet ut i en teknisk rapport. Det at man var så heldige å være i felten med både instrumenter og mennesker som observerte, mens UFO-flap'en enda pågikk, er en av grunnene til at prosjektet har fått en så stor oppmerksomhet. Det ble også gjennomført en feltaksjon vinteren 1985, men da var UFO-flap'en over, og ingen visuelle observasjoner ble gjort da instrumentene var i dalen. Dette var veldig synd, fordi vi var blitt lovet økonomisk støtte til en større aksjon året etter, hvis vi hadde oppnådd like mange resultater og observasjoner som året før.

Etter 1985 gikk det videre arbeidet i prosjektet over til å informere om de resultatene som var oppnådd, og få flere forskere til å engasjere seg i arbeidet med å finne et svar på hva dette fenomenet i Hessdalen egentlig er.

Det er blitt holdt foredrag på vitenskapelige konferanser og workshop i mange land. Foredrag er også blitt holdt på forskjellige universitet rundt om. Etter hvert har interessen for å finne et svar bredt om seg. Hessdalen er også blitt kjent på grunn av all den mediainteressen som har vært. Over 30 TV-selskap har besøkt dalen, og en mengde artikler er laget, både i aviser, ukepresse, populærvitenskaplige tidsskrifter, i faglige journaler og i bøker.

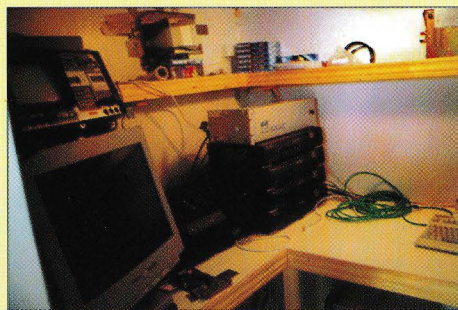


Erling Strand justerer de to kameraene i masten ved Hessdalen AMS.

Nytt prosjekt 1993

Aktiviteten i prosjektet gikk sakte men sikkert nedover. I begynnelsen av 90-årene var det bare enkelte foredrag, noen artikler og noen intervjuer som gjennomført. Den stor UFO-flap'en var over, men det ble fortsatt gjort observasjoner i dalen. Undertegnede,

Erling Strand, som nå var i en undervisningsstilling ved Høgskolen i Østfold, bestemte da å dra i gang prosjektet på nytt. Dette var i 1993. Det ble det nye Project Hessdalen. Det ble lokalisert ved høgskolen, slik at det igjennom det kunne få en større tyngde. Det første som ble gjort i det nye prosjektet, var



VCR og datautstyr står inne i AMS og sjekkes regelmessig.

å gjennomføre en workshop i Hessdalen. «The first international workshop on the unknown atmospheric light phenomena in Hessdalen» ble gjennomført fra 23 til 27 mars 1994. 27 forskere fra 8 land deltok. Blant deltagerne var også plasmafysiker, professor Boris Smirnov, som er nobelprisnominert i fysikk fire ganger. Astrofysiker Dr. Massimo Teodorani kom fra Italia. Han er den som har gjort prosjektet så kjent i Italia, og som har engasjert seg sterkt. Etter denne workshopen ble det en forandring av holdningen. Nå var det slutt med det lille smilet til reporterne hver gang de snakket om Hessdalen. Plutselig forstod alle journalister at dette fenomenet ble tatt alvorlig av forskerne. At det var et virkelig fenomen.

Automatisk målestasjon

Arbeidet med å lage en automatisk målestasjon startet i 1994. Flere ingeniørstudenter ved høyskolen i Østfold tok arbeidet med å lage denne automatiske målestasjonen som sin avsluttende prosjektoppgave. Dette var et stort arbeid, og prosjektet hadde også minimale økonomiske ressurser, slik at det gikk 4 år før stasjonen var ferdig nok til å settes ut i Hessdalen. Vi fikk en liten sum hvert år av høyskolen. Vi kunne da kjøpe noe utstyr hvert år.

I august 1998 ble stasjonen satt i drift i Hessdalen. Denne første delen, som nå kalles system 1, har et sort-hvitt kamera som er koblet til en datamaskin og en videoopptaker. Hvert sekund blir et nytt bilde analysert i datamaskinen. Hvis den oppdager at et lys som brått hadde kommet inn i bilde, starter den videoopptakeren, og alarmbildet blir sendt ut på internet. Målestasjonen hadde også et magnetometer koblet til en annen datamaskin. Magnetfeltet ble målt hvert minutt, og hver time ble den siste times magnetfeltnålninger sendt ut på internet. Dette systemet fungerer ikke lenger, da datamaskinen er gått i stykker. Vi sparer nå til en ny datamaskin for å få opp dette systemet igjen. Kerasystemet fungerer bra, og er fortsatt i drift. Den største svakheten med dette systemet er at videoopptakeren starter for sent. Den bruker ca. 5 sekunder fra

den får melding om å starte til den faktisk er i gang med opptak. I de fleste tilfeller der dette en for lang tid. De fleste lysfenomen som er tatt av systemet er borte innen disse 5 sekundene. Dessuten registrerer den ikke lysfenomen som er svake i intensitet, eller liten i area. Dette er parametre som kan stilles, men vi har nå valgt en verdi som gjør at vi ikke får alt for mye falske alarmer. Vi vet også at vi har gått glipp av noen observasjoner på grunn av dette.

De fleste alarmbilder er falske alarmer. Det er forholdsvis ofte at et lys brått kommer inn i kamerabildet uten at dette har noe med fenomenet å gjøre. Det kan for eksempel være en hvit sky som beveger seg raskt, eller en regndråpe som faller på kameraet. Alle andre alarmbilder, som ikke med en gang kan få sin forklaring, blir registrert som «interessante bilder». Disse blir nærmere undersøkt. Videoopptaket av disse blir også kontrollert. Fra august 1998 fram til juni 2001 er det registrert 264 interessante bilder. Av disse er 148 analysert godt nok til dra en konklusjon. Av disse 148 er det 79 uforklarte, dvs UFO, slik som Hynek definerer det. De resterende 69 har vist seg å være et kjent fenomen, for eksempel et fly.

Av de uforklarte fenomenene er opptaket fra den 4 desember 1999 den mest interessante så langt. Klokken 16:21 kommer et lysende fenomen fra syd og beveger seg mot nord. På videoopptaket ser vi at formen varierer hele tiden mens den går mot nord. Plutselig dukker et nytt mindre lys opp, like under hovedlyset, som går inn i hovedlyset mens dette beveger seg mot nord. En annen observasjon, som er helt annerledes,



27. april 2001 klokken 23:42 fanget Hessdalen AMS opp et fenomen.

viser to spiralformede lys som står ned på fjellet i sydvest. Dette har vart bare brøkdelen av et sekund, fordi det er registrert kun på den ene halvbildet, av de to halvbildene som utgjør et helt bilde. Det har også vært flere av de korte sterke lysglimt. Noen av disse har vart så lenge at de er kommet med på video. Der kan man enten se at de står helt stille mens lyset gradvis blir svakere. I løpet av 5-6 sekunder er lyset borte. Andre ganger har vi sett en bevegelse mens det gradvis blir svakere. I de tilfellene kunne det kanskje ha vært en satellitt, men da skulle man forventet en mer brå avslutning av lysstyrken.

Utvidelsen sommeren 2001

Noe som kunne hjelpe til med analysen, og samtidig kunne si noe om styrken og hastigheten, var å vite hvor langt unna dette lysfenomenet er. Dessuten ville det være interessant å se hvilken farge det var på lyset, og å kunne få et nærbilde av det. Målestasjonen er derfor blitt utvidet med flere fargekameraer og en radar sommeren 2001. To



Massimo Teodorani og Simona Righini foran teleskopet på Aspåskjølen den 8. August. Teleskopet har innbygget et spektralgitter. Koblet inn til en laptop via et CCD-kamera, kan det optiske spekteret til lyskilden registreres direkte.

av disse fargekameraene har en vidvinkel linse, og de er plassert 171 meter fra hverandre. De ser i samme retning. Disse er koblet til en datamaskin og hver sin video-opptaker. Et annet fargekamera har en zoom linse, slik at nærbilder kan tas. Dette er montert på en pan-tilt enhet, slik at det kan rettes inn mot der fenomenet er. Et fjerde kamera overvåker radarskjermen.

De to kameraene, som er plassert 171 meter fra hverandre, fungerer som et «stereo-syn». Hvis et sterkt lys dukker opp på begge de to kameraene samtidig, vil alarmen gå. Da regner datamaskinen ut avstanden, som skrives inn på de to bildene som sendes ut på internett. Den starter de 4 nye video-opptagene, og sender info om retningen til pan-tiltenheten. Dette gjøres hele tiden som fenomenet ses, slik at kameraet på pan-tilt enheten følger fenomenet og alt blir tatt opp på videobånd.

Den første delen av dette systemet, stereosynet, ble satt i drift i slutten av juli 2001. Det som per 25 September 2001 gjenstår, er å kalibrere avstanden som regnes ut. Den andre delen av systemet, den søm tar nærbilde og følger fenomenet, og radarovervåkingen, ble satt i drift i siste halvdel av august. Nå blir tas dette kun opp på video ved en alarm. Dette systemet har vi planer om å utvide slik at det også sender bilder ut på internet.

Italienske forskere

Italienske forskere var i Hessdalen både sommeren 2000 og sommeren 2001. Det fleste kom fra Institutt for Radio Astronomi (IRA), som er direkte underlagt CNR (Centrol Nazionale Research). CNR er en stor forskningsorganisasjon som er direkte underlagt statsministeren i Italia. Dette gir korte byråkratiske veier til toppen. CNR-IRA ligger ute på Po-sletta ved Medicina, utenfor Bologna, nord i Italia. De har flere kjempestore antenner, som de bruker til å lytte etter signaler fra rommet. Lederen av CNR-IRA, Dr. Stelio Montebugnoli, var den som oppdaget vann i nedslaget på Jupiter for noen år siden. Dette er en av grunnene til at han er kjent innen dette fagfeltet. Han er også en meget dyktig leder, og har også ansvaret for flere radioteleskop i Italia.

Det var fysikeren og astronomen, Dr. Massimo Teodorani, som gjorde Dr. Mon-

tebugnoli, og hans forskere oppmerksom på Project Hessdalen. Dr. Teodorani deltok på den internasjonale workshopen, som ble arrangert i Hessdalen i mars 1994. Allerede året etter, i mai 1995, ble jeg og Bjørn-Gitle Hauge, fra Høgskolen i Østfold, invitert ned til CNR-IRA for å fortelle om prosjektet. Vi holdt to foredrag mens vi var der, ned, ett ute på instituttet ved Medicina, og ved CNR's hovedkontor i Bologna..

Dr. Montebugnoli ble så interessert i Hessdalsfenomenet, at han kom opp til Hessdalen allerede året etter. Han var heldig, fordi

Denne gang hadde de også med seg utstyr til å måle det optiske spekteret, noe de lyktes med. Resultatene er nå under bearbeiding, og vil bli presentert på nett i nær fremtid. Følg med på www.hessdalen.org/reports/

Norsk UFO-Senter

Holtålen kommune har planer om å lage et senter, som alle tilreisende kan besøke. Det vil bli et opplevelses-senter, og de vil også arrangere turer ut i Hessdalen. Navnet blir Norsk UFO Senter. Deres opprinnelige planer var et senter til

20 mill kroner. Så mye penger var det vanskelig å skaffe. Kommunen har nå gått ned på størrelsen, og de snakker nå om et senter til rundt 6 millioner. Dette ser ut til å gå i orden, og det blir nok ikke så lang tid før arbeidet med dette senteret setter i gang, kanskje neste sommer?

Det er meget bra at det er kommunen som står

bak disse planene. Dette vil være med på å gjøre det hele mer seriøst. Hvis man klarer å holde seriøsiteten, vil dette bety mye for folks holdning til UFO-begrepet. Allerede nå ser vi en holdningendring blant folk. Dette senteret vil også støtte opp om driften og utvidelsen av målestasjonen i Hessdalen. Vi får bare håpe at senteret går med så stort overskudd, at det kan bli skikkelige utvidelser av instrumentparken i målestasjonen.

Videre planer i prosjektet

De videre planene er å utvide målestasjonen med flere instrumenter, utvikle programvaren slik at alle på nettet kan få tilgang til alle data, utvikle samarbeidet med italienerne og fortsette arbeidet med å «ufarliggjøre» forskning på UFO.

Project Hessdalen har for tiden dårlig økonomi. Dette medfører at ingen videre utvidelse kan gjøres, og tiden med å få ferdig det som allerede er installert vil også ta tid. Hovedbidragsyter har så langt vært Høgskolen i Østfold. Nå har høgskolens økonomiske situasjon blitt strammet kraftig inn, noe som gjør at mye mindre midler går til prosjektet. Hvis vi sammenligner med andre prosjekter, er den totale summen liten. Kr. 250.000 har gått med til den siste utvidelsen av målestasjonen.



Project Hessdalens Venner

Hadde det vært flere mennesker som hadde bidratt litt hver, kunne situasjonen vært helt annerledes. Vi har derfor nå startet «Project Hessdalens venner». De som betaler inn kr.500,- per år vil få medlemsbevis, to halvårsrapporter i året, og et tilbud om guidet tur i Hessdalen, og dessuten en direkte beskjed hvis noe stort skjer. Alle som betaler kr.200,- i løpet av et år får medlemsbevis, og en kort rapport en gang i året.

Den enkleste metoden å bli medlem av «Project Hessdalens venner» er å betale inn på prosjektet kontonummer 05302887545 i Postbanken. Husk å skrive tydelig navn og adresse. Hvis du også oppgir e-post og telefon-nummer, vil det bli lettere å gi deg beskjed. - Jeg håper at flest mulig av UFO-Norges lesere vil støtte dette prosjektet. Dere er da med å sikre den videre drift, - og arbeidet med å finne en løsning på dette.

allerede første dagen han var i Hessdalen så han fenomenet. Dette er en av grunnene til at han er blitt «tent» på fenomenet. Han har vært i Hessdalen flere ganger etter dette.

Samarbeidsavtale

I slutten av 1999 ble det undertegnet en samarbeidsavtale mellom CNR og Høgskolen i Østfold. Dette gjorde det mulig for Dr. Montebugnoli å ta med seg flere av sine forskere til Hessdalen sommeren 2000. De hadde med seg spesiallaget måleutstyr, og de var der i en måned. De målte den elektromagnetiske strålingen, både lavfrekvent og høgfrekvent. De fikk flere signaler som de ikke har sett tidligere. Kanskje den mest oppsiktsvekkende var doppler-målingen. De målte at «noe» beveget seg raskt. Det største hastigheten var 100000km/s, altså 1/3 av lyshastigheten. De har laget en rapport på sine resultater fra sommeren 2000, som ligger på nettet. En link til rapporten finnes på hessdalen.org. I løpet av den måned de var i Hessdalen, var de også ute for å observere. De fikk se fenomenet flere ganger, og de fikk også tatt bilde av det. Dette finnes også i deres rapport.

På bakgrunn av disse interessante målingene, ville de opp igjen. De kom til Hessdalen, og var der en måned, også sommeren 2001. Denne gang fikk de også resultater.

Atmosfære oppdaget rundt planet



Slik ser en kunstner for seg planeten astronomene har utforsket med Hubble-teleskopet.

Foto: NASA

Kilder:

NASA News, pressemelding 27.11.01 (<http://www.gsfc.nasa.gov/news-release/releases/2001/h01-232.htm>)

Aftenbladet, 27.11.01

Oversettelse: Mentz Kaarbø

Astronomer har for første gang oppdaget en planet utenfor vårt solsystem som har en atmosfære. Oppdagelsen kan gjøre det mulig å finne liv på andre planeter. NASA kom med denne oppsiktsvekkende pressemeldingen den 27. november i år (2001).

Ved å benytte Hubble romteleskopet har astronomer for første gang greid å påvise og gjøre kjemiske analyser av atmosfæren til en planet utenfor vårt eget solsystem. De unike observasjonene viser at det er mulig for Hubble og andre teleskoper å måle den kjemiske sammensetningen av atmosfærer til planeter som ligger utenfor vårt solsystem, og gir samtidig muligheten for å lete etter kjemiske kjennetegn for liv utenfor Jorden.

Planeten, som er omtrent på størrelse med Jupiter, går rundt den gule, solliknende stjernen HD 209458. Den befinner seg i stjernebildet Pegasus, 150 lysår unna vår klode. Stjernen kan observeres gjennom et amatørteleskop (størrelsesklasse 7). Planetens atmosfære ble analysert da den passerte foran stjernen. Da fikk astronomer for første gang noen sinne se lys fra en stjerne passere gjennom en planets atmosfære.

David Charbonneau ved California Institute of Technology i Pasadena og Harvard-Smithsonian Center for Astrophysics, Cambridge, Massachusetts har ledet arbeidet under undersøkelsen av planeten sammen med Timothy Brown ved National Center for Atmospheric Research, Boulder, Colorado, sammen med andre kolleger. De benyttet Hubble spektrometeret (Space Telescope Imaging Spectrograph, eller STIS) for å påvise tilstedeværelsen av natrium i planetens atmosfære.

– Dette åpner for en spennende og ny fase for utforskning av planeter utenfor vårt solsystem. Nå kan vi begynne å sammenligne atmosfærer på planeter rundt andre stjer-

ner, sier Charbonneau. Astronomene så mindre natrium enn de på forhånd trodde, noe de antar kommer av at høytsevendende skyer i planetens atmosfære blokkerte noe av lyset fra stjernen. Teamets oppdagelser vil bli offentliggjort i *Astrophysical Journal*.

Observasjonene var ikke tilpasset det å lete etter gasser i en mulig atmosfære som kan inneha liv (noe som er umulig for en planet som er så varm som dette). Ikke desto mindre kan denne unike observasjonsteknikken innlede en ny fase i utforskningen av eksoplaneter, eller planeter utenfor vårt solsystem, i følge astronomene. Slike observasjoner kan muligens gi det første direkte bevis for liv utenfor Jorden ved å måle uvanlige mengder med atmosfæriske gasser forårsaket av tilstedeværelsen av levende organismer.

Planeten ble oppdaget i 1999 gjennom dens svake gravitasjonsmessige påvirkning av sentralstjernen. Planeten ble beregnet til å ha 70 prosent av massen til Jupiter, eller 220 ganger mer massiv enn Jorden. Astronomene oppdaget snart at baneplanet til planeten var slik at den passerer foran stjernen - i forhold til synsvinkelen fra Jorden - noe som gjorde den unik sammenlignet med alle de andre om lag 80 ekstrasolare planetene som er oppdaget til dags dato. Når planeten passerer foran stjernen, medfører dette at lyset blir noe redusert så lenge passasjen varer. Transit observasjoner av denne typen, utført ved hjelp av Hubble teleskopet og teleskoper på bakken, bekreftet at planeten i hovedsak består av gass, heller enn væske eller fast stoff, noe som betyr at planeten er en

gasskjempe, lik Jupiter og Saturn.

Planeten er et ideelt objekt for gjentatte observasjoner fordi den passerer foran sentralstjernen hvert 3,5 døgn - hvilket er den ekstremt korte tiden det tar for planeten å gå i bane rundt stjernen i en avstand av bare fire millioner miles (ca. 6,4 millioner kilometer) over stjernens overflate. Denne korte avstanden medfører at planetens atmosfære blir oppvarmet til 1100 grader Celsius.

Observasjoner av fire separate passasjer ble utført ved hjelp av Hubble teleskopet i jakten på bevis for en atmosfære. Ved hver passasje passerte en liten del av stjernelyset på vei mot Jorden gjennom planetens atmosfære. Når fargene i lyset ble analysert av STIS ble det typiske "fingeravtrykket" for natrium oppdaget. Selv om stjernen også har natrium i sine ytterste lag, kunne STIS nøyaktig måle mengden av ekstra natrium i atmosfæren.

Forsker temaet, som inkluderer Robert Noyes ved Harvard-Smithsonian Center for Astrophysics og Ronald Gilliland ved Space Telescope Science Institute i Baltimore, planlegger å observere HD 209458 med Hubble i andre farger av stjernens spektrum for å se hvilke som blir filtrert av planetens atmosfære. De håper eventuelt å kunne påvise metan, vanndamp, kalium og andre stoffer. Hvis man i løpet av de nærmeste årene oppdager andre store planeter som passerer foran sentralstjernen på samme måte, forventer man å kunne karakterisere kjemiske forskjeller i atmosfærene til disse planetene.

Mange tier om sine opplevelser

Min lille Renault Twingo sliter seg opp forbi nordre delen av Rognefjellet. Stadig oppover går det, og endelig er jeg på toppen og har Hessdalen for mine føtter. Jeg stanser bilen og nyter bare å være her.

Av Barbro Svensson

Fristelsen blir for stor, jeg bare må ta en avstikker til Aspåskjølen som ligger her i nordre del av Hessdalen. Jeg svinger til høyre fra Hessdalsveien og det tar bare noen minutter før jeg fremme ved det store platået som utgjør Aspåskjølen.

Platået består hovedsakelig av kornåkrer. Jeg har flaks, mesteparten av åkeren er slått, slik at jeg kan parkere. På dette platået har rundt 1000 personer stått samtidig og ventet og håpet på å få se et UFO. Hvor mange skuelystne som har besøkt dette vakre stedet siden 1982 vet ingen. Det er samtidig en flott utsikt her. Hessdalen slynger seg mellom fjellmassivene og man kan se milevidt omkring.

Jeg bestemmer meg for å ligge lavt i terrenget med hensyn til UFO-spørsmålet når jeg er her, fordi jeg har fått den ære å bli invitert hit en uke av Liv Lillevold. Jeg kjører fra Aspåskjølen og begynner på turen til Hessdalen i sør. Jeg har Rogne på min venstre side og Finsåhøgda til høyre. Veien slynger seg på venstre side av dalsiden med et dalsøkk til høyre. Der nede skimtes elven mellom alt løvet fra vegetasjonen.

Barskogen er borte

I Hessdalen og omegn fantes tidligere store barskoger som siden ble hugget ned for å bli brukt til brensel nede i gruvene, i tillegg til husbygging. Ett av husene blant gårdene i søndre del av Hessdalen er bygget av tømmer fra de store bartrærne som fantes her for lenge siden. Man kan bare drømme om hvilke store skoger som eksisterte før gruvene ble anlagt.

Himmelen er blå og hele dalen bader i sol. Fjellene reiser seg majestetisk på begge sider av dalen og snøflekker lyser hvitt her og der på toppene.

Nå nærmer jeg meg Bjarne Lillevolds hus som ligger på høyre side. Til venstre, oppe på den tilsluttende åkeren har den store, blå containerliknende automatiske målestasjonen i Prosjekt Hessdalen vært i drift siden 7. august 1998. Jeg sakner farten og tenker på at derfra ble den første skikkelige UFO-filmen tatt av noe ukjent i Hessdalen.

Og der, i retning mot Finsåhøgda, så Lars Lillevold et zeppelininformet UFO den 18. januar 1982. Han anslo det til å være omtrent 30-40 meter langt og kunne se hvordan det beveget seg fra sør til nord. Det han observerte forandret livet hans. Han sa mange ganger til meg: "Jeg trodde ikke på UFO, men dette har gjort et sterkt inntrykk". Lars Lillevold døde for vel et år siden og det er til hans kone jeg er bedt på besøk. Liv bor ikke lenger i hovedhuset, det har hun solgt til sin sønn Ingemar.

På høyre side av Ingemars hus går veien til Finsådalen der Livs seter ligger nedenfor Finsåhøgda. Derfra, ca. seks kilometer rett ut i fjellverden kommer man til Øyungen der mange observasjoner er gjort.

For å komme dit må man først kjøre ned i en dyp dalsenkning mot vest. Langt der nede flyter elven. Det er mange som har sett objekter følge dalen lengst nede fra sør og forsvinne i nordre del der dalen er svært dyp. På dette stedet nedenfor Aspåskjølen er det en vakker foss.

Så slynger veien seg rett opp og forbi Vårhuskjølen og ned igjen. Minner og tanker bare strømmer på. Det er syv år siden jeg var her sist, selv om jeg har hatt brevkontakt med flere familier i løpet av disse årene.

Til seters

Dagen etter jeg traff Liv kjører vi den vakre veien til Finsådalen til Livs seter, der vi skal bo noen dager. Følelsen av å få være tilbake og få oppleve denne storslagne naturen er enorm.

Når vi er fremme er alt nesten uforandret. Seteren bakom Liv, som eies av Bjarne Lillevold er ikke lenger i bruk. Tidligere kjøpte vi melk her og la den i fjellbekken for avkjøling. På seteren til Liv ble vi budt på nystekte vaffer og fikk se melking for hånd som foregikk i et bitte lite fjøs. For å komme innenfor måtte vi bøye ryggen skikkelig.

Her foran seteren til Liv var vi fem voksne, blant dem Leif Havik fra UFO-NORGE, i tillegg til to ungdommer og ett barn. Plutselig la vi merke til at vegetasjonen ble trykket ned av noe stort som kom fra sør og gikk mot nord. Intet kunne sees bortsett fra

at fjellbjørken ble trykket ned over et meget stort område og reiste seg med en gang "trykket" passerte. Vi merket ingen vind eller virvler, bare en merkelig lyd. Dessverre var det ingen av oss som fant frem et kamera.

Steinknuseren som veiarbeiderne bruker til vedlikeholdet av veien har stilnet av og arbeiderne har dratt hjem. Nå er stillheten total her på seteren. Det eneste som kan høres er sprakingen fra Jutulkaminen.

Mørket begynner å legge seg over elven som slynger seg nedover i dalen, der jeg og min familie har dratt opp mang en fjellørret i de årene vi har vært her. Jeg tar en titt i gjesteboken som vi har skrevet i alle de gangene vi har bodd på denne seteren. Til sammen 15 ganger har jeg vært i Hessdalen; jeg var med på planleggingen av det første prosjektet.

Første gang jeg fikk høre om observasjonene i Hessdalen var på UFO-Sveriges feltforskerkurs i Lersäter i 1982 da Leif Havik fortalte om hva som hendte i dalen.

Min mann, Göran Ohlsson og Björn Tysselius kjørte opp samme vår og håpet å få se noe. Men de så ingenting. Noen år senere fikk min mann se to objekter som beveget seg mot hverandre. Det ene kom fra sør, det andre fra øst; når de møttes tok han et bilde.

Spilte inn intervjuer

Alle gangene jeg har vært i Hessdalen og Finsådalen har jeg arbeidet med å reise rundt blant befolkningen og spille inn intervjuer på bånd. Leif Havik og jeg banket på dørene noen dager i 1987 for å få frem UFO-observasjoner som ikke hadde vært rapportert tidligere.

Mange syntes at hendelsene var ubehagelige og ville ikke fortelle hva de hadde sett på grunn av alt det negative som avisene hadde skrevet om befolkningen. Selv har jeg besøkt de fleste hjem i Hessdalen og alltid blitt varmt mottatt.

Det finnes mange UFO-observasjoner som bygdas innbyggere sitter inne med. Men også feiltolkninger forekommer innimellom.

Merkelige lys

En kveld er Liv og jeg budt på besøk ned til et ektepar som har gården sin ca. 15 minutters gange fra oss. Vi blir varmt tatt i mot av Ingeborg og Peder som byr oss på mat. Denne gården ligger vakkert til med en liten fjellbekk som slynger seg rett bak våningshuset.

Her kunne man en vinter se et lys kveld etter kveld og noen i Hessdalen undret seg

Vi bringer her en liten stemningsrapport fra Hessdalen, skrevet av en erfaren «Hessdalen-turist», Barbro Magnusson i UFO-Sverige. Hun har etter mange besøk fått førstehåndskjennskap til området og menneskene som bor her. Denne rapporten er fra en reise hun gjorde i august i år.

på hvem som var på gården. Noen personer kjørte dit for å se etter, men ingen var der og det fantes ingen spor i snøen.

Når vi sitter der og nyter kaken begynner Ingeborg å fortelle om en UFO-observasjon i vinter som hun hadde sammen med fire andre personer. De var ute og kjørte i bil da et stort rundt objekt beveget seg rundt bilen og fulgte den et stykke. De ble alle reddet og syntes at det var en svært ubehagelig opplevelse.

En kveld reiser vi fra seteren, for Liv vil hjem og se på fotball. Det er en krystallklar sommerkveld. Jeg får ikke ro i kroppen. Jeg kan bare ikke sitte inne og se på TV.

Jeg hørte at en venninne, Berit Bergquist fra Säter i Dalarna, hadde prøvd å få tak i meg i løpet av dagen. Hun var på vei til Leif Havik. Jeg ringte Leif for å spørre etter Berit, men fikk ikke tak i noen av dem.

Jeg går ut og tar en lang spasertur. Da stopper en bil og det er Leif og Berit. De er på vei til Båtjørnhøgda for å sitte å observere hele natten. Men i tilfelle det skulle blåse opp tenkte de å kjøre til Aspåskjølen i stedet.

Nå kunne jeg ikke stå i mot lenger, jeg måtte opp til Aspåskjølen selv om Leif og Berit ikke skulle dukke opp. Jeg gikk raskt tilbake og smurte en matpakke.

Lyskule

Jeg satte meg i bilen og kjørte opp til Aspåskjølen der jeg hadde stanset den dagen jeg kom. Vel oppe fikk jeg oppleve solnedgangen. Det føltes som om livet var fullendt gjennom denne naturopplevelsen og med en vidunderlig utsikt over fjellverdenen.

Jeg står og kikker mot sydvest og plutselig skyter en lysende kule raskt opp fra hori-

sonten rett opp med en svak bøyning mot øst. Kulen forsvinner i østlig retning.

Straks etter sees billys på Aspåsveien og en stor caravan kommer kjørende. Den stopper og tre menn kommer ut. De kommer frem og hilser og presenterer seg. De er radioastronomer fra Nord-Italia og de hadde overvåket Hessdalsprosjektet fra midten av juli til midten av august. Fire antenner skulle settes opp ved målestasjonen som skal stående til neste år.

Sammen opplever vi at månen står opp, vi ser et lysskjær som stikker opp i øst. Vi prater sammen i ca. en time og jeg forteller dem om observasjonen jeg nettopp hadde gjort. Når de har kjørt, står jeg der ensom i den stille sommernatten. Fjellduften forsterkes i natten og det blir kjølig.

Resultater fra Hessdalen

Medlemsavisa NYSGJERRIGPER, som utgis av Norges forskningsråd, kunne i utgave 1/01 melde at de Italienske forskerne som var i Hessdalen sommeren 2000, hadde de første teoriene klare.

Plasmakuler

I sommer var radioastronomer fra Istituto di Radioastronomia i Bologna i Nord-Italia i Hessdalen for å overvåke de mange merkelige lysfenomenene som sees der oppe. Antennene som ble brukt målte lave frekvenser, og forskeren har i høst sittet i Italia og analysert resultatene de hadde med fra Hessdalen.

Astronomen Massimo Teodorahi mener at signalene stammer fra det forskere kaller plasma.

Han forklarer:

— Plasma oppstår når et stoff blir tilført store mengder energi. Sola består for eksempel av plasma.

Årsaken til at plasma blir dannet i Hessdalen kan være at fjellene i dalen inneholder mange ulike bergarter og hulrom. Hulrommene stammer blant annet fra gruvedriften i området for mange år siden. Hvis hulrommene blir fylt med vann som fryser til is, kan isen presse på bergartene slik at det dan-

nes et sterkt elektrisk felt. Slike elektriske felt kan muligens forandre gass i lufta til plasmakuler.

Når vi ser lys i Hessdalen kan det være fordi plasmakulene begynner å sende ut lys. Stjerne på himmelen sender også ut lys på samme måte.

Ifølge Teodorahi håper forskerne å fortsette arbeidet neste sommer. De vil blant annet ta bilder og studere lysene gjennom teleskop. Hvis forskere greier å forstå hva som forårsaker eller skaper lysfenomenene i Hessdalen, kan de være på sporet av en ny måte å utvinne miljøvennlig energi på. Derfor er det så viktig å komme til bunns i «Hessdalsfenomenet».

Hva er plasma?

I leksikonet står følgende:

Sterkt ionisert gass som inneholder en blanding av fire elektroner, positive ioner og nøytrale atomer. En av de fire tilstander (aggregattilstander) materien kan være i; de tre



Massimo Teodorahi

andre er fast stoff, væske og gass. Et plasma leder elektrisk strøm og påvirkes av elektromagnetiske kraftfelt. Plasma dannes f.eks. ved høy temperatur og ved elektriske utladninger i gasser. Plasma er den dominerende aggregattilstand i astrofysiske objekter som stjerner og gasstårer. Solens korona består av plasma.

(Plasmafysikk anvendes f.eks. i nordlysforskning, solflekkestudier og fusjonsforskning).

Russiske ufologer avslørte dokumentaren

Den 23. september 1998 viste det amerikanske TV-selskapet TNT i beste sendetid et program med tittelen *"KGB's hemmelige UFO-arkiv"* hvilket utløste reaksjoner over hele verden.

Av Stefan Roslund

Ganske snart nådde "dokumentaren", som ble presentert av ingen ringere enn Roger Moore – kjent som både "Helgenen" og James Bond, også Russland. Mindre seriøse ufologer fortsatte å spe på mytene ved å forsøke å plukke fram annet materiale i samme gate. Deres mer seriøse kolleger satte istedet igang med å analysere to av de mer spektakulære innslagene i programmet, nemlig "den krasjede tallerkenen" og "obduksjonen".

Snart ble det klart at TV-programmet ikke var noe annet enn en stor bløff fra begynnelsen til slutt, hvis eneste formål var å dra inn så mange penger som mulig til produsentene.

Flere feil

Den ufolog som foretok den grundigste undersøkelsen var Boris Sjurinov, formann i Russlands UFO-forbund (en av flere lignende organisasjoner i landet). I to lange artikler viser han klart og tydelig at de som spilte inn "den krasjede tallerkenen" og "obduksjonen" begikk et antall graverende feil:



Krasjet i Sverdlovsk. På filmen ser vi russiske tropper ankomme til nedslagsplassen. Kameramannen virker iblant mer interessert i å filme soldatene enn vraket.



Boris Sjurinov innså at filmen var en bløff men ble tiet ihjel.

1. Soldatene holder sine geværer som balaikaer og retter dem titt og ofte mot sine kamerater og mot sitt befall. Samtlige soldater har en type belter som bare brukes av offiserer.
2. To av lastebilene i filmen er amerikanske "Willys" uten registreringsnummer, istedenfor sovjetiske GAZ.
3. Den lastebilen som ankommer til plassen med soldatene, savner enhver form

for tak eller presenning, noe som ville vært utenkelig for kjøretøy som transporterer folk i Uralfjellene på vinterstid.

4. De unge legene som obduserer kadavret savner munnbeskyttelse.
5. En av dem stapper hånden inn under ribbenene og plukker ut et stykke av noe ukjent istedenfor å åpne brystbenet.
6. Obduksjonsprotokollen er undertegnet av "Tolmakov, assisterende dekanus ved institusjonen for anatomi på Moskvas medisinske..." og siden kan man også skimte navnet Semasjko. Men Semasjko-instituttet i Moskva utdanner tannleger og ikke leger! Dessuten finnes det ingen dekanus ved en institusjon men bare en forstander.
7. Ifølge opplysningene skulle tre av legene ha dødd på samme dag bare en uke etter obduksjonen, nemlig den 24. mars 1969. I filmen vises også dødsattestene. Problemet er bare at blankettene som vises ble først tatt i bruk på midten av 70-tallet.



Dessuten står det "RF, Russiske føderasjonen" i kolonnen for (sovjet)republikk, når det isteden burde ha stått "RSFSR, Russiske føderative sosialistiske sovjetrepublikk". Attpåtil angis "hjerneblødning" som dødsårsak, mens enhver ekte russisk lege ville ha brukt ordet "insult".

8. I filmen vises forsiden på avisen "Vetjernij Sverdlovsk" fra den 29. november 1968, der det omtales UFO-observasjoner og en eksplosjon i nærheten av byen Berjozovskij, det vil si det påståtte stedet for krasjet. En kikk i biblioteksarkivet viste at den ekte avisen fra denne dato ikke så slik ut i det hele tatt.

Anklaget for desinformasjon

Når Boris Sjurinov presenterte sine bevis på en stor internasjonal UFO-kongress i Cagliari i Italia den 12.-13. desember 1998, gikk den amerikanske forretningsmannen som hadde kjøpt rettighetene til filmen, fram til mikrofonen og forklarte at Sjurinov var en gammel KGB-agent som bare ville skjule sannheten om det som hendte i Ural...

Ifølge Sjurinov var det en eneste person i vesten som våget å si sannheten om filmen. Det var en russisk emigrant ved navn Alex Heffman i New York som via bekjente hadde fått tak i rett utgave av avisen "Vetjernij Sverdlovsk". Han skrev til opphavsmannen, hvilket fikk til følge at de skremte han så kraftig at han foretrakk å holde kjeft, og la ned sin webside der han tok opp emnet. En annen kjent russisk ufolog som ble berørt av programmet er Vladimir Azjazja, grunnlegger av Russlands UFO-sentrum som blant annet er i besittelse av 1300 UFO-relaterte



Tvilsomme dokumenter. En film av en obduksjon utført av fire leger og et dokument som påstås styrke dets ekthet ble vist i en dokumentarfilm tidligere i vinter (2000).

KGB-dokumenter. Han ble kontaktet av amerikanske fotografer på besøk i Moskva 1998, og stilte opp på et intervju der han ble bedt om å fortelle om tilstanden innen russisk ufologi. Når han etter en stund fikk spørsmål om han hadde blitt forfulgt av KGB under sovjet-tiden og svarte nei, mistet fotografene interessen. Azjazja kom siden med i filmen i egenskap av russisk ekspert, men han sier aldri noe selv om filmene i programmet. Selv visste han ingenting om sin innsats før kolleger som hadde sett filmen fortalte det til han.

Det kanskje aller mest graverende beviset for at det hele er en stor bløff, kom når Olga Dolgaljova, regissørassistent ved Gorkij-atelièet i Moskva, tilstod for noen undersøkende journalister fra avisen "Trud" at hun hadde medvirket under innspillingen av filmen.

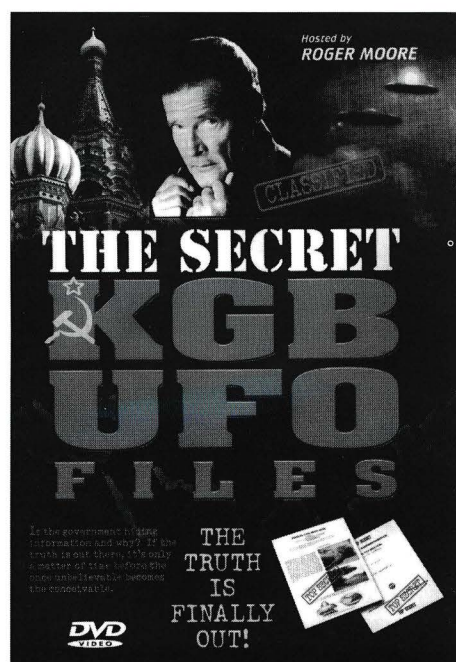
Ble tilbudt penger

Vinteren 1997-98 kom to amerikanske TV-fotografer til Moskva og tilbød henne å tjene litt ekstra, hvilket hun forståelig nok ikke hadde noe imot. Innspillingen med den krasjede tallerkenen, som forøvrig var laget av skumplast, ble gjort i utkanten av byen Alabino utenfor Moskva, der Gorkij-atelièet har sin vanlige innspillingsplass. Soldatene er ekte; en lokal leir sendte en helt bataljon mot en mindre sum penger. De sivile ble spilt av noen ukjente skuespillere fra filmatelièet. Det kan påpekes at Dolgaljova i etterhånd er flau over sin innsats. Hun visste jo ikke at filmen skulle utnyttes.

Når det gjelder obduksjonen syntes no-

en avgangselever fra en medisinsk høyskole i Moskva at de kjente igjen en av foredrags-salene. Journalistene fra "Trud" kunne uten stor anstrengelse finne det aktuelle lokalet. Til og med plakatene på veggene var der. Institusjonens prefekt Michail Sapin kjente ikke til noen filminnspilling, men han anså det for fullt mulig at en slik hadde skjedd der, fordi det er fri tilgang til lokalene.

De seriøse russiske ufologene er naturligvis av den oppfatning at programmet "KGB's hemmelige UFO-arkiv" bør arkiveres bort som en stor bløff. Men det finnes sikkert mange mindre seriøse ufologer som er av en annen oppfatning. Derfor kan man trygt regne med at myten om den krasjede tallerkenen i Uralfjellene 1968 og den påfølgende obduksjonen kommer til å leve lenge ennå.



Programmet er nå også utgitt på DVD. Mer inntjening for produsentene.

Kilder: Trud, 25. desember 1998, Trud, 26. februar 1999, Orakul, nr. 2 1999, Anomalija, nr. 5 1999. Takk til Michail Gershtein, Boris Sjurinov og Håkan Fender.

UFO-Aktuellt nr 1/2000
Oversatt av Ole Jonny Brønne

PRESSEKLIPP

Ved Mentz Kaarbø

Ingen store sensasjoner i klippprunden denne gang. Den store interessen for Namdalsvideoen, offentliggjort i januar fortok seg relativt raskt — for oss som har vært noen år i gamet var dette ikke overraskende. Det er å håpe at en ny, litt mer vedvarende observasjonsbølge vil øke publikums interesse for fenomenet i relativt nær fremtid. Siden vi nå er på full fart mot den mørke årstid, skulle sjansene for noe slikt i alle fall være større enn i sommerhalvåret. Vi har ellers tatt med noen klipp fra perioden januar-mars i år, oppslag vi ikke fikk med i nr. 1.

Januar 2001

Namdals-Avisa, 30.01.

En innringer til spalten "På tråden" har kommentarer til en ytring til samme spalte dagen før (mandag 29.01.). Vedkommende mener at mandagens innringer må kunne se forskjell på et UFO-fenomen og flylys. I tillegg omtales tydeligvis UFO-videoen fra Ytre Namdalen (blant annet vist i "Redaksjon 21" den 21.01., se denne spalte i nr. 1 2001).

Innringeren er av den oppfatning at "det kanskje er på tide at folk begynner å forstå at det finnes mer mellom himmel og jord som vi håper kan gi oss en forklaring. Hva er egentlig folk redde for, og hvorfor all skepsis?"

Namdals-Avisa, 31.01.

I et leserinnlegg med overskriften "En tanke i vintermørke" argumenteres det for og i mot

eksistensen av andre vesener i Universet. Det virker som innsender inntar et pro-standpunkt og foreslår samtidig å opprette et UFO-senter i Vikna [sentrum for de fleste UFO-observasjoner i Ytre Namdalen det siste året, red. anm.]. På den annen side er logikken en smule tvetydig, og innlegget *kan* oppfattes en grusom harselas mot de "UFO-troende".

Februar

Meløyavisa, 15.02.

En ny UFO-forening i Nord-Norge (Meløy) er nettopp startet opp og får omtale. Initiativtakerne Rolf Reiersen – i tillegg også ny redaktør av dette tidsskrift – og Mary Overrein representerer gruppen. De informerer om interessante observasjoner i området i den senere tid og fremholder at de bør undersøkes. Foreningen har allerede etablert kontakt med UFO-NORGE, samt med andre interesserte i Meløy. Reiersen håper at foreningen skal bli et forum der folk kan

Oversikt over presseklipp i perioden januar-november 2001

Kilde	Dato	Kommentar
Namdals-avisa	30.01.01	Leserbrev m. kommentarer til UFOet i Namdalen
Namdals-avisa	31.01.01	Leserbrev vedr. liv i Universet
Meløyavisa	15.02.01	Presentasjon av ny UFO-forening i Nord-Norge
Gudbrandsdølen	22.02.01	Per Ottesen intervjuet i forb. m. obs. over Norddalen
Dagningen		
Gudbrandsdølen	08.03.01	Kraftig lysende himmellegeme oved Gudbrandsdalen. Sannsynlig bolid
Dagningen		
Valdres	22.03.01	Merkelig fenomen med flere observatører
Oppland Arbeiderblad	Mars	UFO-kveld med Knut Asheim og Liv Jane Hofoss
Dagbladet	28.03.01	Ble Jurij Gagarin skutt ned av en UFO?
Morgenbladet	06.04.01	Sosiologisk tilnærming til UFO-fenomenet ved Iver B. Neumann
NRK Radio	23.04.01	Britisk UFO-organisasjon legges ned
Adresseavisen	13.06.01	Omtale av den automatiske målestasjonen i Hessdalen (utvidelse)
Dagbladet	14.06.01	UFO-feber i Tyrkia
Arbeidets Rett	25.06.01	Omtale av den automatiske målestasjonen i Hessdalen
Aftenposten	26.03.01	Omtale av den automatiske målestasjonen i Hessdalen
Dagbladet	28.06.01	Omtale av den automatiske målestasjonen i Hessdalen
Verdens Gang	28.06.01	"Falsk UFO-alarm" over Værnes
Alternativt Nettverk	Juli ?	Omtale av "The Disclosure Project"
Verdens Gang	03.07.01	UFO-sekt vil klonne mennesker
Verdens Gang	05.08.01	UFO-sekt vil klonne Hitler
Verdens Gang	23.07.01	Dan Ackroyd tror på UFO-invasjon
NRK Radio	08.08.01	UFO-feber i Tyrkia - igjen
Verdens Gang	05.10.01	Kommune kjøper UFO-aksjer
Adresseavisen	16.10.01	Lysfenomener over Hessdalen, Røros. Intervju med Erling Strand
Adresseavisen	17.10.01	Mange meldinger om UFO-observasjoner over Midt-Norge
Verdens Gang	27.11.01	UFO-styrt i Brasil?

ta kontakt, dersom de har opplevd noe de ikke klarer å finne noen forklaring på.

Kommentar: Ellers forfektes et rimelig jordnært syn på UFO-fenomenet, noe som lover godt for et nærmere samarbeid med UFO-NORGE sentralt. I denne sammenheng kan det nevnes at pressekontakt Odd-Gunnar Røed var i Bodø i midten av mai, og etablerte et formelt samarbeid med gruppen som nå har fått navnet *UFO Polarsirkelen 66°33'N*. Ved denne anledning sa Reiersen også seg villig til å overta posisjonen som ny redaktør.

Gudbrandsdølen Dagningen, 22.02.

Vår mann på Vinstra, Per Ottesen har fått litt å bryne seg på de siste dagene. Flere observasjoner av merkelige lysfenomener i Norddalen er rapportert. Det er blant annet snakk om et uforklarlig lys på nattehimmelen [tirsdag 20.02.] som lyste opp bakken rundt observatøren, en mann fra Skårvangen i Vågå. I tillegg skal to menn i Heidal ha observert en metallaktig sylinder på himmelen med et neonaktig lys.

Per Ottesen (omtalt som "UFO-jeger") kobler de to observasjonene og uttaler at "det er tydelig at det er en del aktivitet på dette området om dagen".

Mars

Gudbrandsdølen Dagningen, 08.03.

Morten Skjold fra Oslo meldte til *GD* at han hadde fått øye på et kraftig lysende himmellegeme over Gudbrandsdalen klokken 19.59. Avisen konsulterte deretter eksperten: Doktorstipendiat Knut Jørgen Røed Ødegaard ved Institutt for teoretisk astrofysikk i Oslo uttaler at det ganske sikkert var en bolid eller en kraftig meteor Skjold hadde observert.

Valdres, 22.03.

Et mystisk fenomen materialiserte seg over Tonsåsen forrige torsdagskveld [15.03.]. Flere vitner, uavhengige av hverandre observert et merkelig fenomen ved 21.50-tiden, noe som ble betegnet som "et nærgående UFO":

To kvinner, som kjørte i bil over Tonsåsen på dette tidspunkt så et fenomen på himmelen i voldsom fart i retning mot Fagernes. Den ene av kvinnene, Marit Tømmeraaas uttalte at de to var enige om at fenomenet hadde lys i mange farger, og lengst bak var det grønt og voldsomt sprakende. Når det gjelder avstanden, slutter imidlertid enigheten. Den ene mente at det var kloss innpå, den andre at det temmelig høyt opp i luften. En skogsmaskinkjører som var i arbeid på Leirskogen hadde følelsen av å ha fenomenet helt på siden.

Enda mer rart: To personer som kjørte snøfreser, den ene ved Tonsåsen opptrenings-

senter, den andre i Fjellsbygda, opplevde plutselig at hele bresa [lokal dialekt ?, red. anm.] av snø ble slått tilbake og at all sikt forsvant for en kort stund.

Politiet ble kontaktet [av avisen ?, red. anm.], og det viste seg at også en lensmannsbetjent hadde observert fenomenet.

Ellers var flere vitenskapelige miljøer kontaktet, både i Oslo og på Kjeller: De gav ganske sprikende svar, men ønsket om flest mulige rapporter og observatører var felles. Særlig astrofysiker Knut Jørgen Røed Ødegaard (se også *Gudbrandsdølen Dagningen*, 08.03.) var oppsatt på å få en bredest mulig kartlegging.

Kommentar: Observasjonsdata bærer umiskjennelig preg av at også dette må ha vært en bolid. Avstandsestimatene varierer sterkt, men det er vanlig at utrenede observatører kan tro at fenomenet befinner seg svært nært, selv om avstanden i virkelighet kan være mange titalls kilometer.

Oppland Arbeiderblad, dato ukjent

- Fantastiske teorier i fri utfoldelse. Under denne overskriften presenteres leserne for en "UFO-kveld" i regi av Liv Jane Hofoss fra Jaren. Møtet ble holdt på Granvang fredag kveld, med Rune Øverby og tidligere komitémedlem Knut Aasheim som foredragsholdere.

Øverby og Aasheim la fram sine teorier om at det finnes liv på nær sagt alle andre planeter, men i en annen og høyere dimensjon enn her på Jorden. Dette burde være vel kjent stoff for de fleste av leserne, og det er derfor ikke nødvendig å gå i detaljer om resten av "budskapet" fra de to.

Dagbladet, 28.03.

Avisen bringer meldingen om at den russiske kosmonauten Jurij Gagarins død er fortsatt et mysterium, 33 år etter at han omkom i en flyulykke. En granskingskomisjon har drøftet rundt 20 mulige forklaringer på ulykken, uten å ha funnet løsningen.

Jurij Gagarin mistet livet i en ulykke med et militært treningsfly i 1968, sju år etter at han ble det første menneske i verdensrommet. Dødsfallet skapte en rykteflom: Noen mente han var drept av etterretningstjenesten KGB, andre at han ble bortført i en UFO.

Men ifølge Ivan Rubtsov, som har deltatt i granskingen av Gagarins død helt siden ulykken skjedde, kjenner man ennå ikke ulykkesårsaken. -Vi holder en knapp på den mest sannsynlige forklaringen, nemlig at flyet kolliderte med en værballong, sier Rubstov.

Hans kollega, general Anatolij Pusjkin, sier at Gagarins annempilot på ulykkesdagen, Vladimir Serjogin, trolig burde hatt flyforbud. Serjogin hadde hatt en ubehagelig samtale med en overordnet, og var i svært dårlig

humør, forteller Pusjkin.

Jurij Gagarin ble det første menneske i verdensrommet, da han 12. april 1961 kretset tre ganger rundt jorda i en romkapsel. Etter landingen ble han en folkehelt, men skal også ha fått personlige problemer på grunn av persondyrkelsen han ble utsatt for.

Kommentar: Denne saken minner sterkt om ulykken med Thomas Mantell, som i januar 1948 styrtet og omkom etter angivelig å ha jaget et UFO i stor høyde. Mantell-saken er en av UFO-klassikerne, sammen med tilfellet Fredrich Valentich, den unge privatflygeren som i 1978 skal ha styrtet etter en mulig (ublid) nærkontakt med et uidentifisert objekt over Bass-stredet, mellom Australia og Tasmania. Mantell ulykken er ansett av de fleste ufologer for å være oppklart; UFOet var høyst sannsynligvis en Skyhook værballong, og Mantell styrtet fordi han fløy for høyt og ble utsatt for oksygenmangel. Valentich-saken er det verre med, ingen tilfredstillende konvensjonell forklaring har fremkommet, blant annet grunnet mangelen på vrakrester etter flyet.

Når det gjelder Gagarin-ulykken, har UFO-spekulasjonene hittil vært ukjent for undertegnede – inkludert det faktum at den egentlige (konvensjonelle?) årsaken heller ikke er brakt på det rene.

April

Morgenbladet, 06.04.

I en kronikk med overskriften "UFO-bortførelse" presenterer Iver B. Neumann flere aspekter ved UFO-fenomenologien ut fra et samfunnsvitenskapelig/sosiologisk ståsted. Neumann er seniorrådgiver i Utenriksdepartementet og har tidligere vært forsker ved Norsk utenrikspolitisk institutt (NUPI). Han er en hyppig benyttet kommentator i utenrikspolitiske spørsmål det siste tiåret og regnes som en tungvekt på dette området.

Derfor er det interessant – for oss innen "the lunatic fringe" – at en slik profilert samfunnsaktør befatter seg med UFO-fenomenet på en seriøs måte. Det må selvsagt understrekes at han i utgangspunktet kun bruker UFO-saken som et eksempel på visse sosiokulturelle fenomener, og hvordan man kan tilnærme seg disse ved hjelp av sosiologiske metoder. Det hele inngår i hans siste bok: *Mening, materialitet, makt: En innføring i diskursanalyse* (Fagbokforlaget, 2001).

Som den observante leser av denne spalte nå vil ha merket seg, er artikkelen (og emnet for øvrig) i all hovedsak beregnet på *highbrowsers* og ikke spesielt rettet mot amatører.

Bortsett fra dette, er det likevel tydelig at Neumann har fått med seg det mest essensielle innen UFO-fenomenet de siste drøye 50 år: Alt fra Kenneth Arnold (grundig omtalt,

med korrekt gjengivelse av storyen bak begrepet *flying saucers*), via George Adamski (første kontaktperson) via Barney og Betty Hill (opphavet til "bortførelsesmyten"), samt mye annet. I tillegg blir UFO-personligheter og organisasjoner i vår egen andedam omtalt: Gry Jannicke Jarlum, Rauni Leena-Luukanen, NETI, UFO-NORGE og til og med Skepsis omtalt.

Neumann bygger for øvrig sin artikkel på en hovedoppgave i religionshistorie, Georg Rønnevig's *Alien abduction: historiske og sosiokulturelle tilnærminger til forestillinger om å ha blitt bortført av UFO*. (Universitetet i Oslo, 1999.) Rønnevig's avhandling er tidligere omtalt i denne spalte, i 1999.

NRK Radio, 23.04.

Lenge før agurkene blomstrer i Berlevåg, melder "Nurken" om at *UFO-tørke gir problem*. Vi siterer:

En britisk UFO-organisasjon legges ned etter 48 år, fordi det ikke meldes om mange nok uidentifiserte flygende objekter, eller flygende tallerkener.

Organisasjonen hadde på det meste 1500 medlemmer verden over. Da Jorden var mest besøkt av romvesener, ble det meldt opptil 30 observasjoner i uken.

Nå er det nesten ingen i det hele tatt, skriver *The Times* [London]. En av grunnleggerne mener kloden vår nå er mindre interessant, blant annet fordi den kalde krigen er over.

Kommentar: Det dreier seg om organisasjonen The British Flying Saucer Bureau (må ikke forveksles med British UFO Research Organisation, BUFORA), en tydelig alien-tallerken orientert gruppe som altså "slår seg selv konkurs" – i litt overført betydning. Undertegnede må innrømme ikke å ha hadde hørt om gruppen før. Saken fikk uansett relativt bred mediaomtale, selv om oppslagene var korte og konsise. Til og med tidsskriftet for Norsk Astronomisk Selskap, Astronomi, brakte det sørgelige budskap til leserne – med en antatt ironisk undertone hos redaktøren.

Juni

Adresseavisen, 13.06.

Under overskriften "Datajakt på UFO i Hessdalen" presenteres siste nytt i utviklingen av den automatiske målestasjonen (AMS) i Hessdalen:

- Studenten Jens Christian Skibakk (21) fra Jessheim skal prøve å løse UFO-gåten i Hessdalen ved hjelp av avansert datateknikk og video. Tirsdag var Skibakk på plass i UFO-bygda ikke langt fra Røros i Sør-Trøndelag for å sette opp utstyret som skal ta bilder av de lysende fenomenene i lufta.

Skibakk er student på Høgskolen i Øst-

fold i Sarpsborg. Han har ett år igjen av studiene til dataingeniør og har fått i oppgave å videreføre et prosjekt som er bundet opp mot UFO-jakten i Hessdalen. 21-åringen har laget et dataprogram som skal analysere fenomenene.

- Jeg har laget et program som ved hjelp av to videokameraer har stereosyn og som dermed gjør det mulig å analysere bilder på en bedre måte og som kan måle avstanden til objektet, sier Skibakk til *Eidsvold Blad*.

Han forteller at sensitiviteten kan justeres slik at det bare fotograferer objekter med en viss størrelse eller skarpe lysskinn. To-kamerasystemets svakhet er at det også fanger opp andre objekter som beveger seg inn i kameraets synsfelt.

Helt siden 1981 har folk i Hessdalen observert ukjente fenomener som i dette tilfellet går under betegnelsen UFO. Flere hundre observasjoner er gjort i Hessdalen. På det meste var det omtrent 20 observasjoner i uka. De fleste som har sett fenomenene, beskriver synet som et sterkt lysfenomen om natten. Selv har ikke datastudenten tro på at det finnes UFO i den forstand at det er et flygende objekt fra en annen planet.

- Men jeg vil gjerne finne ut hva folk virkelig har sett i Hessdalen, sier Skibakk.

Dagbladet, 14.06.

Avisen melder om UFO-feber i Tyrkia:

UFO-feberen herjer i Tyrkia, der stadig flere mennesker hevder å ha sett det samme: Et sterkt lys på himmelen, skimrende romskip som lander og fremmede vesener med store hoder som stiger ut.

Det første av de angivelige besøkene fra verdensrommet skal ha funnet sted i landsbyen Narli i det vestlige Tyrkia. Senere har tyrkiske aviser brakt meldinger om lignende hendelser i Adana sør i landet og i Adiyaman og Gaziantep i sørøst.

I Gaziantep greide politifolk endog å videofilme fenomenet: På opptaket ser man tydelig et sterkt lys på himmelen – men noe stjerneskipp med utenomjordisk mannskap er dog ikke å se, medgir politiet.

Enkelte politifolk rister på hodet av UFO-feberen, og er smått irritert over å måtte jobbe overtid om natten.

- Hvis jeg støter på E. T. og kameratene hans, setter jeg håndjern på dem og plasserer dem i kasjotten, sier en konstabel som ber om å få være anonym.

En talsmann for de lokale myndigheter i Adiyaman sier imidlertid at de mange UFO-rapportene må tas høyst alvorlig. Islamske skriftlærde er enige, og påpeker at ifølge Koranen finnes det levende vesener både på jorda og i verdensrommet.

Kommentar: Det har foreløpig ikke lykkes oss å verifisere disse observasjonene. De

kan kanskje sammenlignes med rapportene om et "apemenneske" fra slummen i Bombay tidlig i juni måned.

Arbeidets Rett, 25.06.

Denne gang er det *Arbeidets Rett* på Røros som bringer siste nytt fra Prosjekt Hessdalen. I tillegg til omtalen av det nye kamerasystemet (*Adresseavisen* 13.06., se over) er det nå også snakk om å installere radar. Prosjektets "herre og mester" gjennom snart 20 år, Erling Strand er intervjuet. Vi siterer et par avsnitt fra artikkelen:

- Tidligere var målestasjonen utstyrt med et vidvinkel sort-hvitkamera, to datamaskiner og et magnetometer.

Nå har Hessdalenprosjektet satt opp ei ni meter høy mast ved stasjonen. I toppen er det montert en radar og to nye kameraer. Et bevegelig fargekamera med zoom, og et annet kamera som er koblet sammen med et nytt kamera som er plassert 150 meter vekk fra målestasjonen.

- Med et slikt tokamerasystem kan vi med enkel geometri måle avstanden til objektet som filmes, og vi kan se om lyskilden gir refleksjon på radaren. At vi kan få nærbilder av lyskilden og måle avstanden innebærer en solid forbedring av målestasjonen. Vi kan samle inn flere og bedre data, sier leder for Project Hessdalen, Erling Strand fra Høgskolen i Østfold.

Radaren og de nye kameraene er ennå ikke ferdig innstilt. Strand regner med at det skjer i løpet av sommeren.

- Vi har ikke så mye penger å rutte med, så all utvikling av målestasjonen må skje gradvis, forklarer Strand.

Andre ting som nevnes er at interessen for prosjektet fremdeles er stabilt høy. Internett siden *Hessdalen.org* har i gjennomsnitt 4-500 treff i timen, bare fjorten prosent av trafikken er fra Norge. Når det har vært en fjernsynsreportasje eller større avisartikkel i et land, øker internettrafikken stort i dette landet. Det er litt artig, sier Strand.

De 33 månedene som UFO-stasjonen i Hessdalen har vært i drift, har gitt 264 interessante registreringer. Etter grundige analyser står det igjen 79 registreringer som fortsatt er uforklart, altså det som klassifiseres under det såkalte Hessdals-fenomenet.

Aftenposten, 27.06.

Landets nest (eller tredje) største avis bringer en stor og informativ artikkel om siste nytt i Hessdalen. Under overskriften: "Starter med fartsmålinger av UFOer" presenteres mye av det samme som i *Arbeidets Rett* gjennom intervjuet med Erling Strand. I tillegg nevnes også samarbeidet med det italienske instituttet for radioastronomi i Bologna hvor det sitter en håndfull forskere, spon-

set av italienske myndigheter, som studerer Hessdalen-fenomenet. - De kommer til Norge i løpet av året, fremholder Strand. Hittil har ingen norske forskningsmiljøer vært villige til å bidra i arbeidet. Dessverre, kan vi tilføye.

Artikkelen er i tillegg forsynt med et par bilder, hvorav det ene viser et typisk "situasjonsbilde" – tatt fra det faste overvåkingskameraet. Det andre viser en stolt (?) Erling Strand på toppen av målestasjonen/containeren, kolorert!

Dagbladet, 28.06.01

Norges største kulturtabloid har også tatt seg bryet med å rapportere fra begivenhetene Hessdalen. Det viser seg imidlertid at journalisten bygger på artikkelen i *Arbeidets Rett* den 25. Her er det intet nytt under Solen altså, selv om avisen har gjengitt hele tre bilder: Fra monteringen av radarmasten (med videokameraer) hvor vi blant annet kan se student Jens Christian Skibakk og Erling Strand; et bilde tatt i forbindelse med Prosjekt Hessdalen i 1984 (som viser spekteret av Hessdalsfenomenet); dessuten et "vanlig" foto av fenomenet, tatt en gang på tidlig 80-tall.

Overskriften på artikkelen har forøvrig en noe odios klank: "Vil fange romvesen". - Tendensiøst, spør De oss!

Verdens Gang, 28.06.01

Konkurrenten til ovenfor siterte avis, melder derimot om "Falsk UFO-alarm" i det "værtjenesten ved Trondheim Lufthavn i natt ble nedringt av forskrekkede trøndere som trodde de så en stor oval UFO sveve over himmelen".

Journalisten kan imidlertid raskt berolige leserne. - Trøndelag ble slett ikke invadert av marsboere eller andre skapninger fra verdensrommet, skal man tro meteorologfullmektig Frank Nilsen ved flyplassen.

Han så selv fenomenet, og sier at det dreier seg om en værballong på avveie. Nielsen antar at ballongen stammer fra Grønland eller Island, skriver *Adresseavisen*.

Hans teori underbygges av flere andre observasjoner av værballongen. Både fra Halten fyr ved Haltenbanken og værtjenesten på Ørland ble det meldt om observasjon av værballongen. Også besetningen på et SAS-fly har sett ballongen i en høyde av 40.000 fot (12.000 meter) over Stjørdal.

Kommentar: Vi er overbevist!

Juli

Alternativt Nettverk, juli (?) 2001

Omtale av den store UFO-konferansen i Washington i mai. "The Disclosure Project" under ledelse av Steven M. Greer (som også var deltaker på NETIs/UFO-NORGES kon-

feranse i Oslo i januar i fjor) slo på stortromma i tiden før og under selve konferansen, som ble avholdt den 9. mai i The National Press Club, Washington DC. Mer enn 20 personer fra forsvaret, etterretningsorganisasjoner, myndigheter og vitenskapelige institusjoner var samlet for å gi sine (ofte) førstehånds beretninger om UFO-tildragelser i løpet av de senere tiår.

Kommentar: Det vil føre for langt å gå i detaljer i denne spalte, hendelsen er omtalt annet sted i dette nummer. Det er likevel liten tvil om at – uansett ståsted – dette må betraktes som en viktig "event" i UFO-historien. Tatt i betraktning antall vitner og deres posisjon, samt den publisitet konferansen fikk (i følge prosjektets hjemmesider var 250 000 brukere pålogget Internett i de timene evenementet ble kringkastet), finnes neppe dets make.

En annen ting er at til tross for det ovenstående (skal man kalle det *Megapublicity?*), så virker det som denne konferansen – samt et par påfølgende arrangementer – har hatt forbausende lite gjennomslag i forhold til hva man kunne håpe og forvente. Det gjenstår å se hvorvidt det blir arrangert en høring i Kongressen, noe som har vært hovedmålet for Greer og hans medarbeider i de åtte årene prosjektet har vært drevet. På skeptikerhold har det allerede vært hevdet at hvert eneste vitnemål fra konferansen 9. mai ville blitt plukket fra hverandre av skarpskodde kongressmedlemmer hvis en høring virkelig ble gjennomført.

Det kommende året vil vise om *The Disclosure Project* virkelig er liv laga, og om Greer & Co. kan få skeptikerne til å ta i seg bemerkningen *So what!* en gang for alle.

Verdens Gang, 03.07.

Under overskriften *UFO-sekt vil klonе mennesker* rapporterer avisen fra siste nytt innen ekstremufologi.

Det er medlemmer av den (for noen i hvert fall) kjente sekten *The Raelian Revolution* som uttaler i full offentlighet at de vil klonе mennesker. Sektens budskap er blant annet at menneskeheten er skapt av utenomjordiske vesener og de jobber nå for å ta opp de mener er arven fra verdensrommet. Dette innbefatter altså å klonе mennesker.

Gruppen skal ha flere tusen tilhengere rundt om i verden, og er kommet så langt i sine laboratorieforsøk at amerikanske myndigheter frykter de kan lykkes. Myndighetene har startet etterforskning og advart sekten mot å fortsette. Sist uke [i slutten av juni, red. anm.] fikk de forbud mot å drive forskning på kloning av mennesker.

Sekten ledes av franskmannen Claude Vorilhon, som går under navnet Raël. Han hevder å ha blitt kontaktet av et UFO alle-

rede i 1973.

Kloningsforsøkene ledes av Brigitte Boisselier, en rutinert [bio?]-kjemiker, med tilholdssted i et hemmelig laboratorium i Syracuse, New York. I mars i år påsto hun at de bare var uker unna å kunne gjennomføre en menneskekloning. I tillegg hevdet Boisselier at et team innen sekten bestående av fire vitenskapsfolk var i gang med å gjenskape (sic!) en 11-årig som døde av sykdom.

Kommentar: Hvis bare halvparten av dette er sant, er det på tide å ta fram Huxleys *Brave New World* igjen. Denne saken er et par hakk verre enn meldingene i juli om den italienske legen Severino Antinori som vil utføre *reproduktiv kloning* for enhver pris, uten hensyn til nasjonale og internasjonale bestemmelser mot slik "behandling".

Verdens Gang, 23.07.

VG er kongelig leverandør av UFO-nyheter til det norske folk (med unntak av oss selv, selvsagt). Denne gangen under overskriften *Frykter UFO-angrep* hvor filmskuespiller Dan Aykroyd blir omtalt i lett syrlige ordelag. I de senere år er det kommet frem at DA i mesteparten av sitt liv har hatt en sterk interesse for parapsykologiske fenomener, hvori opptatt UFO. Han har i flere år vært "host" i den kanadiske TV-serien *PSI factor*, vist periodevis på vårt hjemlige TV2.

I den helsides artikkelen blir det hevdet at DA støtter planene om et (amerikansk) rakettskjold i verdensrommet. Han håper det kan beskytte oss mot trusselen fra rommet. "Jeg tror rakettskjoldet bygges fordi man er redd noe bortenfor våre jordiske grenser. I løpet av de neste 20-30 årene vil vi stå overfor en kraft fra en annen planet", sier han... Uten å rippe opp i flere pinlige detaljer, må vi få konstatere at mannen har begge beina solid plantet – på jorden (ref. billedtekst).

August

Verdens Gang, 05.08.

Nok en gang er *The Raelian Revolution* ute med en pressemelding (se over, VG 3. juli). Denne gangen kommer de med uttalelser som er enda verre enn tidligere. Vi velger å gjengi hele innholdet av artikkelen for at leserne skal forstå vanviddet i denne saken:

Sektleder vil klonе Hitler

BERLIN (VG) Sektlederen Rael sto fram på TV og sa han vil klonе Hitler.

KLONESJEF: Sektlederen Claude Vorilhon på en pressekonferanse i Tokyo fredag. Ved hans side er den japanske geishaen Natsuko Yoshikawa, som er villig til å bli surrogatmor for et klonet menneske.

- Da kan vi stille ham for retten. Fremfor alt ville jødene glede seg over det, mente han.

Claude Vorilhon (55) er tidligere racer-

bilist og slagersanger. Han tok navnet Rael og grunnla en UFO-sekt i Canada som kalles seg Raelianere. Sektens merke er en David-stjerne omkring et hakekors.

Men TV-uttalelsene hans gjorde slett ikke tyske jøder glade. De ble rasende.

- Denne mannen er sinnssyk. Han må stoppes, sa Michael Fürst. Han er formann i Landsforbundet av jødiske samfunn i Niedersachsen.

- Dette er det dumme jeg har hørt. Selv om en kloning var mulig, ville det bare føre til en genetisk tvilling av Hitler. Ikke forbyteren selv, sa Elan Steinberg, direktør i World Jewish Congress.

Klonmoren er klar

Hubert Huppe, en tysk konservativ (CDU) rikspolitiker som arbeider med sektproblematikk i Tyskland, sa det slik: «Bare det at man kommer på en slik idé, viser at det ikke finnes grenser for vanviddet.»

Det var etter at sekten gikk ut og fortalte at de holdt på med å klonе det første mennesket at Rael ble intervjuobjekt for TV-kanalen 3sat.

Sektlederen sto fram i programmet «Kulturzeit» med sin bisarre plan.

- Vi er kanskje ikke de beste, men vi er eksellente. Dere ville bli overrasket om dere fikk se hva vi virkelig har fått til, sa han blant annet under programmet.

Kvinnen som skal bli klonmor, er kunststudenten Marina Boisselier (22). Moren, Brigitte, er kjemiker og sektmedlem. Hun har fortalt at det alt finnes to genetikere og to eksperter på kunstig befruktning i sektens leir.

Kloner sex-slaver

Laboratoriet deres ligger på et hemmelig sted i Canada.

Rael har fortalt at han i sitt laboratorium også vil produsere menneskelige sexslaver som ikke skal ha egen vilje, smertefølelser eller personlighet.

Om det er Marina som også får den tvilsomme æren av å bære fram Hitlerklonet, ville ikke sektlederen ut med. Han hevdet bare at over 50 kvinner hadde meldt seg som klonmødre i sekten.

PS: Det er teoretisk mulig å klonе en avdød ved å benytte seg av genmateriale fra levninger. Historikere mener å vite hvor Adolf Hitler ligger begravet.

NRK Radio, 08.08.

Det meldes igjen om UFO-feber i Tyrkia (ref. *Dagbladet* 14.06.), denne gang i NRK. Historien er som følger:

To tyrkiske militærflygere hevdet i dag at de hadde vært i nærkontakt med en flygende tallerken. De siste ukene har det kommet en rekke meldinger om såkalte UFOer fra Tyrkia.

De to flygerne var ute på tokt med et treningsfly av typen T-37 da de gjorde sin observasjon, melder tyrkiske medier i dag. De så en lysende, flygende gjenstand som holdt følge med flyet deres i rundt en halv time.

- Jeg går ut fra at det er en UFO, sa en av pilotene over radio til flygeledere på bakken. De militære myndigheter tar saken høyst alvorlig, og det skal skrives en offisiell rapport om observasjonen, skrev avisen Hürriyet.

Også den amerikanske romfartsadministrasjonen NASA skal være underrettet om episoden over Vest-Tyrkia. Men radarfolk slår kaldt vann i blodet på UFO-entusiastene, og fastslår at de ikke så noe uvanlig på sine skjermer. De siste ukene har det kommet mange meldinger om observasjoner av mystiske og sterkt lysende gjenstander på him-

UFO PÅ TV2s "SONE 2"

UFO-NORGES nye komitémedlem Ole Morten Vestby fra lokalgruppen AFGM i Skjeberg fikk sin ilddåp på riksdekkende TV i høst. I ungdomsprogrammet "Sone 2" på TV2 den 5. november ble han intervjuet "on location" av TVs utsendte medarbeider, Jannicke Farstad. Titulert som "19 år og feltforsker" fikk Ole Morten presentert litt av hva som skal til for å fungere i jobben - han viste blant annet frem avansert fotoutstyr - og fikk samtidig fortalt intervjuer og seere noe om hva UFO-fenomenet egentlig er. I innslaget ble det også (kort) vist bilder av Hessdalen, og Ole Morten fikk poengtert at noe av verdens banebrytende UFO-forskning foregikk nettopp i Hessdalen. Han gjorde i det hele tatt et solid inntrykk, og er åpenbart rett mann til både feltforskerjobben og som nytt og friskt innslag i en revitalisert Komité (se annet sted i dette nummer). Dessverre - og dette var ikke Ole Mortens feil - ble ikke UFO-NORGES navn nevnt med ett ord!

I studio satt astrofysiker og forfatter Eirik Newth. Han antok at det var store muligheter for utenomjordisk liv ute i Universet - "jeg håper nesten på det". Rapporterte UFO-fenomener derimot, som for eksempel fotografier av lys på himmelen (blant annet fra Hessdalen) var ikke så veldig overbevisende. "50 år med lys på himmelen gir dessverre ingen bevis for ET," uttalte han. Newth skulle likevel ønske at det kunne dukke opp et stort romskip i Hessdalen av samme type som i Independence Day, slik vi virkelig kunne få bevis. Han måtte også innrømme at han i sin ungdom hadde vært opptatt av UFO-fenomenet, men ettersom han ble eldre,

forsvant interessen. Selv om han nå var blitt skeptisk til tanken om at Jorden besøkes av utenomjordiske, var hans holdning ikke nedlatende til de som er opptatt av UFO-fenomenet. Newth er mer opptatt av astronomi, samt (jordisk) teknologi og den rivende utviklingen vi er vitne til i våre dager.

Vår kommentar: Hadde UFO-fenomenet bare vært så enkelt som "50 år med lys på himmelen" kunne jeg ha vært enig med hans avvisende holdning til UFO-fenomenet som mulig manifestasjon av ET. Som kjent er observasjonsmaterialet langt mer omfattende enn dette, noe som gjør at mange mennesker fremdeles arbeider aktivt med å innhente bevis - selv om årene går og fremdeles er det ikke fremkommet definitive bevis for ET.

På slutten av innslaget kan det som en kuriositet nevnes at faren til en av bandmedlemmene i studio (gruppen "Brent") hadde hatt en UFO-opplevelse.

Ellers bar programmet tydelig preg av å være litt forvirrende "fjortis-TV": Samtidig med intervjuene ble det i bildeflaten hele tiden vist et "chat room" - i ett vindu fremkom kommentarer fra seerne som SMS-meldinger om blant annet UFO-fenomenet og oppfatninger om liv i Universet. I et annet vindu vistes (mot slutten) den siste musikkvideoen til gruppa Travis, som omhandler en UFO-bortførelse (!)

I sum en bra presentasjon av UFO-fenomenet, som altså var preget av hvilke målgruppe programmet var rettet mot.

- Mentz Kaarbø

melen over Tyrkia. Enkelte aviser skal endog ha snakket med folk som har hatt besøk av intelligente vesener fra verdensrommet.

Kommentar: Undertegnede var en smule nedlatende i forrige omtale av observasjonene i Tyrkia (*Dagbladet*, 14.06.) og sammenlignet dem med rapporter om "apemenesket" i New Dehli i mai. Det ser ut som det er mer hold i disse rapportene, selv om UFO-NORGE så langt ikke har kunnet frembringe mer utfyllende info om saken.

Observasjonene i New Dehli ble forøvrig grundig tilbakevist i en offisiell politirapport offentliggjort i slutten av juli og gjengitt i flere hjemlige aviser. Der ble det konkludert med at det hele – stort sett i alle fall – dreide seg om observasjoner av villkatter, bakgårdshunder etc., ofte i nattens mulm og mørke. Iblandet en god porsjon massehysteri og folkelig overtro – i det hele tatt *urban legends in the making*, for å sitere antropologene på folkloristisk institutt. (Hmmm, har egentlig ikke peiling på dette, men jeg antar at dette ville bli vurdert som en rimelig *strøken* akademisk formulering i de kretser...)

Oktober

Verdens Gang, 05.10.

Kommune kjøper UFO-aksjer

Kommunestyret i Holtålen i Sør-Trøndelag vedtok torsdag [4. oktober] enstemmig å kjøpe aksjer for 600.000 kroner i Norsk UFO-senter.

Rådmannen i kommunen skrev i en innstilling til kommunestyret at man må skape opplevelser som trekker flere turister. Et UFO-senter i Holtålen vil kunne gjøres til et opplevelsessenter som vil trekke turister til kommunen. Folk i Hessdalen i Holtålen har i årevis sett rare lysfenomener på himmelen. UFO-ryktene skal gjøre kommunen til et attraktivt mål i reiselivssammenheng, melder Nea Radio. Håpet er at det vil føre til flere overnattinger. Kommunen er største aksjonær i UFO-selskapet.

Kommentar: Da prosjektet ble lansert første gang for et par år siden, med en kostnadsramme på 20 millioner kroner, syntes kanskje flere enn undertegnede at dette var vel optimistisk. Med de nye, nedjusterte ambisjonene ser vi i spenning frem til at prosjektet blir realisert.

Adresseavisen, 16.10.

Avisen melder om at det de siste døgnene er registrert en rekke alarmer fra kamerasystemet ved UFO-stasjonen i Hessdalen. Samtidig har flere øyenvitner på Røros rapportert om uforklarlige lysfenomener i samme periode.

Det var søndag kveld [14. oktober] Adresseavisen fikk meldinger om at det var oppdaget uvanlige lys på den klare høsthimme-

len ved 20.30-tiden. Vitnene kunne ikke finne noen naturlig forklaring på fenomenene.

De første objektene lignet to gule klumper, det andre blinket grønt, gult og rødt og hadde stor hastighet på vei nordover og i forholdsvis lav høyde. Ingen av observatørene meldte om lyd fra de flygende objektene, og utelukker derfor at det kan ha vært fly.

Jan Moen, som holder øye med UFO-registreringene i Hessdalen, sier i en kommentar at han ikke har mottatt meldinger om mystiske lysfenomener over sitt område i løpet av helgen. Han finner observasjonene fra Røros påfallende, fordi det omtrent på samme tid i fjor ble gjort tilsvarende iakttagelser. Moen ser ikke bort fra at det kan ha vært en satellitt.

Ellers blir vår mann Erling Strand intervjuet. Han karakteriserer observasjonene fra Røros som svært interessante, og finner det lite sannsynlig at det kan dreie seg om satellitter eller fly. Intet er imidlertid registrert ved målestasjonen i Hessdalen, noe som kan ha sammenheng med at instrumentene ikke er innrettet i den aktuelle retningen. Derimot har alarmen slått ut på et lysfenomen ved halv tolv-tiden søndag [kveld] og dette vil bli undersøkt nærmere.

Strand betegner UFO-året 2001 som uvanlig stille med hensyn til registreringer på instrumentene i Hessdalen. Derimot har det kommet inn flere vitneobservasjoner enn tidligere, noe han tilskriver økende interesse for uforklarlige lysfenomener og kjennskap til det omfattende måleprogrammet som gjennomføres i Hessdalen med internasjonal medvirkning. I kontrolltårnet på Værnes ble det ikke registrert noe unormalt søndag kveld.

Adresseavisen, 17.10.

Mange meldinger om UFO-aktivitet over Midt-Norge

Samme avis skriver nok en gang om UFO-observasjonene den siste tiden. I artikkelen trekkes det frem flere, blant annet en observasjon gjort av Maria S. Røen fra sin hytte i Kvam i Gudbrandsdalen lørdag [13. oktober] kveld. Ved 23-tiden fikk hun plutselig se et blinkende, blankt lysende objekt ganske nært. Det beveget seg i stor hastighet uten å styrte. Hun er sikker på at det ikke var noen stjerne, og heller ikke et fly. Objektet var lydløst. Rita Lie fra Trondheim var på vei fra Drevsjø til Røros da hun oppdaget det hun beskriver som en laserstråle som spredte seg i vifteform på himmelen. Lyset var spesielt og med blålig farge. Også fra Snillfjord kommer det melding om liknende, uforklarlige lysfenomener på himmelen søndag kveld.

Kommentar: Disse siste observasjonene minner sterkt om nordlys. Solen er svært aktiv for tiden og det har i hele høst vært

utbrudd av nordlys også på sørligere breddegrader med ujevne mellomrom.

Ellers blir Erling Strand intervjuet igjen, hvor han poengterer viktigheten av at folk står frem med sine observasjoner. Dette materialet kan utgjøre et verdifullt tillegg til hva som registreres ved målestasjonen i Hessdalen.

November

Verdens Gang 28.11.

Avisen slår på stortromma igjen og rapporterer om

UFO-KRASJ I BRASIL?

Rykter om at en flygende tallerken har styrket i nabolaget, skaper opphisselse i den brasilianske småbyen Corguinho. Flere vitner har meldt seg for politiet og sagt at de så UFOen krasje. Storbonden Getulio Alves erklærer høytidelig at flere av hans kuer et blitt blinde, etter at den uidentifiserte flygende gjenstanden slo ned i bakken og eksploderte. Store trær ble revet opp med roten og slengt metervis av gårde, sier Alves. Blant øyenvitnene til den angivelige styrten sist lørdag kveld, er også slagersangeren Fabio Junior. Han er kjent og elsket over hele Brasil, og mange brasilianere mener hans utsagn gjør beretningen høyst troverdig.

De siste dagene har sinnene stått i kok blant de 4.000 innbyggerne i Corguinho, skriver det brasilianske nyhetsbyrået Estado. Men politiinspektør Marco Antonio Balsamini, som er satt til å etterforske episoden, forsøker å slå kaldt vann i landsbyfolkets blod. Balsamini sier han har undersøkt det angivelige åstedet, og verken funnet spor etter noen UFO eller etter små, grønne menn. Han har imidlertid bedt folk fra det brasilianske flyvåpens base i provinsen Mato Grosso hovedstad Camp Grande granske saken nærmere.

Kommentar: Hvis det skulle bli noe ut av denne saken lover vi å komme tilbake med fersk info i neste nummer!

NB! Siste - Kort tid før bladet går i trykken får vi inn følgende melding (e-post via Ole Jonny Brønne):

"The alleged UFO crash at Mato Grosso do Sul is a hoax. There's nothing there and no military operations were developed on the place. It was just a rumour probably started by Mr. Urandir Fernandes de Oliveira, who claims to be a psychic and UFO-contactee. There are no evidences, whatsoever, to support any of his claims."

Meldingen er undertegnet Philippe Piet van Putten fra Pouso Alegre, Brasil. van Putten er en annerkjent UFO-etterforsker, og vi går ut fra at hans versjon er den riktige... I motsatt fall får vi nok høre mer fra Brasil.

I slutten av september skjedde underlige ting i vår nordlige landsdel. I Mosjøen og Bødø ble det meldt om spektakulære UFO-fenomen med få dagers mellomrom. Representanter for politi og øvrighet fant liten grunn til å tvile på rapportene og satte i gang full etterforskning i flere tilfeller. For å gi våre lesere et innblikk i den hektiske aktiviteten som foregikk, gjengir vi her en del avisartikler skrevet mens observasjonsbølgen var på sitt mest intense. Forøvrig viser vi til Rapportnytt i dette nummer for nærmere omtale av hendelsene.

Dagbladet, 24.09.

Søk etter styrtet helikopter i Mosjøen

Politiet i Mosjøen leter i natt etter noe som kan være et helikopter som styrtet i sjøen like utenfor sentrum.

Fire uavhengige vitneuttalelser gjorde at politiet rykket ut med mannskap som søker etter det uidentifiserte flygende objektet. Observasjonene går ut på at et helikopter-liknende objekt med et svakt lys fløy lavt over hustakene i Mosjøen sentrum ca kl. 23.30 søndag kveld. Vitnene mente at det flygende objektet hadde problemer med å holde seg flygende, på grunn av dets vinglete, roterende bevegelser. Det hadde form som et helikopter, laget ingen lyd, og forsvant like over hustakene og ut over elva Vefsna.

Politiets mannskaper søkte tidlig i natt i indre fjord og havnområdet med båter etter det uidentifiserte objektet, forteller politimester Knut Jullemstrø til Dagbladet.no.

Det skal ikke ha vært registrert noe trafikk i luftrommet over området, i følge flystasjoner politiet har snakket med.

Politiet har ingen grunn til ikke å ta vitneuttalelsene seriøst, avslutter Jullemstrø.

Dagbladet.no

Aftenposten Aften, 24.09.

Tre så UFO over Mosjøen i natt

Politiet i Mosjøen har i hele natt søkt etter en flyvende gjenstand som strøk lavt over byen ved 23.30-tiden i går kveld.

Tre vitner kom hastende inn på politistasjonen i Mosjøen i går kveld, og politiet sier at de fester lit til vitnene.

-Det dreier seg om tre edruelege og troverdige personer som vi ikke har noen grunn til å tvile på, sier stabssjef Roar Tøgersen ved Helgeland politidistrikt.

De tre fortalte at de satt i en bil da de la merke til en merkelig gjenstand som kom strykende over byen. De så ikke helt klart hva det var, men det minnet mest om et slags helikopter. UFO'en kom i lav høyde sørfra i nordlig retning. -Vi vet ikke hva det kan ha vært, og kaller det derfor for en UFO, sier Tøgersen.

Var redde

Vitnene forklarte at gjenstanden, eller deler av den, dreide rundt sin egen akse. De kom seg ut av bilen for å se bedre, men de måtte raskt søke dekning da de trodde at den underlige farkosten var på vei til å styrte midt i byen. De følte at situasjonen rett og slett var truende.

-De hørte ingen lyd. Det som så ut som et slags helikopter, var altså helt stille. Så strøk det utover Vefsnfjorden og ble borte. Vitnene trodde at det måtte ha styrtet i sjøen, og oppsøkte derfor raskt politiet for å varsle en ulykke, sier Tøgersen. De tre fulgte den flyvende gjenstanden med øynene så lenge som et par minutter.

Da politiet fikk meldingen, ble mannskaper sendt på utrykning for å komme eventuelle skadelidende fra en styrt til unnsetning. Hovedredningssentralen i Bodø ble også satt i beredskap. Mannskaper rykket ut med båter og gikk til fots i strandkanten for å lete etter vrakrester, men ingenting ble funnet, hverken langs land eller på sjøen.

-Vi avsluttet søket ved 04-tiden i morges, men vil fortsette å lete og undersøke saken utover dagen i dag, sier Tøgersen. Politiet undersøkte om noe helikopter er meldt savnet, men fikk beskjed om at det var det ikke. Ikke er det kommet inn meldinger om savnede personer heller.

Nettavisen, 24. 09.
FLYGENDE OBJEKT:

– Vi så en UFO i Mosjøen

En uidentifisert flygende gjenstand var nær ved å styrte over Mosjøen natt til mandag. Politiet tok opp jakten på UFO-en, etter å ha fått melding fra det de karakteriserer som tre edruelege øyenvitner.

– Det dreier seg om tre edruelege og troverdige personer som vi ikke har noen grunn til å tvile på, sier stabssjef Roar Tøgersen ved Helgeland politidistrikt til Aftenposten.

De tre satt i en bil da en merkelig gjenstand kom strykende over byen. UFO-en kom i lav høyde sørfra, og skal ha gått i nordlig retning.

Truende situasjon

Ifølge vitnene skal gjenstanden ha beveget seg rundt sin egen akse. Da UFO-en tilsynelatende var på vei til å styrte midt i byen, følte vitnene at situasjonen var truende. De tre skal ha fulgt gjenstanden i to minutter.

– Ingen lyd

– De hørte ingen lyd. Det som så ut som et slags helikopter, var altså helt stille. Så strøk det utover Vefsnfjorden og ble borte. Vitnene trodde at det måtte ha styrtet i sjøen, og oppsøkte derfor raskt politiet for å varsle en ulykke, sier Tøgersen til Aftenposten.

Politiet gjennomførte søk frem til 04-tiden natt til mandag. Letingen etter objektet ble gjenopptatt mandag.

Helgeland Arbeiderblad, 24.09.01

Skremt av UFO

I fire timer søkte politiet i Mosjøen etter et uidentifisert flygende objekt uten å finne noe. Søket ble satt i gang før midnatt søndag og ble avsluttet ved firetida mandag morgen.

Tre vitner har fortalt politiet at de fra bilen de satt i så noe som lignet et slags helikopter, som roterte rundt sin egen akse.

– Vi fester lit til vitnenes observasjon, men vet ikke hva de egentlig har sett. Derfor regnes dette som en UFO-observasjon, sier stabssjef Roar Tøgersen ved Helgeland politidistrikt.

Ut av bilen

De kom seg ut av bilen for å se bedre, men de måtte raskt søke dekning da de trodde at den underlige farkosten var på vei til å styrte midt i byen. De følte at situasjonen rett og slett var truende. Ei kvinne fortalte at hun hadde rygget bilen for hun var engstelig for at den mystiske gjenstanden på himmelen skulle falle ned.

– De hørte ingen lyd. Det som så ut som et slags helikopter, var altså helt stille. Det flygende objektet skulle

være svakt opplyst og vitnene vurderte det slik at det var i problemer. Det forsvant utover Vefsnfjorden og ble borte. Vitnene trodde at det måtte ha styrtet i sjøen, og oppsøkte derfor raskt politiet for å varsle en ulykke. De var meget oppskaket og politiet fant all grunn til å ta dem alvorlig, sier Tøgersen.

De tre hadde fulgt den flyvende gjenstanden med øynene så lenge som et par minutter.

Tøgersen oppfordrer andre som har sett noe mistenkelig om å melde fra. Inntil i går var der ikke kommet inn noen forklaring på hva vitnene har sett.

Da politiet fikk meldingen, ble mannskaper sendt på utrykning. Det ble søkt med båter fra brannvesenet, havnevesenet, politiet og fra en privat båt. Det ble nyttet ekstra lyskastere for eventuelt å se noe i sjøen.

– Det ble ikke funnet noe, og søket måtte avsluttes uten resultat. Etter kontakter med luftfartsmyndigheter, forsvaret og andre instanser, er det klart at verken helikopter eller fly er meldt savnet, opplyser Tøgersen.

Han legger til at det også har kommet inn ei anna melding om at det er observert et lysende objekt over byen. Denne observasjonen er gjort fra Kulstadlia.

Aftenposten, 25.09.01

Bodø-kvinne så UFO lande i hagen

UFO-feber'n stiger nordpå

Politiet på Helgeland får inn stadig nye UFO-meldinger. En kvinne hadde en spesielt sterk opplevelse da en UFO landet i hagen hennes.

Folk ringer inn til politiet på Helgeland og forteller om UFO-besøk. Stabssjef Roar Tøgersen ser ingen grunn til å tvile på at folk snakker sant når de snakker om lysende, hvislende kuler som kommer

flyvende i lav høyde og lander på plenen til folk.

I går skrev Aftenposten Aften om tre mennesker som søndag kveld måtte kaste seg i dekning i Mosjøen da de trodde de skulle få en flyvende gjenstand i hodet. De trodde først det var et helikopter, men de hørte ingen lyd fra gjenstanden. Stabssjef Tøgersen omtaler gjenstanden som en UFO, i og med at den ikke er identifisert. Politiet søkte til lands og til vanns i flere timer før de ga opp. –Sannsynligvis er pressedekningen det siste døgnet årsak til at folk endelig våger å stå frem med det de har opplevd. Vi har også flere vitneobservasjoner av det samme fenomenet i det samme tidsrommet søndag, sier Tøgersen. Han har vært i kontakt med Forsvaret, som ikke har gjort noen spesielle observasjoner. –Men Forsvaret ville kanskje ikke sagt noe selv om de hadde visst noe, sier Tøgersen.

Utover dagen i går fikk politiet flere meldinger fra folk som hadde lagt merke til flyvende gjenstander. Tøgersen sier at vitneobservasjoner forteller om lysende kuler som flyr med en hvislende lyd. En kvinne i Bodø, en god del mil lenger nord, ringte inn gårsdagens desidert sterkeste melding. Lørdag kveld hadde hun stått på altanen for å ta seg en røyk, da en gjenstand kom flyvende og landet på plenen hennes. Der ble den stående en liten stund, før den føk opp i luften igjen, sier Tøgersen.

To personer gjorde den samme observasjonen lørdag kveld. Klokken var rundt 20.30. En person som kjørte i en bil, la merke til noen lysende kuler som fløy innover Vefsnfjorden. Bilføreren stanset i veikanten og gikk ut av bilen for å følge de lysende kulene med øynene. En annen person, som på det samme tidspunktet var ute på verandaen, så det samme fenomenet. Begge forteller at de så kulene mot en mørk bakgrunn da kulene passerte Øyfjellet. De forteller om kuler som lyste kraftig. – Dette er vitneobservasjoner som er gjort uavhengig av hverandre. Vitnene visste ikke om hverandre, og kjenner ikke hverandre fra tidligere, sier Tøgersen.

Hvor skal vi lete etter utenomjordisk liv ?

Mange av UFO's lesere bygger sine antakelser om utenomjordisk liv på egne og andres observasjoner av UFO-er og sågar av levende vesener forbundet med UFO-er. Da disse observasjoner ikke lar seg gjenta og måle er det nærmest umulig å utføre vitenskapelige undersøkelser om UFO-enes opprinnelse på dette grunnlag. Spørsmålet om hvorvidt uten-

omjordisk liv eksisterer er likevel såpass interessant at moderne forskning har funnet andre innfallsvinkler for å belyse temaet, som f.eks. : Hvor skal vi eventuelt lete for å finne intelligent liv i universet og hvor vil ETI-er lete for å finne oss? Denne artikkelen tar sikte på å informere om noe av forskningen innen området.

Av cand.mag. Eirik H. Devold

Hvor mange andre intelligente livsformer finnes ?

Radioteleskoper har av og til blitt brukt for å lete etter bevis for radiosignaler fra intelligent liv. I 1960 benyttet den amerikanske astronomen Frank Drake teleskopet ved National Radio Astronomy Observatory for å lete etter signaler fra to nærliggende stjerner. Drake lyttet etter uvanlige mønstre i radiosignalene, mønstre som avvek fra de vanlige signalene, som kommer fra stjerner og galakser. Senere har flere astronomer gjennomført undersøkelser. På midten av 70-tallet ble 600 nære stjerner overvåket i sykluser på 30 minutter hver.

I oktober 1992 startet NASA den 10-årige systematiske undersøkelsen Microwave Observing Project (MOP). I stedet for å bygge dyre, nye teleskoper benytter MOP et antall eksisterende radioteleskoper på deltidsbasis og det 140 fot store teleskopet ved Green Bank, West Virginia, på full tid. Dette nye forsøket samler inn mer data på et minutt enn alle tidligere SETI-prosjekter (Search for Extra Terrestrial Intelligence) til sammen.

For å lete etter signaler fra utenomjordisk liv må astronomene avgjøre ikke bare i hvilken himmelretning de skal lete, men også på hvilke frekvenser man skal lytte. Fortrinnsvis har man satset på å lytte på frekvenser, som ellers ikke opptrer i store mengder i stråling fra naturlige kilder, som stjerner, galakser, kvasarer, etc, fordi signaler fra intelligent liv ville "drukne" i disse over lange avstander. Tidligere SETI mottakere måtte lytte til en frekvens om gangen, men mottakerne i MOP kan nå overvåke flere ti-

talls millioner ulike frekvenser samtidig.

Men hvor mange slike intelligente sivilisasjoner, som vi kunne kommunisere med, finnes det i en galakse ?

Frank Drake stilte en gang opp følgende ligning for dette antall (N) :

$$N = R * f_p * n_p * f_i * f_c * L$$

der R er det antall nye stjerner som dannes over en viss tid i vedkommende galakse, f_p er den brøkdel av disse som har planetsystemer, n_p er det gjennomsnittlige antall planeter i hvert slikt planetsystem som ligner Jorden nok til å opprettholde liv (nok vann, passende temperaturer, etc.), f_i er den brøkdel av disse igjen der liv oppstår, f_c er den brøkdel av disse der liv utvikles til intelligent liv, L er den gjennomsnittlige levetid til en typisk, slik livsform før den går til grunne (livstiden målt i samme enhet som benyttes i R).

Faktorene i denne ligning er naturligvis langt fra velkjente og vil sannsynligvis variere fra galakse til galakse. I dag antas det at det oppstår 1-10 nye stjerner av solens type pr. år i Melkeveien. Hvor mange av disse igjen, som har planetsystemer vet vi lite om, men ettersom det i de siste 5-6 år har skjedd et fantastisk gjennombrudd og man allerede har oppdaget rundt 60 planeter av Jupiters størrelsesorden rundt andre stjerner (mindre planeter har vi ikke instrumenter til å klare å oppdage enda), må vi vel kunne anta at andre planetsystemer ikke er svært sjeldne. Forskning omkring hvordan stjerner og planetsystemer oppstår vil hjelpe oss på vei til å klarlegge f_p og n_p . De øvrige faktorene vil kreve lengre tid før vi kan danne oss en mening om dem.

Diverse astronomer har forsøkt å gjette på faktorene i ligningen og har kommet til alt fra "noen få" til "millioner" av intelligente sivilisasjoner, som vi kunne oppnå kontakt med.

Men la oss se litt næyere på situasjonen.

Hvilke betingelser må et planetsystem tilfredsstille for at en planet kan utvikle liv ?

Foreløpig kjenner vi to typer planeter, nemlig de 5 små steinplanetene i vårt system, Merkur, Venus, Jorden, Mars og Pluto, og de 4 kjempestore gassplanetene Jupiter, Saturn, Uranus og Neptun. På gassplanetene kan liv umulig oppstå, da de noe forenklet sagt består av for mye hydrogen og for lite av andre grunnstoffer (Jupiter og Saturn med en mindre kjerne av andre grunnstoffer innerst) og ikke har noen skikkelig overflate.

Mars

Da Big Bang inntraff for rundt 16 (+-4) mia. år siden ble det dannet hydrogen og helium og lite annet. Senere trakk deler av noen av disse H^2 og He-skyene seg på grunn av tyngdekraften sammen til glødende stjerner. Disse første stjernene hadde sannsynligvis ikke planeter, da de andre grunnstoffene, som kreves for planetdannelse ikke fantes. Selv våre gassplaneter antas å inneholde noen tynge grunnstoffer, som hydrogenskyene kunne kondensere på. Imidlertid ble noen av de første stjernene større enn andre, for tettheten i gasskyene etter Big Bang var ikke den samme overalt (merkelig nok), og jo større en stjerne er, jo forttere brenner den opp i enorme fusjonsprosesser, som i flere trinn danner tynge grunnstoffer. Og det er stor forskjell på stjernenes levetid. Mens vår sol antas å kunne leve i ca. 9 mia. år totalt, vil

større stjerner kunne dø etter noen hundre mill. år. I universets ca. 16 mia. år lange historie kan det derfor ha eksistert mange generasjoner av store stjerner.

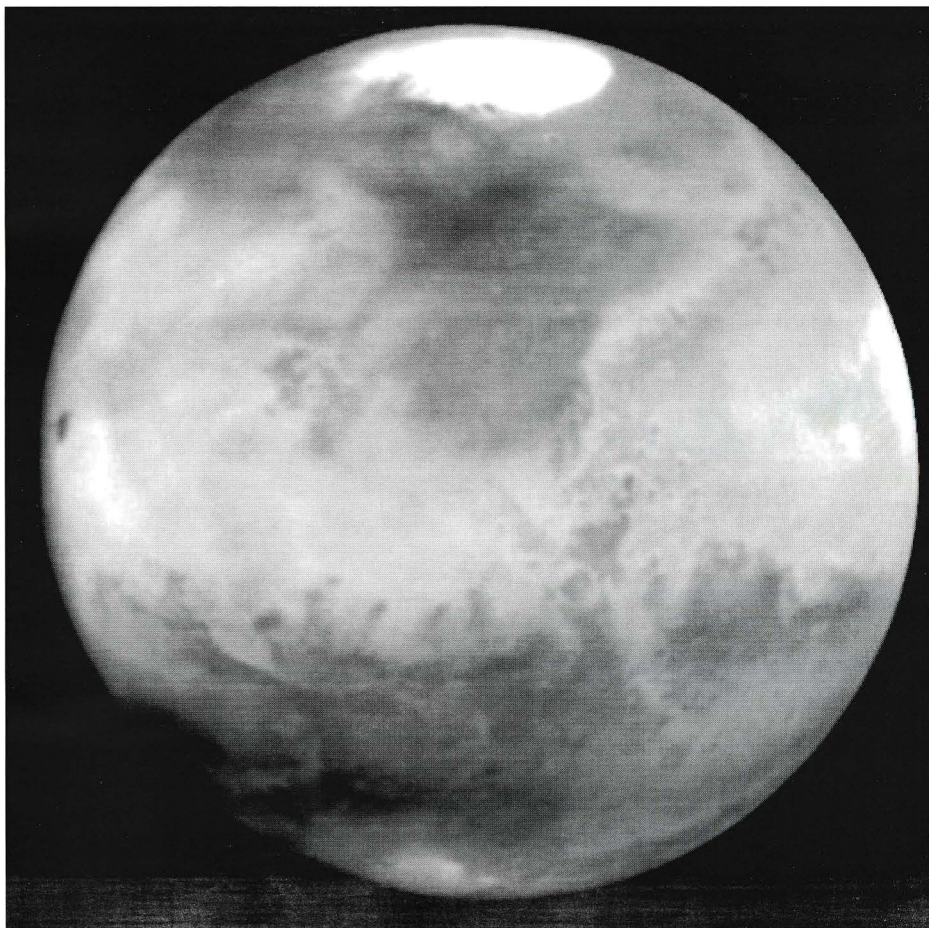
Når en stjerne dør vil den gjennomgå ulike faser, som det vil føre for langt å gjennomgå i detalj her. Leseren er kanskje kjent med begreper som protostjerner, brune og sorte dverger, røde kjemper, hvite dverger, superkjemper, supernovaer, nøytronstjerner og sorte hull. Hovedpoengene er at det utelukkende er stjernens masse, som avgjør hvilke faser den vil gjennomgå, og at i løpet av døds-kampen kan det p.g.a. videre kjernefusjoner av hydrogen og helium dannes høyere grunnstoffer. Mindre stjerner kan ende opp som hvite dverger, men disse kan senere trekke til seg store mengder materiale fra nabostjerner. Gjennom de ulike faser dannes grunnstoffer som karbon, oksygen, nitrogen, silisium, magnesium, jern, nikkel, kobolt, kalsium, titan, torium, uran, etc. Radioaktive isotoper kan ved fisjonsprosesser senere danne lavere grunnstoffer igjen.

En enkelt stjerne kan ikke danne alle mulige grunnstoffer, så det må ha foregått flere stjernedødsfall før man kan få dannet en ny stjerne med et palnetsystem, der alle mulige grunnstoffer forekommer, slik som hos oss. Det må derfor ha tatt noen mia. år før alle grunnstoffer overhodet var dannet og enda lengre tid før disse hadde samlet seg til steinplaneter rundt en nyfødt stjerne.

Skal man søke etter planeter med utenomjordisk liv, så må man altså lete etter stjerner, som har oppstått i gasskyer, som inneholder spor etter tidligere supernovaer og som spektrografisk kan påvises å inneholde høyere grunnstoffer enn hydrogen og helium. For å danne bergarter og stein, må vi ha oksygen, silisium, etc. Skal høyere livsformer oppstå, så må også mange andre grunnstoffer forekomme.

Men anta nå at vi finner en steinplanet med alle nødvendige grunnstoffer tilstede. Hva mer kreves for liv kan oppstå?

Vel, det synes å være enighet om at det kreves et stort, stabilt reservoar av vann (hav), som er i bevegelse. Til dette kreves at planeten ikke ligger alt for nær den stjerne den kretser rundt, slik som Merkur og Venus, for alt vann her har fordampet, slik at det ikke er noe vann igjen på overflaten. Temperaturen på Merkur og Venus går f.eks. på dagtid helt opp i rundt 450° C. Planeten kan heller ikke ligge for langt unna vertsstjernen, da havene i så fall ville fryse, noe som neppe er gunstig for utvikling av liv. En kjemisk lov sier at enhver kjemisk reaksjon går dobbelt så fort hvis temperaturen øker med 10° C (og halvparten så fort når temperaturen synker med 10° C). Liv kan derfor neppe



Mars

utvikle seg hvis det er for kaldt. Planeten kan derfor heller ikke ligge for langt unna den stjerne den kretser rundt. Dette innebærer også at planetens bane ikke kunne være for ellipse-formet.

I vårt solsystem antas det at liv bare kunne oppstå innenfor en "ring" eller egentlig et "kule-skall", hvis innerste grense begynner litt utenfor Venus og der skallet brer seg utover til litt utenfor Mars. Mars har en dagtemperatur på opptil 20°C ved ekvator, mens det om natten går ned til -140°C i det samme området.

Astronomene kaller dette ring-/skall-formede område **circum-stellar habitabel zone** "CHZ".

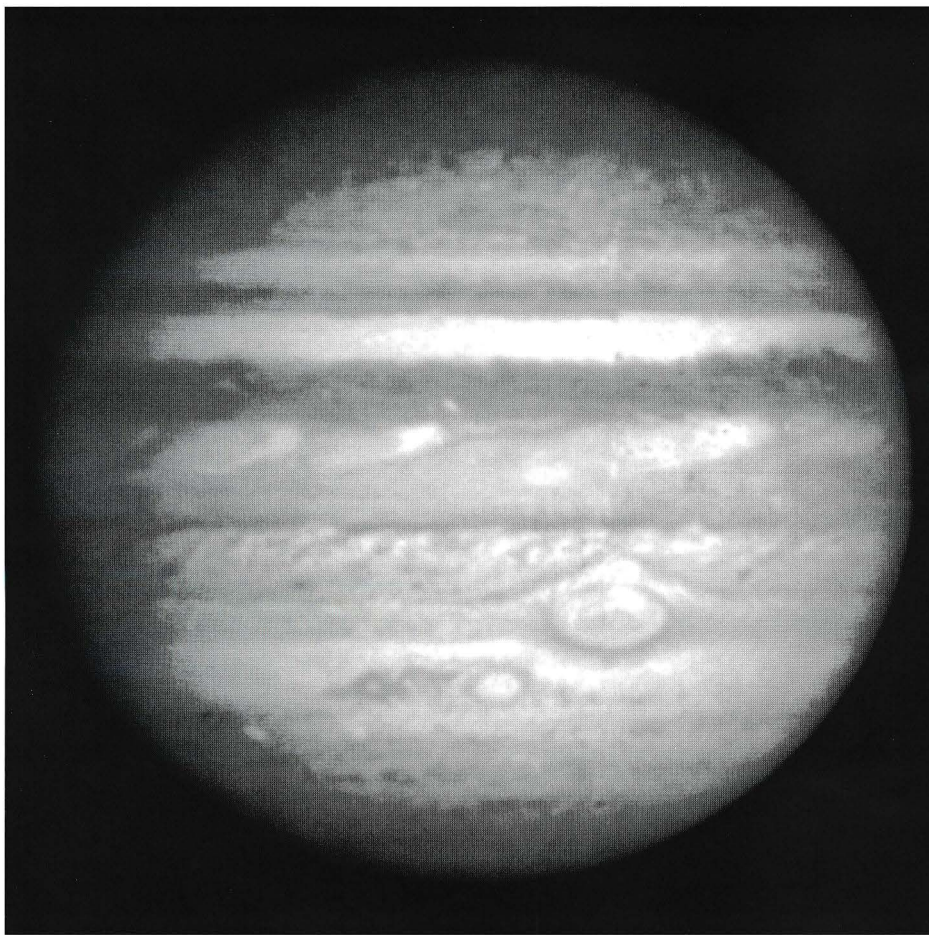
Et unntak fra antakelsen om at en livgivende planet må ligge innefor nevnte ring / kuleskall er kanskje Jupiter-månen Europa, hvis overflate er dekket av is, men der det er så mange sprekker og rifter i isen at man har mistanke om vulkansk aktivitet under isen, slik at havene muligens ikke er bunn-frosset. Et annet tegn på dette er at overflaten mangler hull og kratere etter nedfallende astero-ider, noe som tyder på at kratere med oppstående fjell-formasjoner ikke oppstår p.g.a. et flytende hav under isen, så hullene raskt dekkes til av en flytende væske som fryser til. Det kan tenkes at Jupiters enorme gravitasjonskraft river og sliter i et fast lag av bergarter på bunnen under havet, slik at

bunnen vibrerer eller beveger seg og danner sprekker i "jordskorpen" med varmeaktivitet eller vulkaner som følge. Vulkansk aktivitet er jo ellers kjent fra en annen av Jupiters måner, Io, (svovel) og fra Neptuns måne, Triton (gey-sirer av flytende nitrogen).

Da en atmosfære er nødvendig for utvikling av høyere, intelligent, landbasert liv, kreves en viss størrelse på planeten d.v.s. at den har sterk nok tyngdekraft til å kunne holde på sin atmosfære, slik at denne ikke etter hvert siver ut i universet.

Elektronskallene til atomer og molekyler er jo negativt elektrisk ladet og når disse støter sammen p.g.a. vinder og vibrasjoner i atomer og molekyler, så frastøtes de igjen.

Gjennomsnittshastigheten på atomer og molekyler i en gass er avhengig av gassens temperatur, men lettere gassmolekyler beveger seg i snitt raskere enn tyngre ved samme temperatur. Alle molekyler av en bestemt type beveger seg ikke hele tiden med samme hastighet ved samme temperatur, noen kan bevege seg litt raskere, andre litt langsommere enn de øvrige. Sporadisk kan gjen-tatte sammenstøt føre til at noen molekyler og atomer fyker utover mot verdensrommet med temmelig store hastigheter, men planetens gravitasjon vil trekke dem nedover mot planeten igjen. Enhver planet vil p.g.a. sin tyngdekraft ha sin unnslippeshastighet og hvis et molekyl befinner seg i det øv-



Jupiter

re lag av atmosfæren og oppnår en stor nok hastighet i retning ut fra planeten, så vil det unnslippe ut i universet og forlate planeten for godt. Slik kan planeten langsomt miste sin atmosfære. Mars, Merkur og Månen f.eks. er for små til å holde på sine atmosfærer. Mars' unnslippeshastighet er ca. 5 km/sek (mindre enn halvparten av Jordens) og den klarer ikke å holde på lette gasser som vanddamp, metan og ammoniakk. I dag regnes det jo som nesten sikkert at Mars tidligere hadde både elver, havområder og vanddamp i atmosfæren, men vannet har forsvunnet ut i universet over noen mia. år. Merkur kan ikke en gang holde på tyngre gasser som CO², oksygen eller nitrogen. Merkur er derfor uten atmosfære, mens Mars har en tynn atmosfære, der 95% består av CO². Noen ville derfor kanskje tro at Mars' atmosfære har en drivhuseffekt, men til det er den for tynn.

En planets atmosfære vil også fungere som et vern mot asteroider og meteoritter, for mange av dem vil brenne opp der på vei ned mot planetens overflate.

Videre kreves at planetens overflate er sammensatt av tektoniske plater, slik at vulkansk aktivitet og utflytning av lava i sprekene mellom platene lettere oppstår, og molekyler og stoffer fra planetens indre spruter utover overflaten og havene og gir gjødning til at livsformer kan oppstå. Merkur,

Venus og Mars har ikke slike plater i overflaten, mens Jorden har ca. 12. Den vulkanske aktiviteten må imidlertid ikke være så stor at CO²-innholdet i atmosfæren danner en drivhuseffekt, slik som på Venus.

Jupiter

Andre betingelser for at liv skulle kunne oppstå er at planeten har en måne av passende størrelse med en tyngdekraft som sørger for at havene er i bevegelse (havstrømmer, flo og fjære), slik at de enklere (organiske) molekylerne som fantes i havene har større mulighet for å treffe hverandre, reagere med hverandre og danne høyere, organiske molekyler, slik at liv kan oppstå.

Månen ville også influere på den tektoniske aktiviteten og den ville suge til seg en god del av de asteroider og meteoror som eller ville falle ned på planetens overflate, og som kunne utrydde alt liv. For 65 mill. år siden falt en asteroide ned i Yucatanområdet i Mexico og utryddet dinosaurene og rundt 75% av alt liv på jorden. Slike nestenutryddelser av alt liv på jorden har også skjedd 2-3 ganger tidligere.

Det er også fordelaktig med en stor planet, som f.eks. Jupiter i samme solsystem, for Jupiter virker p.g.a. sin enorme gravitasjonskraft som en støvsuger på asteroider og småplaneter, som ellers kunne ha utrettet katastrofer ved sammentreff med Jorden.

F.eks. antas det i dag at månen har oppstått ved en kollisjon mellom Jorden og en kjempeasteroide eller annen planet på størrelse med Mars for rundt 4 mia. år siden. Hadde denne falt ned 1-2 mia. år senere enn den gjorde, så ville det kanskje ikke ha oppstått noe liv på jorden.

Og sist, men ikke minst, må planeten ha en passende stor jernkjerne, som danner et magnetfelt rundt hele planeten og beskytter den mot elektrisk ladet partikkelstråling som elektroner, protoner og alfa-partikler, og et ozonlag som beskytter mot at høyfrekvent elektromagnetisk stråling fra vertsstjernen og verdensrommet for øvrig ødelegger et hvert liv på overflaten.

Hvor i en galakse kan en planet utvikle liv ?

Men enda flere betingelser må tilfredsstilles for at liv skal kunne oppstå på en planet.

Moderne forskning viser nemlig at akkurat som liv bare kan oppstå på en planet, som ligger innenfor et bestemt ring / skallformet område rundt en stjerne (CHZ), så må vertsstjernen for vedkommende planet befinne seg innenfor et visst ringformet område i en viss avstand fra sentrum i den galakse som stjernen tilhører !

Astronomene kaller dette konseptet for **galactic habitabel zone, GHZ**, og argumentasjonen er som følger :

Big Bang produserte hydrogen og helium og lite annet. Over de neste 10 mia. år "kokte" universet dette sammen til en rik stuving av grunnstoffer.

Undersøkelser av universets bakgrunnstråling viser at det allerede meget raskt etter Big Bang oppstod ujevnheter i tettheten av ursuppen, noe som igjen førte til at stjerner ble dannet hyppigere i de tetteste områdene enn i andre. Stjerner samlet seg til galakser og galaksehoper med ujevn tetthet. For galaksenes vedkommende er det langt flere stjerner nærmere sentrum enn det er ute i periferien.

Spiralgalakse

I galaksenes sentrum har stjerner og rester av stjerner smeltet sammen til sorte hull

Gjennom gjentatte stjernefødsler og dødsfall og generasjoner av de største stjernene (som lever kortest) d.v.s gjennom dannelse av røde kjemper, supernovaer og hvite dverger, oppstod høyere grunnstoffer med ujevn tetthet i universet. Disse høyere grunnstoffene er byggesteinene i Jordlignende steinplaneter og mengden av dem i et område av universet avgjør størrelsen på de steinplaneter, som kan dannes der. Og som nevnt ovenfor er steinplanetenes størrelse en avgjørende faktor for at de kan opprettholde en geologisk aktivitet (tektonisk og vulkansk), kan

holde på hav og atmosfærer og for at liv kan utvikle seg.

Ja, selv utvikling av gassplaneter av Jupiters kjempestørrelse og større, synes å være avhengig av tilstedeværelsen av høyere grunnstoffer, da utenomjordiske planeter av denne type bare er funnet i områder av universet som er rike på høyere grunnstoffer. Hittil har man ikke funnet noen slike kjempeplaneter rundt stjerner som inneholder mindre enn 40% av solens forekomst av høyere grunnstoffer. Man antar nå som en hypotese, at hydrogenet i slike gassplaneter må ha en kjerne av høyere grunnstoffer å kondensere på. I en studie som ble offentliggjort i 2000, viste det seg at Hubble teleskopet ikke fant noen kjempeplaneter rundt stjernene i stjernehopene 47 Tucanae, der stjernene bare inneholder 25% av den mengde høyere grunnstoffer som solen har.

På den annen side vil for mye av høyere grunnstoffer føre til dannelsen av store steinplaneter, som på grunn av sin sterke tyngdekraft vil trekke til seg større mengder av flyktige stoffer (lette og flytende) og de vil derfor få en jevnere topografi, slik at de har større sjanse for å bli fullstendig dekket av vann, til skade for utvikling av høyere livsformer, som krypdyr og pattedyr. På Jorden er blandingen av land og hav bl.a. viktig for temperaturen i atmosfæren. (Dessuten er det vanskelig å tenke seg en utvikling av industriell

produksjonsvirksomhet under vann !)

Det antas også at høy forekomst av høyere grunnstoffer i gasser og planeter i et planetsystem kan gjøre planetenes baner ustabile og for eksempel få Jupiterlignende kjempeplaneter til å skifte bane. En slik planet vil nemlig suge til seg alt omkringliggende materiale og vokse seg stadig større. Til slutt blir den for massiv til å kunne fortsette i en ytre bane og vil falle inn i en bane nærmere vertsstjernen. En slik baneendring vil få en katastrofal innflytelse på mindre planeter, som enten vil bli slynget ut i verdensrommet eller vil falle ned på den vertsstjernen de kretser rundt eller på kjempeplaneten. I alle tilfelle er det ute med livet på vedkommende planet. En australsk forsker mener at sannsynligheten for et baneskifte for kjempeplaneter stiger temmelig bratt med forekomsten av høyere grunnstoffer, og hevder at dersom denne forekomsten er 3 ganger så høy som i vårt solsystem, så vil en voksende, kjempegassplanet før eller senere nødvendigvis måtte komme til å få et brått baneskifte.

Så hvor i en galakse skal vi da lete for å finne steinplaneter med størst sannsynlighet for utvikling av liv ?

Astronomene inndeler røft sett en spiralgalakse som Melkeveien i 4 hoveddeler (har kun engelskspråklige begreper her) : Halo, Thick disk, Thin disk og Bulge, der tettheten av gasser, tåker, stjerner og stjernehop

øker i nevnte rekkefølge.

Haloen er et kuleformet område som omslutter en hel spiralgalakse fullstendig også utenfor spiralarmene. Radius i haloen er altså noe større enn avstanden fra galaksens sentrum til tuppen av spiralarmene. Bulge er det litt flatklemte, kuleformede område rundt kjernen, der radius i denne kulen er ca 1/4-1/3-del av radius i haloen. Disk er det flate område (plan) der spiralarmene befinner seg, Thick disk er det område i disk som befinner seg lengst fra planet, men Thin disk er området i disk nærmest planet. Det er flytende og litt uklare grenser mellom disse områdene.

I haloen og i thick disk befinner det seg hovedsakelig eldre stjerner som er fattige på høyere grunnstoffer, fordi de ble dannet så tidlig i universets historie at det ikke fantes store mengder av høyere grunnstoffer. Det er derfor usannsynlig at steinplaneter så store som Jorden kan ha blitt dannet der, og dermed er det liten sjanse for liv (se foran). Det er derfor liten grunn til å lete etter intelligente livsformer særlig langt fra det plan galaksen hovedsaklig ligger i. Man må lete i "rimelig nærhet" fra galaksens plan.

Halleys komet

Solen ligger i Thin disk i en avstand fra Melkeveiens sentrum som tilsvarer 3/5 av radius i haloen, eller ca 28.000 lysår fra sentrum. Forskning på spektrallinjeegenskaper i løpet av de siste 3-4 år har vist at forekomsten av høyere grunnstoffer synker med økende avstand fra en galakses sentrum. Dette er rimelig, da det er mindre tetthet av stjernedannende gasser jo lengre man kommer fra sentrum, følgelig har det også blitt dannet færre store stjerner i disse områdene, som i sin tur kunne produsere høyere grunnstoffer.

Et annet moment er tidsfaktoren. Antall stjernefødseler i den første tiden etter at en galakse dannes øker inntil det nås et maksimum, deretter synker antall nye stjerner pr tidsenhet. Melkeveien oppnådde sitt stjernedannelsesmaksimum for 8-10 mia. år siden, deretter har antall stjernedannelser pr. år sunket.

Dannelsen av høyere grunnstoffer får



Spiralgalakse



Halleys komet fotografert 1986

imidlertid rimelig nok et etterslep da det tar en tid før stjernene dør igjen og starter produksjonen av høyere grunnstoffer i sin døds-kamp. For tiden øker fortsatt mengden av høyere grunnstoffer med 8% pr. mia. år ! Men ettersom gassforekomstene der stjerner fødes minker, vil *økningen* i mengden av høyere grunnstoffer minke i fremtiden.

Vi kan derfor *begrense utbredelsen av GHZ både i rom og tid !*

Stjerner som dannes i dagens Melkevei med en mengde av høyere grunnstoffer på mellom 60% og 200% av solens, befinner seg hovedsaklig mellom 14.800 og 37.900 lysår fra Melkeveiens sentrum.

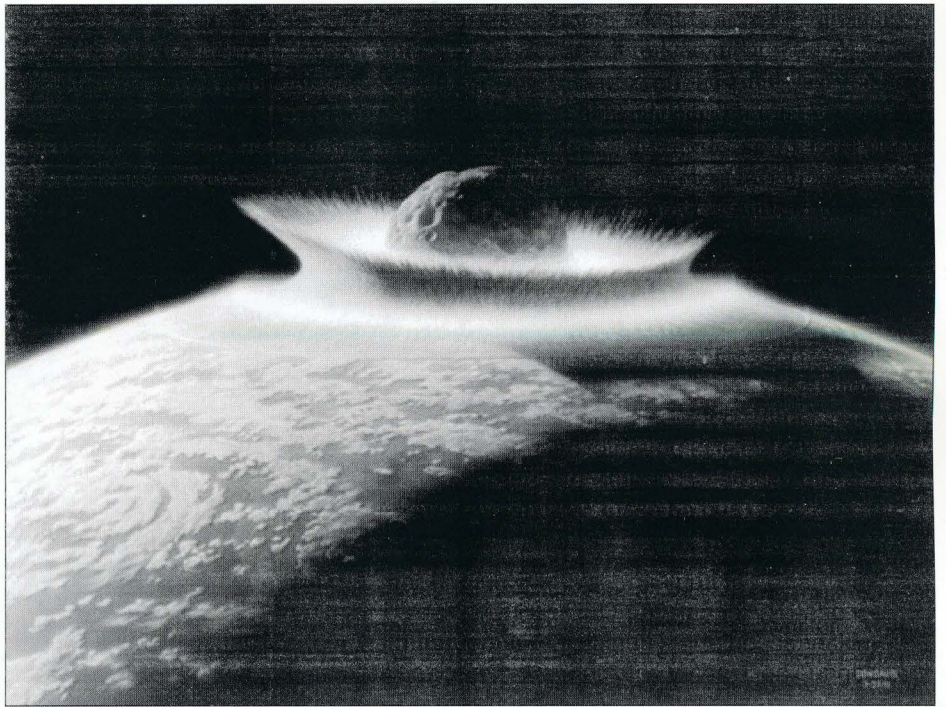
Rundt slike stjerner er det større sannsynlighet for å finne store Jupiterlignende planeter og dermed også antakeligvis større sjanse for å finne steinplaneter som Jorden.

Forekomsten av høyere grunnstoffer er en nødvendig men ikke en tilstrekkelig betingelse for å finne steinplaneter egnet for utvikling av liv. Det innbyrdes forhold mellom disse grunnstoffer spiller naturligvis en avgjørende rolle. Anta f.eks. en planet ble dannet med store mengder radioaktive grunnstoffer med lang halveringstid eller at det var mer natrium, klor og svovel enn silisium. Det ville neppe bli særlig levelig !

Siden de stjernedannende gassforekomstene i Melkeveien minker (brukes opp), er stjernefødsler nå mer sjeldne, og det er nå færre dannelser av store stjerner i forhold til små stjerner enn før. De store danner oksygen, silisium, magnesium, kalsium, titan, torium og uran, mens de små stjerner danner jern, nikkel og kobolt. Følgelig vil steinplaneter som dannes i dag, ha større innhold av jern enn de som ble dannet for 5 mia. år siden. De vil altså få en større jernkerne enn de som ble dannet tidligere og om 4,5 mia. år vil de få rundt 40% mindre oppvarming fra spalting av radioaktivt kalium, torium og uran, noe som kan bli skjevesvangert for en videre utvikling av nytt liv i Melkeveien. Det er nemlig spaltingen fra slike isotoper, som driver platetektonikken på Jorden, noe som spiller en avgjørende rolle i den geokjemiske syklus som regulerer mengden av CO₂ i vår atmosfære. Kanskje steinplaneter som dannes i dag vil bli enplate planeter som Venus og Mars ? Mangelen på platetektonikk på Venus bidrar til de "helvetestilstander" som råder der !

Foreløpig er imidlertid ikke alle gåter omkring hvordan en planets geologi influer på dens varmestømmer og klima løst.

Men selv om vi hadde nøyaktig den riktige blandingen av grunnstoffer for å produsere en "ny jordklode", så er det likevel ikke sikkert at liv ville utvikle seg der. En planet måtte også beskyttes mot aktuelle trusler ! Slike trusler kan inndeles i to kategori-



Kollisjon i rommet

er : Kollisjoner med asteroider og kometer, og strålingsutbrudd fra omkringliggende radioaktive kilder.

I vårt solsystem er hyppigheten av nedfall av asteroider og meteoritter avhengig av Jupiters bane og størrelse, resten av galaksen har liten betydning. **Asteroidene** har sine mer eller mindre sirkelrunde baner mellom Mars og Jupiter og har ulike omløpshastigheter rundt solen. På grunn av Jupiters gravitasjonsmessige innflytelse kan de enkelte ganger komme ut av sine baner og havne i mer ellipseformede baner. En forskergruppe ved European Southern Observatory hevder at de nylig oppdaget verdens største asteroide (2001 KX76), som er ca 1200 km lang. Banen ligger like utenfor Pluto og den nye asteroiden er til og med større enn Plutos måne, Charon.

Her kan nevnes at asteroiden, som eksploderte over Tunguska i Sibir i 1908, tilsvarte en 50 megatons bombe og blåste ned trær i 30 km omkrets. Smellet kunne høres 1000 km borte.

Komettruselen er derimot temmelig følsom for den galaktiske aktivitet. Kometer har sin opprinnelse i Kuiperbeltet, som starter like utenfor Neptun og i Oortskyen, som brer seg halvveis ut til den nærmeste stjernen. Andre stjerner har sannsynligvis lignende områder. Infrarøde observasjoner av unge nærliggende stjerner viser at de er omgitt av en slags støvskyer, som ligner på objektene i Kuiperbeltet. Nylig har man funnet vandamp rundt stjernen IRC+10216 og denne antas å ha fordampet fra kometer. Studier av spektrallinjene fra stjernen Beta Pic-toris, antyder innfallende kometer.

Tenkt kollisjon med asteroide

I juli 1994 ble en komet (Shoemaker-Levy 9) filmet fra en romsonde da den falt ned på Jupiter etter ca. 20 helt merkelige ellipse- og spiralformede omløp rundt solen og Jupiter. Den kunne for så vidt like gjerne ha havnet på solen eller på Jorden og i så fall ha utrettet skade her. Et astronomteam har nylig meldt at de ved hjelp av Hubble teleskopet har oppdaget noen småobjekter i Kuiperbeltet på helt ned til 20 km i diameter. Teamet hevder at det kan være så mange som 100 mill. av dem, men nærmere undersøkelser gjenstår før man kan være helt sikker på dette.

Siden kometene i Oortskyen bare er løselig bundet til solen skal det ikke mye til for å sende dem innover i solsystemet. Et lite påtrykk fra Melkeveiens "gravitasjonsbølger" (alle stjernene i galaksen henger jo på en eller annen måte sammen gravitasjonsmessig), fra en kjempemessig molekylsky eller en forbipasserende stjerne kan bli avgjørende. Frekvensen av slike påvirkninger vil være avhengig av vår posisjon i Melkeveien. Nærmere galaksens sentrum er det flere stjerner og dermed også mer påvirkning på et planetsystem fra nabostjerner. Man har også funnet at svært mange av galaksens stjerner er dobbelt- og trippelstjerner som kretser rundt hverandre, med de varierende gravitasjonsfelt, som opptrer i nærheten av slike systemer. Dessuten vil et planetsystem, som dannes i et område rikt på høyere grunnstoffer, sannsynligvis ha flere kometer enn et som dannes i et område med fattigere forekomster. Planetsystemer nærmere galaksens sentrum vil derfor bli mer utsatt for kollisjoner med kometer enn vårt eget og slike

kollisjoner kunne fort ødelegge alt liv på en planet.

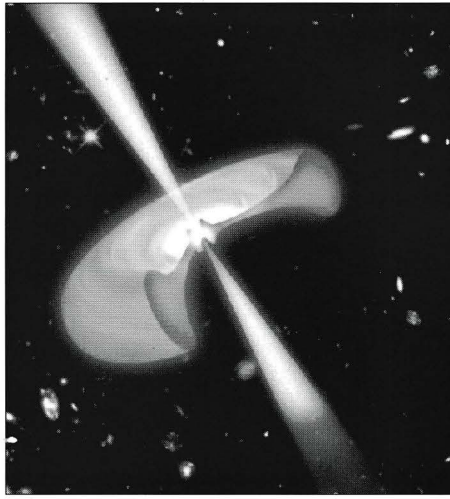
Energirik stråling er også et mye større problem i de indre regioner av galaksen enn i vårt område. Opp til et viss punkt kan en planets magnetfelt ta seg av mye av den innkommende partikkelstrålingen (elektrisk ladete elektroner, protoner og alfapartikler) og ozonlaget kan beskytte mot farlig elektromagnetisk stråling, som røntgen- og gammastråling.

Men tilstrekkelig energirik stråling (f.eks. av elektrisk nøytrale partikler som nøytroner) kan jonisere atmosfæren og generere så store mengder av nitrogenoksyder at disse slår ut ozonlaget. Høyfrekvent elektromagnetisk stråling som deretter treffer de lavere lag av atmosfæren kan også produsere en skur av dødelige, sekundære partikler.

De værste, naturlige kildene til slik stråling er aktive utbrudd fra galaksens sentrum, supernovaer og gammaglimt. For tiden er Melkeveiens kerne inaktiv uten særlig mye stråling og det gigantiske sorte hull der inne ser ut til å sove. Men studier av andre galakser viser at sovende sorte hull har en tendens til å våkne når en stjerne eller en stjernehop kommer for nær og blir trukket inn i hullet. Resultatet er et enormt utbrudd av høyenergetisk, elektromagnetisk og partikkelstråling. Mesteparten av denne strålingen blir konsentrert om to jetstrømmer ut langs galaksens rotasjonsakse, men mange ladete partikler vil gå ut i spiral langs galaksens magnetfeltlinjer og fylle hele galaksen. Den værste stedet å være under et slikt utbrudd er naturligvis i Bulben, altså i nærheten av kjernen. Ikke bare ville den kosmiske strålingen bli høy, men stjerner i nærheten av kjernen kunne få mer elliptiske baner, som kunne bringe dem farlig nær hullet eller jetstrømmene.

Supernovaer og gammaglimt utgjør også større trusler i de indre galakseområder enn i de ytre, p.g.a. at det er flere stjerner der. Observasjoner av supernovarester indikerer at antall supernovaer har et maksimum ved omtrent 60% av solens avstand fra sentrum, der de er 1,6 ganger mer vanlig enn i vårt område.

Truselen fra gammaglimt er for tiden noe usikker, astronomene vet foreløpig ikke nøyaktig hva som setter i gang disse gigantiske eksplosjonene og hvor smal eller utbredt strålingen er. Men man tror at gammaglimt oppstår når ekstremt store stjerner dør. Et sort hull, en voldsomt virvlende skive og to uhyre kraftige jetstråler oppstår. Fra et område av rommet på størrelse med Oslo frigjøres, i en kort periode, helt enorme energimengder.



Illustrasjon av gammaglimt

Gammaglimt

Stråling kan også så og si "drepe livet allerede i krybben". Sollignende stjerner blir sjelden født i ensomhet, men er ofte omgitt av større og mindre stjerner. De høye nivåene av ultrafiolett stråling fra store stjerner kan erodere de flate diskene av gasser og støv rundt nærliggende stjerner, og dermed redusere deres muligheter for å danne kjempeplaneter. Dermed vil en steinplanet av Jordens type miste den beskyttelse som en kjempeplanet utgjør i og med at denne vil tiltrekke seg mesteparten av de asteroidene som ellers ville kunne forårsake katastrofer på steinplaneten og forhindre utviklingen av liv der. En amerikansk astronom har anslått at 90% av stjernene får planetdannelse ødelagt av nærliggende kjempestjerner med høy stråling. Og dette kan kanskje forklare hvorfor vi bare har funnet planeter ved 3% av våre nærliggende stjerner.

Alle de førstnevnte truslene antyder for så vidt at det skulle finnes et bredt ringformet område (GHZ) i passende avstand fra en galakses sentrum der liv kunne utvikle seg. Men problemet ved nærhet til andre stjerner medfører at *denne ringen likevel er nokså smal*. Årsaken til dette er at de indre og ytre deler av en galakses spiralarmer ikke beveger seg like fort rundt galaksens sentrum og at det kan oppstå kollisjoner mellom forskjellige spiralarmer eller deler av spiralarmer, slik at det fra tid til annen kan forekomme at en nyfødt stjerne havner inn i et område, der det er mange andre stjerner. Ringen som utgjør GHZ ligger der hvor stjernenes omløpstid rundt galaksens sentrum er lik spiralarmenes gjennomsnittlige omløpstid. En stjerne med denne beliggenhet vil da nemlig ikke ha særlig stor sjanse for å komme inn i andre stjerners nærhet, da spiralarmerne sjeldnere kommer i kontakt med hverandre her. Spiralarmerne ser nok vakre ut fotografert fra avstand, men den intense stjernedannelsen og de gigantiske

gassskyene mangedobler risikoen for at et spirende liv skal bli ødelagt.

På dette stadiet i forskningen har man fremdeles ikke funnet den nøyaktige utformingen av GHZ, men fortsatte studier av kometer, galaksenes kjerner, supernovaer, gammaglimt, og stjernenes bevegelser og dynamikk vil hjelpe til med å klarlegge beliggenheten og utbredelsen av GHZ.

De indre områder av en galakse er mindre egnet for utvikling av liv p.g.a. stjernenes ustabile baner rundt galaksens sentrum, strålingsutbrudd og nedfall av kometer. De ytre områder er sikrere, men Jordlignende steinplaneter er mindre der fordi forekomsten av høyere grunnstoffer er lavere. GHZ ser derfor ut til å være et *ringformet område rundt Melkeveiens sentrum i omtrent solens avstand fra sentrum*. Vi må her huske på at det tok ca. 4,6 mia. år fra Jorden ble dannet til menneskene oppstod. Utviklingen av intelligent liv i galaksen krever derfor et rimelig stabilt miljø gjennom meget lang tid, for i løpet av 4,6 mia. år kan jo nokså mye skje!

GHZ konseptet dreier seg om å anslå en *sannsynlighet* for at liv kan utvikle seg. Liv kunne naturligvis også oppstå utenfor GHZ, men sannsynligheten for at det vil oppstå innenfor ringen er mye høyere enn utenfor. På den annen side vil på langt nær alle planeter innenfor GHZ inneholde liv. Det antas også at GHZ langsomt kryper utover i galaksen, da forekomsten av høyere grunnstoffer ser ut til å øke utover i galaksen med tiden. Men konseptet har stor betydning for letingen etter utenomjordisk intelligent liv. Det tar sikte på å angi det område i Melkeveien, der sannsynligheten for liv er størst, slik at vi kan konsentrere vår leting nettopp i de områdene. Alt nå kan vi med rimelig sikkerhet slå fast at haloen, de ytre områder av disken, samt bulben, er dårlige områder å lete i.

GHZ konseptet har også virkning på den gamle debatten omkring **Fermis paradoks**:

Hvis universet yngler over av andre intelligente sivilisasjoner, så burde vi egentlig ha sett noe til dem. Og hvis vi ikke har oppdaget dem enda, så er vi sannsynligvis alene. Jeg ser her bort fra alle observasjonene som "UFO" stadig melder om i Rapportnytt og andre artikler, men velger å innta en mer filosofisk holdning. Det kan jo tenkes at andre sivilisasjoner mangler motivasjon for å reise rundt i Melkeveien for å utforske den. Men hvis de er på reise for å finne annet liv, så er det naturlig at de først undersøker GHZ-området, og da vil kanskje vårt solsystem befinne seg relativt langt oppe på deres "shoppingliste"! Riktignok er GHZ stort, men det er jo bare en liten del av hele galaksen og konseptet reduserer betydning



To galakser

gen av argumentet om at dersom andre var på jakt etter slike som oss, så ville de aldri finne oss i den enorme Melkeveien.

Videre så *begrenser GHZ idéen utbredelsen av intelligent liv ikke bare i rom, men også i tid!* Melkeveien hadde tidligere langt flere supernovaer og en aktivt sprutende kjerne som bredte sine farlige partikkelstråler utover langs magnetfeltlinjene i hele galaksen. *Det er bare i løpet av de siste 5 mia. år at intelligent liv kunne ha oppstått!* Vårt solsystemets høye innhold av høyere grunnstoffer ga oss muligens en "flying start" i utviklingen av våre livsformer, så man kan kanskje med en viss rett hevde at vi ligger litt foran andre, slik at foreløpig er komplekst liv så sjeldent at vi i realiteten er omtrent alene. Jeg ser her bort ifra bakterier og andre en-cellede livsformer, som ofte tåler langt større påkjenninger enn vi, både hva angår temperaturendringer, periodevis mat og vannmangel, samt stråling.

I det videre univers *utenfor Melkeveien ser mulighetene for andre, høyere livsformer enda mindre lovende ut.* 80% av stjernene innefor vårt lokale område i universet befinner seg i galakser, som lyser mindre enn Melkeveien. Og ettersom den gjennomsnittelige forekomst av høyere grunnstoffer i en galakse har en positiv korrelasjon med dens lyssterkhet, skulle mange andre galakser ha under-skudd på steinplaneter av Jordens størrelse. Dessuten er mange galakser elliptiske (ellipsoider) og ikke spiralarmede, flate galakser. I slike galakser roterer stjernene rundt galaksesentret i tilfeldige, elliptiske baner, som ikke ligger i samme plan, og her er det større risiko for at stjernene fra tid til annen kommer i nærkontakt med galaksens livsfarlige, sentrale regioner. På mange måter er Melkeveien en meget beboelig galakse med sin flate disk, mange stjerner med ordnede, faste baner omkring sentrum og en god por-sjon høyere grunnstoffer.

To galakser på kollisjonskurs

Den eneste ulempen med vår galakse er at denne fordelaktige situasjonen muligens ikke vil vare så lenge. Hypoteser spår at Andromedataken vil inngå i et sammenstøt med Melkeveien om bare 3 mia. år! En slik kollisjon vil rive de fleste stjernene i Melkeveien ut av sine ordnede baner. Den vil også fylle på med friskt, nytt drivstoff til Melkeveiens sentrale, sorte hull, med mulige katastrofale konsekvenser for befolkningen på Jorden.

Men inntil videre kan vi vel ha en avslappet holdning til denne apokalypsen og dermed ønsker jeg UFO's lesere en riktig god jul!

Kilde : Hovedsakelig
"Scientific American", Oktober 2001

Hemmelige UFO-dokumenter offentliggjort

Nye fakta om den velkjente Randlesham-Forest saken er kommet for dagen, takket være to britiske UFO-etterforskere.

De to UFO-etterforskerne David Clarke og Andy Roberts har lyktes i å få tilgang til tidligere hemmelige dokumenter om Randlesham-Forest saken. Dokumentene ble offentliggjort på deres forespørsel i høst (2001) av det britiske forsvarsdepartementet og omfat-

ter 155 sider. Fem sider er fortsatt hemmelige av hensyn til nasjonens sikkerhet (to) og for at de inneholder betenkninger, råd og/eller anbefalinger (tre). Ifølge Clarke og Roberts "finnes det ingenting i dokumentene som styrker påstanden om at noen form

for mørkelegging har funnet sted for å skjule bevis for en ET-landing eller at forsvarsdepartementet har vist annet enn laber interesse for hele saken allerede fra begynnelsen".

Kilde: UFO-Aktuelt nr. 3 2001

Nye beviser for vann i rommet

Når det har skjedd på vår planet, er det mulig at det skjer på andre planeter.

Jon Erik Hove

jon@ufo.no

Komplekse karbon-molekyler og vann, som er nøkkelingrediensene for liv, er i senere tid blitt oppdaget i støv- og gassansamlinger rundt fjerne stjerner. Funnene styrker teorien om at liv er ganske vanlig i universet.

Astronomer rapporterte nylig (ultimo februar) at observatorier i bane rundt jorden som har undersøkt rommet rundt både unge og døende stjerner har funnet store mengder vanddamp og klare spor etter karbonmolekyler som kan spille en stor rolle i organisk kjemi.

«Dette styrker i stor grad muligheten for liv andre steder», sa Martin F. Kessler, en vitenskapsmann ved den europeiske romorganisasjonen ESA. «Det viser at den komplekse karbonkjemien ikke er unik for jorden. Vi ser nå lignende kjemi andre steder i universet.»

Funnene beviser ikke at liv eksisterer andre steder enn på jorden, sa Martin Harwit, en astronom ved Cornell University. «Men det beviser at betingelsene som leder til dannelsen av liv finnes svært mange andre steder».

Harwit var leder av et panel forskere som i slutten av februar presenterte data fra «Submillimeter Wave Astronomy Satellite» og ESAs «Infrared Space Observatory». Panelet var samlet ved et nasjonalt møte holdt av «The American Association for the Advancement of Science».

Gary J. Melnick, leder av et internasjonalt team som bygget astronomisatelitten (førstnevnte over) sa i en uttalelse at spor etter vann ikke er uvanlig i varme regioner rundt nydannede stjerner.

Senere i dannelsen av en stjerne blir den vanskelig å finne spor etter vann. Edwin Bergin ved Harvard-Smithsonian Center foreslår at vann finnes, men i form av is samlet

rundt støvkorn. Bergin kom med en hypotese om at disse isdekte støvkornene kolliderer, holder seg sammen og danner stadig større objekter og blir til slutt «byggsteinene for planeter i et nytt solsystem».

«Vannet som frigis når disse planetene dannes kan danne sjøer, hav og elver», sa Bergin. «De støvklumpene som ikke inngår i dannelsen av planeter kan ende opp med å danne det vi kaller kometer».

Bergin sa vider at funnene som er gjort er bevis for at vann fins i rikelige mengder i interstellart rom og kan kanskje ha blitt absorbert av andre proto-jordkloder der ute. «Når det har skjedd på jorden, kan det også ha skjedd med andre planeter».

«Det faktum at vann nå er blitt oppdaget i områder hvor stjerner dannes er et godt tegn for at betingelsene for liv er der», sa Harwit.

Kilde: <http://www.space.com>

Studie antyder at Venus kan ha vært en våt planet

Forskere søker etter bevis for at Venus en gang kan ha hatt flytende vann som på Jorden.

Jon Erik Hove

jon@ufo.no

Den varme, tørre planeten Venus kan en gang i fortiden ha vært en våt, kjølig verden lignende jorden sier forskere nå ut fra nyere forskningsresultater.

De nye bevisene kommer fra en serie eksperimenter som dokumenterer den kjemiske stabiliteten til et vanlig mineral som dannes i nærheten av vann ved temperaturer tilsvarende temperaturen på overflaten av Venus.

Forskningen fokuserte på «tremolite», en type mineral som formes når lava og magma kommer i kontakt med vann. Forskere ved University of Washington i St. Louis fastslo

at «tremolite» er mye mer stabilt enn tidligere antatt. Det vil ta omkring 4 milliarder år å oppløses ved betingelser tilsvarende de som fins på overflaten til Venus, hvor temperaturen ligger rundt 465 grader C.

Tilstedeværelsen av «tremolite» på Venus vil en gang for alle kunne bekrefte om Venus mistet vann over tid, i henhold til forskerteamet som presenterte de nye bevisene i januar.

«Vi har dokumentert at dette mineralet kan stå i mot ekstreme temperaturer og være intakt i flere milliarder år. Hvis vi kan finne dette mineralet, eller et annet tilsvarende mineral, da vil vi ha bevis for at Venus hadde vann en gang for lenge siden», sa forskeren Natasha Johnson.

Indirekte bevis for at Venus hadde vann i forhistorien er funnet i planetens høye forholdstall på deuterium i forhold til hydrogen. Deuterium, en tyngre form for hydrogen, kan indikere at vann tidligere har eksistert på Venus.

«Vi vil vite om det er verd å bruke tid å

foreta en ekspedisjon til Venus for å se etter mineraler som har vann i seg», la Johnson til.

Den nye rapporten av Johnson og hennes kollega Bruce Fegley Jr. bidrar til teorien om at Venus fremdeles har vann, innelåst i mineral forekomster.

Vann kan fremdeles finnes på Venus, ifølge forskerne. Dersom mineralet «tremolite» eller relaterte mineraler i forhistorien ble dannet på Venus kan moderne teknologi oppdage dette, sier forskerne. Johnson la til at en ny generasjon landingsfartøyer må til for å kunne studere den skydekte og varme planeten nærmere.

«Det har gått omkring 20 år siden vi satte ned noe landingsfartøy på planeten», sa Johnson. «Selv om det virker som om vi har studert alt som er nødvendig - eller alt vi kan - om Venus, har vi i realiteten bare skrapet på overflaten».

Kilde: <http://cnn.com>

Vi er ikke alene i universet!

«Det er nok en indikasjon på at liv er vanlig i universet. Det er ikke noe direkte bevis, men det peker i den retningen», sier Norman Murray ved University of Toronto.

Av Jon@ufp.no

En astronom ved University of Toronto har funnet ferske indikasjoner på at vi ikke er alene i rommet. Etter å ha analysert jerninnholdet i stjerner konkluderer Norman Murray ved University of Toronto at Jordlignende planeter går i bane rundt de fleste stjerner i vår galakse.

Og dersom så mange stjerner har planeter - øker sjansene dramatisk for eksistensen av andre Jord-lignende planeter som kan gi rom for liv. Det er ytterligere en indikasjon på at liv kan være vanlig i vår galakse», uttaler Murray på en nylig avholdt pressekonfe-

ranse. Det er ikke noe bevis for at det finnes flere planeter som Jorden, men det peker i den retningen.

Murrays funn ble offentliggjort 19. februar ved det årlige møtet til «American Association for the Advancement of Science» — verdens største gruppering av vitenskapsfolk. Murrays funn er at et høyt innhold av jern er typisk for vår sol og for de 55 solliknende stjernene vi har oppdaget har planeter i bane rundt seg.

Ved å bruke bildeteknikk som kan oppdage de kjemiske egenskapene ved disse stjernene har Murray undersøkt jern-innholdet i stjernene. Han har ut fra dette funnet statistiske mønstre som viser at dette eksakte jern-innholdet har kommet til etter at stjernene har blitt dannet. Systematisk har han studert disse dataene og har konkludert med at dette kun kan skyldes at jordlignende planeter må gå i bane rundt disse stjernene.

Vårt solsystem viser hvordan planetene slynger jern inn til solen, sier Murray. En stor ring med jern-rike asteroider mellom Mars og Jupiter blir kontinuerlig forstyrret av Jupiters gravitasjonskraft, noe som medfører at en del asteroider blir slynget ut av

vårt solsystem og andre rett inn mot solen. Noen få blir fanget av Jordens gravitasjonskraft og blir meteoriter.

Gjennom lang tid har jern tilsvarende den doble massen av vår jordklode blitt akkumulert av Solen, sier Murray. Og det er en tilsvarende jern-»signatur» hos andre solliggende stjerner som vi vet har planeter i bane rundt seg. Basert på jerninnholdet kan vi konkludere med at «det finnes jordlignende planeter i bane rundt de fleste stjerner i vår galakse», sier Murray.

Hvis bare halvparten av vår galakses stjerner har en eller annen form for planet, og hvis bare en prosent av disse planetene er Jordlignende, vil det si at det finnes mer en milliard «Jordkloder», uttaler Murray.

Murray sier at det er mulig at det finnes jernrike asteroider i bane rundt en stjerne uten at det finnes noen planeter. Men - for at dette jernet skal kunne nå inn til stjernene, kreves det en planet for å forstyrre banen til disse asteroidene slik at de krasjer inn i sin moderstjerne.

Kilde: www.thestar.com

NSA og UFO

Dokumentene du vil finne på dette nettstedet dreier seg om NSAs (National Security Agency's) forhold til UFO, eller retttere sagt dokumenter NSA har gjort offentlig på nettet vedrørende dette.

Jon Erik Hove

jon@ufo.no

Du vil på dette nettstedet finne en lang rekke dokumenter som omhandler NSAs forhold til UFO. Mange av dokumentene krever at du har installert Adobe Acrobat Reader (3.0 eller nyere) på maskinen for å kunne lese. Det første dokumentet på den aktuelle siden (se under) er «Commonly Requested UFO Terms for which No Records Have Been Found» — litt romslig oversatt:

«Typiske etterspurte UFO begreper hvor ingen registreringer finnes». Ved å laste dette dokumentet vil du finne en lang rekke begreper knyttet til UFO, alfabetisert, hvor NSA hevder å ikke ha noen registreringer hos seg. Noen av de andre dokumenter som kan lastes fra denne siden er:

- «U.F.O. Files: The Untold Story» by Patrick Huyghe
- «The U.S. Government and the Iran Case» - IUR Report
- «Report of U.F.O. Crash in '47 Called False by Science Panel» - The New York Times
- «What the U.S. Government Knows About Unidentified Flying Objects» by Peter Gersten, Frontiers of Science
- «The Government and UFOs»
- «French Government UFO Study»
- «Joint Chiefs of Staff report concerning the sighting of a UFO in Iran on 19 September 1976»
- «Department of State AIRGRAM - Subject: Flying Saucers Are a Myth»

- «Department of State AIRGRAM - Subject: Unidentified Flying Objects»
- «General Accounting Office Report to the Honorable Steven H. Schiff, House of Representatives - Government Records - Results of a Search for Records Concerning the 1947 Crash Near Roswell, New Mexico»
- «Communication With Extraterrestrial Intelligence»
- «UFO Hypothesis and Survival Questions»
- «Report of Air Force Research Regarding the Roswell Incident»

For å lese disse dokumentene og en lang rekke andre, gå til følgende web-side:

<http://nsa.gov/docs/efoia/released/ufo.html>

Stoff mottas!

Redaksjonen tar gjerne imot artikler og innlegg til tidsskriftet. Leserbreve som inneholder kritikk av navngitte personer må trykkes med fullt navn og adresse. Ellers kan anonymitet opprettholdes, forutsatt at redaksjonen mottar innleggene undertegnet og adressert. Lengden bør ikke overskride ca. 300 ord. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

Artikler og reportasjer bør ikke

være lenger enn ca. 1000 ord, tilsvarende omtrent to A4-sider skrevet med enkel linjeavstand og normal skrifttype. Vær ikke redd for språket; vi redigerer hvis det er nødvendig. Helst vil vi ha stoffet på diskett eller pr. e-post. De fleste formater opp til Word 7.0 kan benyttes. Honorar kan ikke påregnes.

Ved postforsendelse; merk: Ikke bestilte manuskripter og bilder som ikke benyttes returneres kun hvis fer-

dig frankert og adressert returkonvolutt er vedlagt.

Vi tar også gjerne imot utklipp fra aviser og tidsskrifter angående UFO-fenomener. Lesere som er interessert i å oversette artikler fra andre språk til norsk, bes kontakte redaktøren. Vi søker i første omgang personer med gode kunnskaper i engelsk, tysk og fransk.

Vil du bli millionær?

Tips som fører til en reportasje honoreres med fem flaxlodd!

Stoffinnlevering papirmanuskripter:

Per Ottesen
Byreveien 95
2640 Vinstra

Stoffinnlevering via e-post:

ufoper@ufo.no
redaktor@ufo.no
Tlf. redaksjon: 32 12 94 74 – spør etter Morten

Husk vår informasjonsfolder

Hjelp oss å gjøre UFO Norge bedre kjent og skaffe oss flere medarbeidere og abonnenter ved å sende og dele ut foldere. Skriv til vår kontaktdresse. Herfra kan du rekvirere fol-

dere slik at de straks kan distribueres videre til mulige interesserte. Husk at du får et gratis abonnement når du har vervet fem abonnenter!

UFO Norge
Nordlysveien 4C
3113 Tønsberg
e-post: frank.lie@ufo.no

UFO Norges Støttefond

Grupper og foreninger som arbeider aktivt for en sak, behøver alltid midler. UFO Norge er intet unntak. Mange oppgaver må utsettes på grunn av dårlig økonomi. Mye tas av egne midler, men dette begrenser selvfølgelig seg selv i lengden.

Vi vet at svært mange interesserte abonnenter – og andre – ikke har tid og anledning til å arbeide aktivt i UFO Norge selv. En måte dere likevel kan støtte oss svært meget på er å gi et beløp, stort eller lite, til UFO Norges Støttefond. Merk talongen

Støttefondet

Konto:
2470 17 28854

UFO Norge
Nordlysveien 4C
3113 Tønsberg

Støtt prosjekt Hessdalen og driften av den automatiske målestasjonen!

Vi trenger mer moderne utstyr for å komme enda nærmere svaret på gåten Hessdalen. Ikke minst er det behov for midler til drift av stasjonen. Arbeidet med målestasjonen har pågått i mange år, og prosjektleder og primus motor Erling Strand takker hjerteligst for særdeles velvillig praktisk og økonomisk bistand fra Høgskolen i Østfold, enkeltpersoner og institusjoner.

Driften av stasjonen medfører en del utgifter – og prosjektets kasse er igjen i ferd med å gå tom. Bare tellerskrittene ved overføringen av bilder fra stasjonen til Høgskolen i Østfold, der Strand er rektor, er en anstrengende utgift for Prosjekt Hessdalen. Vi oppfordrer derfor våre lesere og tilhengere til å gi sitt bidrag – stort eller lite – til Prosjekt Hessdalen og derved sørge for fortsatt

drift av dette svært viktige prosjektet.

Vennligst benytt følgende konto og adresse:

Prosjekt Hessdalen
v/Erling P. Strand
Bukkholmveien
Ullerøy
1747 Skjeberg

Postgirokonto: 0530 28 87545
På forhånd takk!

Forskning på UFO- fenomenet er nødvendig

I et spesialbilag med tittelen "Jakten på liv i Universet" tar tidsskriftet *Illustrert Vitenskap* (den svenske utgaven, red.anm.) også opp UFO-fenomener. Som vanlig er vinkelen sterkt ET-fiksert. Artikkelen diskuterer to kjente UFO-fotografier, Paul Trents foto i McMinnville fra 1950 og Trinidade-fotografiene fra 1958, fra et skeptisk, men dårlig underbygget perspektiv.

Positivt er det at tidsskriftet erkjenner at det finnes seriøse UFO-grupper og at disse gjør et bra arbeid: "Heldigvis finnes det seriøse amatører som etter beste evne og med begrensede ressurser forsøker å samle inn fakta i stedet for å komme med fantastiske teorier. Det eksisterer nemlig et behov for forskning på området - ikke minst fordi at en del av de UFO-opplevelser som mennesker har hatt opp igjennom årene vanskelig kan forklares ut fra vår nåværende viten", skriver tidsskriftet blant annet.

Kilde:

Illustrerad Vitenskap/UFO-Aktuellt
nr. 2 2000

Oversettelse:

Mentz Kaarbo

E.T. ettersøkes - her på jorden

Utrustet med metallrør, en tykk frakk og et par kraftige støvler håper Richard Hoover rent bokstavelig å få et gjennombrudd i letingen etter ikke-jordisk liv.

Forskningen finner imidlertid ikke sted på Månen, Mars eller andre eksotiske steder, men her på Jorden.

Ettersøkningen foregår på høydedragene og i fjellene i Antarktis under en ekspedisjon, hvor man leter etter mikroorganismer i bitende kulde.

Organismer som kan overleve i slike omgivelser kalles ekstremofiler. Man håper at de teknikkene som brukes til å lokalisere liv i så ekstreme omgivelser på Jorden, kan være en hjelp i søkningen etter ikke-jordisk liv.

Richard Hoover begynte sine vitenskapelige undersøkelser i januar 1999, da hans 10 manns store ekspedisjon reiste til Antarktis.

Med på ekspedisjonen har Richard Hoover, som er vitenskapsmann ved NASAs Marshall Space Flight Center i Huntsville, Alabama, to tidligere astronauter, Jim Lovell og Owen Garriott, samt en skolelærer fra Illinois.

Owen Garriott, som er 68 år, lar seg ikke avskrekke av de ekstreme omgivelserne:

– Jeg tar vare på meg selv, sier den hardføre eksastronauten, og tilføyer:

– Man skal være svært oppmerksom på hva man gjør og hvordan man gjør det, ellers kommer man lett i vanskeligheter.

Teamets arbeidsmetoder er temmelige grove: De hamrer rustfrie stålrør ned gjennom is og klippestykker, trekker dem ut med innhold og forsegler dem.

Rørene inneholder borekjerneprøver. De største vil være omkring en halv tom-

me i diameter og en halv meter lange. Prøvene tas med tilbake til NASA for nærmere analyse.

The Planetary Studies Foundation er med i projektet, og teamet har også til oppgave å lete etter meteoritter.

Ekspedisjonen bruker blant annet et Twin Otter fly og snøscootere til å komme rundt på Antarktis' Patriot Hills og de 3000 meter høye Thiel Mountains.

Mange av ekspedisjonens deltakere har tidligere arbeidet i bitende kulde. Allikevel lurar farene overalt. Ubehagelige overraskelser kan komme før en vet ord av det.

Teamet vil arbeide isnende kulde med ekstremt kalde og bitende vinder og på farlige bresprekker, som kan sende dem rett i døden. Overnattingene blir alt annet enn komfortable: Teltene skal reises på isen.

Richard Hoover, 56 år, har allerede utført eksperimenter på en isbre i Alaska og i permafrosten i det nordlige Sibir. Han opplyser at han er vant til kulden og forberedt på farene.

– Jeg tror at forholdene i Antarktis er bedre enn de er i Sibir, sier han optimistisk.

Kilde:

www.space.com

<<http://www.space.com>> /

UFO-NYT nr. 1 2000

Oversettelse:

Mentz Kaarbo